

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદીત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહીં. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની વડી અદાલતમાં

આર/સ્પેશ્યલ સિવિલ એપ્લીકેશન નં ૧૦૯૨૫ /

૨૦૧૫

વીથ

સિવિલ એપ્લીકેશન (ફોર ડાયરેક્શન) નં ૧ /

૨૦૧૭

ઈન

આર/સ્પેશ્યલ સિવિલ એપ્લીકેશન નં ૧૦૯૨૫ /

૨૦૧૫

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ ભાર્ગવ ડી. કારિયા

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે?	હા
૨	રિપોર્ટરને સંદર્ભિત કરવાનું કે નહીં ?	હા
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી ચુકાદાની આખરી નકલ જોવાની ઈચ્છા રાખે છે ?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતના સંવિધાનના અર્થઘટન સંબંધે કાયદાનો કોઈ મહત્વનો પ્રશ્ન, અથવા તેના હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ આદેશ, સંકળાયેલ છે?	ના

=====

સંજય જગદીશભાઈ ભાટી

વિરુદ્ધ

કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટ

=====

હાજરી:

શ્રી એ.કે. કલાર્ક, શ્રીમતી જી.આર. વિજયલક્ષ્મી(૫૦૪૭) અરજદાર(ઓ) નં ૧
તરફથી

શ્રી મિહિર જોષી, વરિષ્ઠ વકીલ, શ્રી ધવલ ડી. વ્યાસ(૩૨૨૫) પ્રતિવાદી(ઓ)
નં ૧ તરફથી

=====

કોરમ: માનનીય શ્રી ન્યાયાધીશ ભાર્ગવ ડી. કારિયા

તારીખ : ૨૯/૧૦/૨૦૨૧

કોમન સી.એ.વી ચુકાદો

૧. પ્રતિવાદી – કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટ (સંક્ષેપમાં ‘કે.પી.ટી’) તરફથી વિદ્વાન
એડવોકેટ શ્રી એ.કે. કલાર્ક, તેમને વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી જી.આર.
વિજયલક્ષ્મી સહાયતા આપતા, તેમજ વિદ્વાન વરિષ્ઠ એડવોકેટ શ્રી
મિહિર જોષી, તેમને વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી ધવલ ડી. વ્યાસ સહાયતા
આપતા, તેમની દલીલો સાંભળવામાં આવી.

૨. ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળની આ અરજી દ્વારા, અરજદારે નીચે મુજબની રાહતો માટે પ્રાર્થના કરી છે:

“૭....

એ. આપના માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી વર્તમાન અરજીએ સ્વીકારી અને મંજૂર કરે તેવી કૃપા કરે.

બી. માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી વર્તમાન અરજદાર વિરુદ્ધ કે.પી.ટી.ના ડી.વાય. ચેરમેન દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તા. ૧૫.૦૬.૨૦૧૫નો વિવાદિત સ્થગિતી આદેશ રદ કરવા કૃપા કરે. “બીબી. માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી મેન્ડેમસ અથવા સર્ટિયોરારીનો રિટ અથવા કોઈપણ અન્ય યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા દિશાનિર્દેશ જારી કરવા કૃપા કરે, જેથી કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટના ચેરમેન દ્વારા સિવિલ એપ્લીકેશનસ્પેશલ સિવિલ એપ્લીકેશન નં. ૧૦૯૨૫ ઓફ ૨૦૧૫ની બાકીગીરિ દરમિયાન પસાર કરવામાં આવેલ સેવામાંથી દૂર કરવાનો પ્રસ્તાવિત ગેરકાનૂની અને મનસ્વી આજ્ઞા રદ કરવામાં આવે. બીબીબી માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી મેન્ડેમસ અથવા સર્ટિયોરારીનો રિટ અથવા કોઈપણ અન્ય યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા દિશાનિર્દેશ જારી કરવા કૃપા કરે, જેથી તા. ૧૪મી

ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૭નો આદેશ નં.: કે.પી.વી./૦૩-એ/૦૩-૧૫/૧૨૮, જેના દ્વારા તા. ૧૭.૦૧.૨૦૧૭ની રજૂઆતમાં કરાયેલ વિનંતિ નામંજૂર કરવામાં આવી છે, તે રદ કરવામાં આવે; બીબીબીબી માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી મેન્ડેમસ અથવા સર્ટિયોરારીનો રિટ અથવા કોઈપણ અન્ય યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા દિશાનિર્દેશ જારી કરવા કૃપા કરે, જેથી કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટના ચેરમેન દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તા. ૬" જુલાઈ ૨૦૧૭નો આદેશ નં. કે.પી.વી./૦૧-એ/૦૪-૧૫/૪૭૭, જેના દ્વારા અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાનો આદેશ કરવામાં આવ્યો છે, તે રદ કરવામાં આવે. બીબીબીબીબી માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી મેન્ડેમસ અથવા સર્ટિયોરારીનો રિટ અથવા કોઈપણ અન્ય યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા દિશાનિર્દેશ જારી કરવા કૃપા કરે, જેથી કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટના ચેરમેન દ્વારા જારી કરવામાં આવેલ તા. ૨૭" જુલાઈ ૨૦૧૫ ના મેમોરેન્ડમ નં. કે.પી.વી./૦૧-એ/૦૪-૧૫/૨૨૨૭ માં સમાવેશિત આરોપપત્રો તેમજ તપાસ અધિકારી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ તા. ૨૪.૧૧.૨૦૧૬નો તપાસ અહેવાલ રદ કરવામાં આવે. બીબીબીબીબીબી. માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી મેન્ડેમસ અથવા સર્ટિયોરારીનો રિટ અથવા કોઈપણ અન્ય યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા દિશાનિર્દેશ જારી કરવા કૃપા કરે, જેથી એવું ઠરાવવામાં

અને જાહેર કરવામાં આવે કે કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટના ચેરમેનને અરજદાર વિરુદ્ધ સેવા પરથી બરતરફીનો બીજો આદેશ પસાર કરવાની કોઈ સત્તા, અધિકાર, સક્ષમતા અથવા અધિકારક્ષેત્ર નથી અને ઉપરાંત કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટના ચેરમેન દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તા. ૧૪.૦૯.૨૦૧૮નો આદેશ નં. કે.પી.સી./૪૦૮૨-વિગ/૧૫૨૪, જેના દ્વારા અરજદારને સેવામાંથી બરતરફ કરવાનો આદેશ કરવામાં આવ્યો છે, તે રદ કરવામાં આવે અને ઉપરાંત કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટના ચેરમેન દ્વારા જારી કરવામાં આવેલ તા. ૧૮.૦૨.૨૦૧૬ના મેમોરેન્ડમ નં. કે.પી.સી./૪૦૨૮-વિગ/૧૫૮માં સમાવેશિત આરોપપત્રો તેમજ તપાસ અધિકારી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ તા. ૦૫.૧૧.૨૦૧૬નો તપાસ અહેવાલ પણ રદ કરવામાં આવે.

સી. માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી પ્રસ્તુત અરજદારને પ્રતિવાદી દ્વારા તા. ૨૯.૦૫.૨૦૧૫ના રોજ જારી કરાયેલ પાંચ કારણ દર્શાવો નોટિસો (સ્મરણપત્રો) રદ કરવા માટે કૃપા કરે. સીસી માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં.- ૧૦૯૨૫ ઓફ ૨૦૧૫ની પેન્ડન્સી અને અંતિમ નિકાલ દરમિયાન કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટના ચેરમેન દ્વારા પસાર કરાયેલા સેવામાંથી દૂર કરવાનો પ્રસ્તાવિત આદેશના અમલીકરણ,

પાલન અને પ્રભાવને સ્થગિત અને સ્થંભિત કરવા માટે કૃપા કરે. સીસીસી માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૦૯૨૫ ઓફ ૨૦૧૫ની પેન્ડન્સી અને અંતિમ નિકાલ દરમિયાન તા. ૧૭.૦૧.૨૦૧૭ના પ્રતિનિધિત્વમાં કરાયેલ વિનંતી નામંજૂર કરનાર તા. ૧૪મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૭નો આદેશ નં.: કેપીવી/૦૩-એ/૦૩-૧૫/૧૨૮ના અમલીકરણ, પાલન અને પ્રભાવને સ્થગિત અને સ્થંભિત કરવા માટે કૃપા કરે; સીસીસીસી માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટના ચેરમેન દ્વારા પસાર કરાયેલ આદેશ નં.કેપીસી/૪૦૮૨-વિજ/૧૫૨૪ તા. ૧૪.૦૯.૨૦૧૮ના પ્રભાવ અને અમલીકરણને સ્થગિત કરવા તથા વધુમાં અરજદારને ટ્રેડ પ્રમોશન એન્ડ પબ્લિક રિલેશન્સ ઓફિસર અને ઓફિસર ઇન ચાર્જ — બી.ડી.સી. તરીકે ફરજો બજાવવામાં પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓને દખલ કરતા અટકાવવા માટે કૃપા કરે. સીસીસીસીસી માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી એસ.સી.એ. નં. ૧૦૯૨૫ ઓફ ૨૦૧૫ની પેન્ડન્સી દરમિયાન તપાસ અધિકારી શ્રી એસ.પી.એમ. ત્રિપાઠી દ્વારા રજૂ કરાયેલ તપાસ અહેવાલોના અનુસંધાને અરજદાર સામે કોઈ વધુ દંડ લાદતો કોઈ આદેશ પસાર કરવાથી અને/અથવા કોઈ

દંડાત્મક કાર્યવાહી કરવાથી પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓને રોકવા માટે કૃપા કરે.

ડી. હાલની અરજીની સુનાવણી તથા અંતિમ નિકાલ બાકી રહેલા દરમિયાન, માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી હાલના અરજદાર વિરુદ્ધ ડી.વાય. ચેરમેન, કે.પી.ટી. દ્વારા તા. ૧૫.૦૬.૨૦૧૫ના રોજ કરવામાં આવેલા વિવાદિત સસ્પેન્શનના આદેશના અમલીકરણ તથા અમલવારી પર સ્થગિતી આપવાની કૃપા કરે.

ઈ. ...”

૩. શરૂઆતમાં, અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી કલાર્ક, જેમને વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી વિજયલક્ષ્મી સહાય કરી રહ્યા હતા, તેમણે રજૂઆત કરી કે આ અરજમાં અરજદાર હવે માત્ર પ્રાર્થનાઓ ૭ બીબીબીબી, બીબીબીબીબીબી, ડીડીડીડી અને સીસીસીસી માટે જ પ્રાર્થના કરે છે, કારણ કે સમયગાળાના પસાર થવાને કારણે બાકીની પ્રાર્થનાઓ નિર્રથક બની ગઈ છે.

૪. અરજદારના કેસના સંક્ષિપ્ત તથ્યો નીચે મુજબ છે;

૪.૧ અરજદારની પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી દ્વારા બંદરના સામાન્ય વહીવટ વિભાગમાં ટ્રેડ પ્રમોશન-કમ-પબ્લિક રિલેશન ઓફિસર તરીકે રજમી

એપ્રિલ, ૧૯૯૭ના રોજ ૧૦મી એપ્રિલ, ૧૯૯૭થી અમલમાં આવે તે રીતે નિમણૂક કરવામાં આવી હતી. અરજદારે વર્ષ ૧૯૯૭માં જેને પદ પર નિમણૂક કરવામાં આવી હતી તે પદ પર વર્ષ ૨૦૧૪-૨૦૧૫ સુધી કોઈપણ મુશ્કેલી વિના પોતાની ફરજો બજાવી હતી.

૪.૨ એવું જણાય છે કે અરજદારે તા. ૨ ઓક્ટોબર, ૨૦૧૨ના રોજ મુખ્ય સતર્કતા આયોગ (સંક્ષેપમાં ‘સીવીસી’) સમક્ષ “કંડલા, ગોવા, ન્યૂ મેંગલોર અને કોલકાતા ખાતેના ટ્રેજિંગ કરારમાં કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટમાં રૂ. ૧૦૦૦ કરોડના પ્રમાણમાં થયેલ ઠગાઈ, છેતરપીંડી, ફોજદારી ષડયંત્ર અને ભ્રષ્ટાચારો બાબતે શ્રી એમ.એ. ભારકરાચાર વિરુદ્ધ સીબીઆઈ તપાસ માટેની અરજી-સંદર્ભે” એવા વિષય સાથે ફરિયાદ કરી હતી.

૪.૩ અરજદારે તા. ૧૬મી નવેમ્બર, ૨૦૧૧ના રોજ આવા આક્ષેપિત કૌભાંડ અંગે સી.વી.સી. સમક્ષ ખુલાસો કર્યા બાદ, સી.વી.સી.એ જરૂરી કાર્યવાહી કરવા માટે અરજદારની ફરિયાદ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ને મોકલી આપી હતી. પ્રતિવાદી-કે.પી.ટીએ તા. ૨૭મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૨ના પત્ર દ્વારા અરજદારને આ બાબતની પુષ્ટિ કરવા જણાવ્યું હતું કે ફરિયાદ અરજદારે જ નોંધાવી હતી કે અન્ય રીતે, જેથી સી.વી.સી.ના ધોરણો અનુસાર તેની ચકાસણી કરી શકાય. અરજદારને એમ પણ જણાવવામાં આવ્યું હતું કે તેણે કરેલા આક્ષેપોના સમર્થનમાં સામગ્રી અથવા પુરાવા રજૂ

કરે અને પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ની ફરિયાદ સંબંધિત અન્ય કોઈ બાબત સી.વી.સી. સમક્ષ જાહેર કરવા માટે વ્યક્તિગત રીતે હાજર રહે. અરજદારને વધુમાં જાણ કરવામાં આવી હતી કે તેણે આપેલું નામ અને વિગતો, જો કોઈ હોય, તો તેને કડક રીતે ગુપ્ત રાખવામાં આવશે.

૪.૪ અરજદારે તારીખ ૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૩ના પત્ર દ્વારા પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. ના મુખ્ય સતર્કતા અધિકારી (સંક્ષેપમાં ‘સીવીઓ’) ને જાણ કરી હતી અને ફરિયાદ અંગેની પુનરોક્તિ તેની તરફથી પ્રતિવાદી-સીવીસી સમક્ષ કરવામાં આવી હોવાનું પુષ્ટિ કરી હતી. અરજદારે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. ના સીવીઓ સાથેની પોતાની વ્યક્તિગત મુલાકાત દરમિયાન પણ એ બાબતની પુષ્ટિ કરી હતી કે, પ્રકરણની યોગ્ય તપાસ માટે જે સંબંધિત અને વધુ માહિતી/પુરાવાની આવશ્યકતા રહેશે તે પણ તે રજૂ કરશે.

૪.૫ અરજદારનો એવો કેસ છે કે ‘વિસલ બ્લોઅર’ તરીકે અરજદારે કરેલી ફરિયાદના પરિણામે કોન્ટ્રાક્ટર પાસેથી રૂપિયા ૪૫.૩૫/- કરોડની વસૂલાત થઈ અને વધુમાં રૂપિયા ૫૫.૭૭/- કરોડ વસૂલવાના હોવાનું બહાર આવ્યું અને આ રીતે રૂપિયા ૧૫૫/- કરોડથી વધુની કુલ અનિયમિત ચુકવણી તથા રૂપિયા ૧.૨૯/- કરોડ કરાર હેઠળ ચાલુ કામોમાંથી બચાવી શકાયા.

૪.૬ એવું જણાય છે કે અરજદારે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના વિવિધ અધિકારીઓ વિરુદ્ધ વિવિધ સત્તાધિકારીઓ સમક્ષ કુલ ૭૨ જેટલી ફરિયાદો/સ્મરણપત્રો કર્યા હતા. જોકે, એવી ફરિયાદોના સમર્થનમાં પૂરતી વિગતો અને પુરાવાના અભાવે મોટાભાગની ફરિયાદો ધ્યાનમાં લેવામાં આવી નહોતી. તેમ છતાં, અરજદારે આવી ફરિયાદ માટે ઇનામની માંગણી કરવા માટે ચાદીમાં નં ૬૮ પર તેના દ્વારા કરવામાં આવેલી ફરિયાદ પર આધાર રાખ્યો છે.

૪.૭ અરજદારે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. ખાતે થયેલી કથિત ભ્રષ્ટ આચરણોની આક્ષેપ સાથે સરકારી ખજાનાને ભારે નુકસાન પહોંચાડવાના સંદર્ભમાં, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના સી.વી.ઓ. શ્રી પી. રામજી દ્વારા થયેલી કથિત ભ્રષ્ટ આચરણો વિશે ૧૮મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪ અને ૩૧મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૪ના રોજ પણ ખુલાસો કર્યો હતો.

૪.૮ અરજદારને સંબોધીને લખાયેલા સી.વી.સી.ના તા. ૧લી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૪ના પત્રનો પણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં અરજદારને જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, ઉક્ત પત્રની પ્રાપ્તિની તારીખથી ૩૦ દિવસની અંદર અરજદારે એ બાબતની પુષ્ટિ કરવી કે તેણે ઉક્ત ફરિયાદ મોકલી હતી અને ઉક્ત પત્ર સાથે સંલગ્ન નમૂના મુજબનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવું કે તેણે ભ્રષ્ટાચાર, પદના દુરુપયોગ અંગે સમાન / એકસરખા આક્ષેપો

અન્ય કોઈ સત્તાધિકારી સમક્ષ કર્યા નથી, તેમજ પોતે વિહસલ બ્લોઅર / ફરિયાદી તરીકે તે બાબત સ્પષ્ટ કરવી.

જ.૯ અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર, સી.વી.સી.એ અરજદારની તા. ૧૮મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪ અને ૩૧મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪ની ફરિયાદો પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના સી.વી.ઓ., એટલે કે શ્રી પી. રામજીને મોકલી હતી, અને સી.વી.સી. પાસેથી આવી ફરિયાદો પ્રાપ્ત થતાં, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના સી.વી.ઓ. શ્રી પી. રામજીએ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૫માં અરજદારને ફરિયાદના સમર્થનમાં પુરાવા અથવા સામગ્રી રજૂ કરવા અનુરોધ કરતો પત્ર જારી કર્યો હોવાનો આક્ષેપ છે. તેથી, અરજદારે તા. ૪મી મે, ૨૦૧૫ના પત્ર દ્વારા તે બાબતની જાણ સી.વી.સી.ને કરી હતી. અરજદારે ગાંધીધામ-કચ્છ સ્થિત માનનીય મુખ્ય જ્યુડીશિયલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલતમાં, ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૪૦૬, ૪૨૦, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧, ૩૮૫, ૩૮૯ અને ૫૦૬(૨) તથા ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમની કલમ ૧૩(૧)(સી)(ડી) હેઠળના (૧, ૨ અને ૩) મુજબ, શ્રી પી. રામજી વિરુદ્ધ પૂછપરછ નં ૩૨૨ / ૨૦૧૫ તરીકે ફોજદારી ફરિયાદ પણ નોંધાવી હતી.

જ.૯.૧ ગાંધીધામ-કચ્છ ખાતેના મુખ્ય જ્યુડીશિયલ મેજિસ્ટ્રેટે (સંક્ષેપમાં ‘સીજેએમ’) તા. ૧૭મી મે, ૨૦૧૫ના આદેશ દ્વારા, શ્રી પી. રામજી

વિરુદ્ધ ફરિયાદ નોંધાવવા તથા મામલામાં તપાસ હાથ ધરવા ભ્રષ્ટાચાર વિરોધી બ્યુરોને નિર્દેશ કર્યો.

૪.૧૦ અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, ગાંધીધામ-કચ્છ ખાતેના માનનીય મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા ૨૭મી મે, ૨૦૧૫ના રોજ ઉપરોક્ત આદેશ પસાર થયા બાદ, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી ના અધ્યક્ષે ૨૯મી મે, ૨૦૧૫ના રોજ અરજદારને પાંચ સ્મરણપત્રો જારી કર્યા હતા, જેના દ્વારા અરજદાર સામે કાંડલા પોર્ટ કર્મચારીઓ (વર્તન) નિયમો, ૧૯૬૪ (સંક્ષેપમાં 'નિયમો, ૧૯૬૪') હેઠળ આક્ષેપો મૂકવામાં આવ્યા હતા. અરજદારને તેની શૈક્ષણિક / વ્યવસાયિક લાયકાતો સંબંધિત મૂળ દસ્તાવેજો, જેના આધારે તેને પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી ખાતે નિમણૂક આપવામાં આવી હતી, રજૂ કરવા તેમજ સીવીઓને અવગણીને સીધા જ શિપિંગ મંત્રાલયને પત્રો લખવા બદલ તેના વિરુદ્ધ શિસ્તભંગની કાર્યવાહી શા માટે શરૂ ન કરવામાં આવે તે બાબતે કારણ દર્શાવવા પણ કહેવામાં આવ્યું હતું. અરજદારને સત્તાવાર ફરજો બજાવતી વખતે તેના દ્વારા કરવામાં આવેલી અનિયમિતતાઓ બાબતે પણ નોટિસ આપવામાં આવી હતી.

૪.૧૧ અરજદારને ૧૫મી જૂન, ૨૦૧૫ના રોજના સ્મરણપત્ર દ્વારા પણ ૨૯મી મે, ૨૦૧૫ના રોજના સ્મરણપત્રમાં આપેલ વિગતો મુજબ પોતાનું

સમજૂતીપત્ર આપવા જણાવવામાં આવ્યું હતું. અરજદારે ૧૯મી જૂન, ૨૦૧૫ના રોજ પોતાનો જવાબ રજૂ કર્યો હતો અને કાનૂની વ્યવસાયી સાથે પરામર્શ કરવા માટે ૨૪મી જૂન, ૨૦૧૫થી ૨૯મી જૂન, ૨૦૧૫ સુધી ગાંધીધામ છોડવાની પરવાનગી તેમજ તેને જારી કરવામાં આવેલ કારણદર્શક નોટિસનો જવાબ નોંધાવવા માટેનો સમય લંબાવવાની વિનંતી કરી હતી.

૪.૧૨ ત્યારબાદ, કાન્ડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટ કર્મચારીઓ (વર્ગીકરણ, નિયંત્રણ અને અપીલ) સુધારા નિયમનો, ૨૦૦૪ (સંક્ષેપમાં, ‘નિયમનો, ૨૦૦૪’) ના નિયમ ૧૨ હેઠળના નિયમ ૮ અનુસાર આરંભવામાં આવેલી શિસ્તભંગ સંબંધિત કાર્યવાહીનું ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારે ૭મી જૂન, ૨૦૧૫ના રોજ પાંચેય સ્મરણપત્રો અંગે પોતાનો જવાબ રજૂ કર્યો હતો.

૪.૧૩ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ તા. ૨૭મી જૂન, ૨૦૧૫ના આદેશ દ્વારા અરજદારને મળવાપાત્ર નિર્વાહ ભથ્થું નક્કી કર્યું. અગાઉનો સસ્પેન્શનનો આદેશ નિયમાવલી, ૨૦૦૪ના નિયમ ૮ મુજબ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના શિસ્ત સત્તાધિકારીએ નવીકરણ કરેલ હોવાથી અરજદારને ફરીથી તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૫ના રોજ સસ્પેન્શન હેઠળ મુકવામાં આવ્યો અને તે મુજબ સસ્પેન્શનનો સમયગાળો લંબાવવામાં આવ્યો.

જ.૧૪ અરજદારે સસ્પેન્શનના આદેશને રદ કરવા અને અન્ય અંતરિમ રાહતો માટે આ અરજી ૭મી જુલાઈ, ૨૦૧૫ના રોજ દાખલ કરી હતી.

જ.૧૫ ત્યારબાદ, અરજદારને ૩જી નવેમ્બર, ૨૦૧૫ તારીખની પાંચ આરોપપત્રિકાઓ તામિલ કરવામાં આવી, જેમાં અરજદાર વિરુદ્ધ રદમી મે, ૨૦૧૫ના રોજ અરજદારને જારી કરાયેલ કારણ દર્શાવો નોટિસોના અનુસંધાને જુદા જુદા આક્ષેપો મુકવામાં આવ્યા હતા.

જ.૧૬ અરજદાર વિરુદ્ધ જારી કરાયેલા આરોપોના અનુસંધાને, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના ભૂતપૂર્વ કર્મચારી એટલે કે શ્રી. એસ.પી.એમ. ત્રિપાઠી, ઉપ ટ્રાફિક મેનેજર (નિવૃત્ત), ને તા. ૧૬મી માર્ચ, ૨૦૧૬ના રોજ તપાસ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કર્યા હતા, જેને અરજદારે તા. ૧૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૭ના રજૂઆતપત્ર દ્વારા આ આધાર પર વાંધો ઉઠાવ્યો હતો કે નિયમાવલી, ૨૦૦૪માં નિવૃત્ત અધિકારી અથવા કોઈ અન્ય અધિકારી અથવા પ્રતિવાદી-ટ્રસ્ટમાં સેવા આપતા અધિકારીને તપાસ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરવાની જોગવાઈ નથી. તે બાદ, અરજદારે તા. ૧૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૭ના પોતાના પૂર્વ રજૂઆતપત્રની બાબતોનું પુનરોચ્ચાર કરતાં અન્ય રજૂઆતો પણ કરી હતી.

જ.૧૭ ત્યારબાદ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા તા. ૧૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૬નો કારણ દર્શાવવાનો નોટિસ બહાર પાડવામાં આવ્યો, જેમાં અરજદારને અયોગ્ય રીતે ગુપ્ત અહેવાલ મેળવવાના દુર્વર્તન અંગે તેમજ વર્ષ ૨૦૧૫ની ફોજદારી તપાસ નં ૩૨૨માં ગાંધીધામ-કચ્છ ખાતેના માનનીય સીજેએમની અદાલત સમક્ષ સોગંદનામા પર ચેડાં કરેલ અથવા બનાવટી અહેવાલ રજૂ કરીને અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરવા અંગે કારણ દર્શાવવા હાકલ કરવામાં આવી હતી.

જ.૧૮ ત્યારબાદ, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ તા. ૨૧મી માર્ચ, ૨૦૧૬ના રોજ તા. ૧૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૬ના કારણ દર્શાવો નોટિસ / સ્મરણપત્ર મુજબ અરજદાર વિરુદ્ધ આક્ષેપિત આરોપોની તપાસ કરવા માટે શ્રી એસ.પી.એમ. ત્રિપાઠીની તપાસ અધિકારી તરીકે નિમણૂક કરી. તપાસ અધિકારીએ તા. ૫મી નવેમ્બર, ૨૦૧૬ના રોજ પોતાનો અહેવાલ રજૂ કર્યો.

જ.૧૯ ત્યારબાદ, અરજદારે વર્ષ ૨૦૧૭ની સિવિલ અરજી નં ૧ (જૂનો નં ૮૦૯૩ વર્ષ ૨૦૧૭) એવી પ્રાર્થના સાથે દાખલ કરી કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ને તપાસ અહેવાલોના અનુસંધાને અરજદાર વિરુદ્ધ દંડનો કોઈ આદેશ પસાર કરવાથી / દંડાત્મક કાર્યવાહી હાથ ધરવાથી રોકવામાં આવે અને પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા અરજદાર વિરુદ્ધ પસાર કરવામાં

આવેલ સસ્પેન્શનનો આદેશ રદ કરવામાં આવે. જોકે, વર્ષ ૨૦૧૭ની ૧૩મી જુલાઈના રોજ સિવિલ અરજીની સુનાવણી દરમિયાન, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ વર્ષ ૨૦૧૭ની ૬મી જુલાઈના આદેશની નકલ નોંધ ઉપર રજૂ કરી, જેના દ્વારા અરજદારને નોકરીમાંથી દૂર કરવામાં આવ્યો હતો. આ અદાલતે વર્ષ ૨૦૧૭ની ૧૩મી જુલાઈના રોજ પસાર કરેલો આદેશ (કોરમ: મિ. મોહિન્દર પાલ, જે.) નીચે મુજબ છે:

“અરજદાર તરફના વિદ્વાન વકીલે પ્રતિવાદીઓને નકલ આપી ડ્રાફ્ટ સુધારો રજૂ કર્યો છે. આ સુધારો મંજૂર કરવામાં આવે છે.

આ સુધારા દ્વારા, અરજદારે પોતાની બરતરફી/હટાવવાની કાર્યવાહી અંગે આશંકા વ્યક્ત કરી છે, જ્યારે તે તો મૂળ અરજીમાં તેની પ્રાર્થના છે.

એક નવી ઘટનાક્રમ સર્જાયો છે, જેના દ્વારા પ્રતિવાદીઓએ અરજદારને આજે અદાલતમાં ૬ જુલાઈ, ૨૦૧૭ તારીખનો એક આદેશ તામિલ કર્યો છે, જેના અનુસાર અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવામાં આવ્યો છે. આ આદેશની નકલ પણ આ અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી છે.

કારણ કે સેવામાંથી દૂર કરવાનો આદેશ આજે અદાલતમાં અરજદારને તામિલ કરવામાં આવ્યો છે, તેથી તેને પોતાની અરજીમાં સુધારો કરવાની જરૂર પડી શકે છે. તે મુજબ, જો કોઈ સુધારેલી અરજી હોય, તો તેની પ્રતિવાદીઓને અગાઉથી નકલ આપીને આગામી તારીખ પહેલાં દાખલ કરવામાં આવે. તે મુજબ, સિવિલ એપ્લીકેશન (ફોર ડાયરેક્શન) નં ૮૦૯૩ ઓફ ૨૦૧૭ પર અંતિમ આદેશ રજૂઆતો પૂર્ણ થયા બાદ પસાર કરવામાં આવશે. તેમ છતાં, તારીખ ૬ જુલાઈ, ૨૦૧૭ના તે આદેશનો અમલ, જેના દ્વારા અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવામાં આવ્યો છે, સ્થગિત કરવામાં આવે છે.

૧૭મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ના રોજ રજૂ થવા માટે.”

૪.૨૦ તે દરમિયાન, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા નિયુક્ત તપાસ અધિકારી શ્રી એસ.પી.એમ. ત્રિપાઠીએ તારીખ ૨૨મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૬ના રોજ અને ૫મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૭ના રોજ તપાસ અહેવાલ રજૂ કર્યો અને આરોપના ત્રણેય કલમો અરજદાર વિરુદ્ધ સાબિત થયેલા હોવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું, અને તેથી, સેવામાંથી દૂર કરવાનો તારીખ ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ની આદેશ દ્વારા અરજદારને નિયમાવલી, ૨૦૦૪ની નિયમ ૧૦ હેઠળ ફરીથી સેવામાંથી બરતરફ કરવામાં આવ્યો હતો.

જ.૨૧ આ અદાલતે (કોરમ: શ્રી એ.એસ. સુપેહિયા, ન્યાયાધીશ) તા. ૮મી એપ્રિલ, ૨૦૧૮ના રોજ નીચે મુજબનો આદેશ કર્યો હતો, જેના દ્વારા પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી ને સુધારેલ અરજીના જવાબમાં પ્રત્યુત્તર દાખલ કરવાની પરવાનગી આપતાં, બંને પક્ષોના તમામ અધિકારો અને દલીલો ખુલ્લી રાખીને ડ્રાફ્ટ સુધારો મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો;

“૧. પ્રતિવાદી તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ધવલ ડી. વ્યાસ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી દીપેન સંખેસરા હાજર રહેવાનું પસંદ કર્યું નથી.

૨. અરજદાર તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી ક્લાર્કે રજૂઆત કરી છે કે તા. ૨૭.૦૭.૨૦૧૮નો સુધારાનો મુસદ્દો મંજૂર કરવામાં આવે.

૩. મસૂદા સુધારામાં કરવામાં આવેલી રજૂઆતો તથા અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલોને ધ્યાનમાં રાખીને, તે મસૂદા મુજબ મંજૂર કરવામાં આવે છે. જરૂરી સુધારો એક અઠવાડિયાની અવધિમાં કરવામાં આવશે.

૪. અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ સુધારેલી અરજીનું મેમો રજૂ કરશે.

પ. પ્રતિવાદી તરફના વિદ્વાન વકીલને સુધારેલ અરજીપત્રક અંગે જવાબ રજૂ કરવા માટે સ્વતંત્રતા રહેશે. બન્ને પક્ષોમાંથી કોઈપણ પક્ષની તમામ દલીલો ખુલ્લી રાખવામાં આવે છે. હવે મામલો ૨૫.૦૪.૨૦૧૯ના રોજ મુકવામાં આવે.”

પ. વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી, જેમને વિદ્વાન વકીલ શ્રી વ્યાસ દ્વારા સહાય કરવામાં આવી હતી, તેમણે નીચે મુજબની બે પ્રાથમિક વાંધાઓ ઉઠાવ્યાં:

(૧) કંડલા પોર્ટ કર્મચારી (સીસીએ) નિયમાવલીઓ, ૨૦૦૪ (એસસીએના પાનું ૧૮૩૨) ના નિયમ ૯ (૮) હેઠળ અધ્યક્ષ, કે.પી.ટી — શિસ્ત સત્તાધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલા તા. ૬.૭.૨૦૧૭ ના આદેશો (પાનું ૬૬/એ) અને નિયમ ૯ (૯) હેઠળ પસાર કરાયેલ તા. ૧૪.૦૯.૨૦૧૮ નો આદેશ (પાનું ૨૯૩), જેમને અરજી રજૂ કરવામાં આવ્યા છે, તે નિયમાવલી ૨૧(૨) હેઠળ કેન્દ્રીય સરકાર સમક્ષ અપીલયોગ્ય છે, જે નિયમાવલી ૨૨(૨)(એ) (પાનું ૨૦૯) મુજબ અપીલીય સત્તાધિકારી છે, અને તેથી હકીકતના વિવાદાસ્પદ પ્રશ્નો ધરાવતી વત માન અરજી કબૂલ કરવામાં ન આવવી જોઈએ (૨૦૧૩) ૨ એસસીસી ૭૪૦, પરિણેદ ૨૫).

આ અદાલતે અરજદારની અરજીમાં તા. ૧૬.૦૯.૨૦૧૯ ના આદેશ દ્વારા ‘નિયમ’ જાહેર કરતાં, વૈકલ્પિક વૈધાનિક ઉપાયની ઉપલબ્ધતા બાબતનો આક્ષેપ ખુલ્લો રાખ્યો હતો.

(૨) સુધારેલી અરજીએ, જેમાં અલગ અલગ આક્ષેપો માટે હાથ ધરવામાં આવેલી સ્વતંત્ર તપાસોને અનુસરીને શિસ્ત સત્તાધિકારીએ પસાર કરેલા બે અલગ આદેશોને, તેમજ અલગ અલગ આક્ષેપોના સંદર્ભમાં આક્ષેપોના પાંચ વિવિધ સ્મરણપત્રો અને તપાસને પડકારવામાં આવ્યા છે, કારણ – એ – દાવાઓના અયોગ્ય જોડાણની ખામી ભોગવે છે.

૬. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ક્લાર્ક, જેઓને વિદ્વાન વકીલ શ્રીમતી વિજયા લક્ષ્મીએ સહાય કરી હતી, તેમણે ઉપરોક્ત બે પ્રાથમિક વાંધાઓના જવાબમાં રજૂ કર્યું કે અપીલ આ અરજીની સુનાવણી કરવા માટે સંપૂર્ણ પ્રતિબંધરૂપ નથી, કારણ કે અરજદારના કહેવા મુજબ, અરજદારે આ અદાલત સમક્ષ સ્થગન આદેશને પડકારતાં આ અરજી દાખલ કરી હતી અને આ અરજી લંબિત હોવા દરમિયાન પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી દ્વારા કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કર્યા વિના તપાસ હાથ ધરી અરજદારને સેવામાંથી બરતરફ કરવાનો વિવાદિત આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

ક.૧ વિદ્વાન વકીલ શ્રી ક્લાર્કે આ અદાલતનું ધ્યાન પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના વર્તન તરફ દોર્યું અને રજૂઆત કરી કે આ અદાલતે તા. ૧૩મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ ના આદેશ દ્વારા તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ ના બરતરફીના આદેશની કામગીરી અને અમલ પર સ્થગિતી મૂકી હતી અને આ અદાલતની પ્રક્રિયાને નિષ્ફળ બનાવવા માટે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ અરજીકર્તાને સેવામાંથી દૂર કરવાનો તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ નો આદેશ પસાર કર્યો.

ક.૨ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદારને પીડિત બનાવવામાં આવ્યો છે, કારણ કે અરજદાર પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના રૂપિયા ૧,૦૦૦/- કરોડથી વધુના કૌભાંડોનો ‘વિસલ બ્લોઅર’ છે અને બરતરફીના આદેશ વિરુદ્ધની અપીલ શિપિંગ સચિવ સમક્ષ જતી હોય છે, તેથી અરજદારને વૈકલ્પિક અપીલના ઉપાયને અનુસરવા માટે દોરવું નિષ્ફળ કસરત સાબિત થશે, જે ઉપાય અરજદારના કહેવા મુજબ અસરકારક ઉપાય નથી.

ક.૩ પોતાની દલીલોને સમર્થન આપવા માટે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ક્લાર્કે નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો:

(૧) યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિ. પી.સી. રામકૃષ્ણૈયા૧;

(૨) યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિ. આલોક કુમાર;

(૩) એસબીઆઈ વિ. નરેન્દ્ર કુમાર પાંડે૩;

૬.૪ વિવાદના ગુણદોષના મુદ્દે વિદ્વાન વકીલ શ્રી કલાર્કે રજૂ કર્યું કે તા. ૨૭મી જુલાઈ, ૨૦૧૫ની આરોપપત્રિકા દુર્ભાવનાપૂર્વકના ઇરાદાથી જારી કરવામાં આવી છે, કારણ કે લેખ નં ૧ અરજદાર દ્વારા ફરજના નિર્વહ સાથે સંબંધિત નથી. વધુમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું કે આરોપપત્રિકાના સાદા અવલોકનથી જ તે તર્કવિરુદ્ધ જણાય છે અને પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના અધિકારીઓ દ્વારા આચરાયેલ છેતરપિંડી અને કૌભાંડને ઉજાગર કરવા માટે અરજદારે કરેલી સદ્ભાવપૂર્ણ કાર્યવાહીનો બદલો લેવા માટે જ તે જારી કરવામાં આવી છે.

૬.૫ એવો પ્રસ્તાવ કરવામાં આવ્યો હતો કે અરજદાર સામે જારી કરાયેલ બીજું આરોપપત્ર પણ તેની સાથે છે

૧ (૨૦૧૦)

૮

એસ.સી.સી.

૬૪૪; ૨

(૨૦૧૦) ૫

એસ.સી.સી.

૩૪૯; ૩

(૨૦૧૩) ૨

એસ.સી.સી.

૭૪૦;

દુર્ભાવનાપૂર્ણ

મનોભાવથી,

કારણ કે

ઉક્ત

આરોપપત્ર

માત્ર

અરજદારને

હેરાન

કરવાની

દૃષ્ટિએ જ

જારી કરવામાં

આવ્યું છે,

કેમ કે

અરજદારે

પ્રતિવાદી-

કે.પી.ટી.ના

કચેરીમાંથી

પ્રાપ્ત થયેલો

અહેવાલ

માનનીય

સી.જે.એમ.

સમક્ષ રજૂ

કર્યો હતો

અને

અરજદારે

કોઈ બનાવટ

કરી નથી

અથવા તેના

વિરુદ્ધ

આક્ષેપ

કરવામાં

આવ્યો છે

તેમ આવા

અહેવાલમાં

કોઈ છેડછાડ

કરી નથી.

૬.૬ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી કે અરજદાર દ્વારા તપાસ અધિકારી શ્રી એસ.પી.એમ. ત્રિપાઠીની નિમણૂક સામે ગંભીર વાંધાઓ ઉઠાવવામાં આવ્યા હોવા છતાં, તપાસ અધિકારીએ અરજદારે સુનાવણીનો અવસર પણ આપ્યો નહોતો. જોકે, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. એ અરજદારની રિટ-અરજ બાકી હોવા દરમિયાન તા. ૩૦મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ના રોજ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા નોંધપાત્ર દસ્તાવેજોમાં મુકવામાં આવેલ કહેવાતી યોજના પર આધાર રાખીને તપાસ અધિકારીની નિમણૂકને યોગ્ય ઠેરવવાનો પ્રયત્ન કર્યો, જ્યારે નિયમો, ૨૦૦૪ હેઠળ નિવૃત્ત વ્યક્તિને તપાસ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરવાની યોજના બનાવવાની કોઈ જોગવાઈ નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. એ અરજદારના કેસમાં પ્રથમવાર નિવૃત્ત કર્મચારી, એટલે કે શ્રી એસ.પી.એમ. ત્રિપાઠીને તપાસ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરવા માટે આ યોજના ઘડી હતી. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી કે ત્યારબાદ તપાસ અધિકારી શ્રી એસ.પી.એમ. ત્રિપાઠીએ યોગ્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યા વિના અવ્યવસ્થિત રીતે તપાસ હાથ ધરી હતી અને અરજદારે ઉઠાવેલા વાંધાઓને અવગણીને અનાવશ્યક ઉતાવળમાં તપાસ પૂર્ણ કરી તપાસ અહેવાલ રજૂ કર્યો હતો.

૬.૭ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા ઘડાયેલી યોજના પણ સેવા નિયમો / અધિનિયમનો ભાગ નથી. આ સંદર્ભે કેન્દ્રીય / રાજ્ય સરકાર અથવા સ્વાયત્ત સંસ્થા, કેન્દ્રીય અથવા રાજ્ય સરકારના ઉપક્રમો અથવા મુખ્ય બંદરોના નિવૃત્ત કર્મચારીઓની પેનલમાં સમાવિષ્ટ કરવા બાબતના નિયમો તેમજ સી.વી.સી.ની તા. ૧૮મી નવેમ્બર, ૨૦૦૪ની અધિસૂચના પર આધાર રાખી એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. શ્રી એસ.પી.એમ. ત્રિપાઠીને તપાસ અધિકારી તરીકે નિમણૂક કરી શક્યો ન હોત. એ પણ દર્શાવવામાં આવ્યું હતું કે અન્ય બંદર ટ્રસ્ટોના કિસ્સામાં, જે મેજર પોર્ટ ટ્રસ્ટ્સ અધિનિયમ, ૧૯૬૩ હેઠળ રચાયેલા છે, તેમણે શિસ્તસંબંધિત બાબતો અંગે નિવૃત્ત અધિકારીઓને તપાસ અધિકારી તરીકે નિમણૂક કરવાની જોગવાઈ કરવા માટે તેમના અનુરૂપ કર્મચારી નિયમનોમાં સુધારો કર્યો છે. જોકે, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ આજદિન સુધી તેના નિયમનોમાં સુધારો કર્યો નથી.

૬.૮ આ સંદર્ભે ઓડિશા વડી અદાલતના ‘સિબા કિશોર પટ્ટનાયક વિ. ચીફ એન્જિનિયર, પારાદીપ પોર્ટ ટ્રસ્ટ અને અન્ય’ કેસમાં ઓ.જે.સી. નં. ૧૧૯૯ / ૧૯૯૨ માં તા. ૨૮.૦૪.૧૯૯૨ના રોજ આપવામાં આવેલા નિર્ણય પર આધાર મુકવામાં આવ્યો હતો, જેમાં નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે અને ઠરાવ કરવામાં આવ્યો છે:

૪. ‘અથોરિટી’ શબ્દની નિયમાવલીઓમાં વ્યાખ્યા આપવામાં આવી નથી, તેમ છતાં, એ સંબંધિત છે કે નિયમાવલીઓની નિયમ ૨(બી) અને ૨(ડી)માં અનુક્રમે ‘નિયુક્તિ સત્તાધિકારી’ અને ‘શિસ્ત સત્તાધિકારી’ ની વ્યાખ્યા આપવામાં આવી છે. અમારા મત મુજબ, ‘અથોરિટી’ નો અર્થ એવો વ્યક્તિ થાય છે જે પદ, વ્યક્તિગત પ્રતિષ્ઠા અથવા માનમર્યાદાથી સત્તા પ્રાપ્ત કરે છે. તેનો અર્થ એવી વ્યક્તિ અથવા સંસ્થા થાય છે જે સત્તાનો ઉપયોગ કરે છે અથવા આદેશ આપવાનો અને તેનું પાલન કરાવવાનો કાનૂની અધિકાર ધરાવે છે. #વેબસ્ટર’સ યુનિવર્સલ ડિક્શનરીમાં આ શબ્દને અપાયેલ અર્થ એવો છે કે સત્તા ધરાવતી, શાસન કરવાનો, દિશાનિર્દેશ આપવાનો, કાર્યોનું નિયંત્રણ કરવાનો, કાયદા બનાવવાનો વગેરે અધિકાર ધરાવતી વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓની સંસ્થા. ‘અથોરિટી’ એટલે સત્તા, આદેશ આપવાનો અને આજ્ઞાપાલન કરાવવાનો કાનૂની અધિકાર. કોઈ વિશિષ્ટ હકીકતો અને ઘટનાઓ અંગે વિશ્વસનીય સાક્ષ્ય અથવા ભારપૂર્ણ તથા વિશ્વાસપાત્ર અભિપ્રાય આપવા માટે, તેના વિશેષ જ્ઞાન, અનુભવ અને અભ્યાસના કારણે, જેના પર નિર્ભર રહેવાય એવી વ્યક્તિ પણ ‘અથોરિટી’ છે. ‘અથોરિટી’ એ કાયદા દ્વારા કંઈક કરવા માટે અપાયેલી એવી સત્તા છે કે

જેના પીઠબળરૂપે, જો તે સત્તાના પ્રયોગમાં અવરોધ આવે, તો કાનૂની પ્રતિબંધ અથવા દંડની ગૂઢ ધમકી રહેલી હોય છે. જો બંદર સત્તાધિકારીઓએ ‘અથોરિટી’ શબ્દને આપેલ અર્થ સ્વીકારવામાં આવે, તો ‘વ્યક્તિ’ શબ્દપ્રયોગનો ઉપયોગ પૂરતો રહેત; ‘અથોરિટી’ શબ્દપ્રયોગનો ઉપયોગ નિર્રર્થક છે એમ કહી શકાય નહીં. આ વિવાદાસ્પદ નથી અને સ્વીકારાયેલું છે કે શિસ્ત સત્તાધિકારી પારાદીપ પોર્ટ ટ્રસ્ટના અધિકારી સિવાય કોઈ અન્ય વ્યક્તિ હોઈ શકતો નથી. તેથી, અમારા વિચારીને આપેલ મત મુજબ, પારાદીપ પોર્ટ સત્તાધિકારીઓને તેમની ફરજ બજાવતી સંસ્થાકીય અધિકૃત વ્યક્તિઓમાંથી ભિન્ન કોઈ વ્યક્તિને તપાસ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરવાની છૂટ નથી. અમારા દ્વારા કરવામાં આવેલ વિશ્લેષણને ધ્યાનમાં લેતાં, નં, જાહેર ફરિયાદો અને પેન્શન મંત્રાલય દ્વારા દર્શાવેલ માર્ગદર્શિકાઓનો કોઈ પરિણામકારક પ્રભાવ રહેતો નથી.

૬.૯ વિદ્વાન વકીલ શ્રી કલાર્કે ભારત સરકારના કર્મચારી મંત્રાલય દ્વારા સરકારના સેવકના સસ્પેન્શન / સસ્પેન્શનની સમીક્ષા અંગે જાહેર કરાયેલ તા. ૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૪ના કચેરીય સ્મરણપત્રનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો અને રજૂઆત કરી કે જ્યાં સુધી મેજર પોર્ટ ટ્રસ્ટ્સ અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની કલમ ૧૩૨ હેઠળ સત્તાવાર ગેઝેટમાં તેની જાહેરાત કર્યા પછી

કેન્દ્ર સરકારની મંજૂરી મેળવી તેને કાયદાકીય જોગવાઈનો ભાગ બનાવવામાં ન આવે, ત્યાં સુધી તે જોગવાઈઓ બંદરના કર્મચારીઓ પર લાગુ કરી શકાય નહીં. રજૂઆત કરવામાં આવી કે તે બાબત સંબંધિત બોર્ડ મીટિંગની કાર્યવાહીની નોંધ અને પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા પસાર કરાયેલ ઠરાવ પાનું નં ૧૮૬ થી ૧૮૮ પર ઉપલબ્ધ છે. વધુમાં રજૂઆત કરવામાં આવી કે આ અદાલતે (કોરમ: શ્રી એન.વી. અંજારિયા, ન્યાયાધીશ) સિવિલ એપ્લીકેશનસ્પેશ્યલ સિવિલ એપ્લીકેશન નં ૧૧૦૯૧ of ૨૦૧૭માં તા. ૧૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૮ના રોજ આપેલ નિર્ણયમાં નીચે મુજબ અવલોકન કરીને ઠરાવ્યું છે:

“૪.૪ અરજદારની અરજી અને દલીલોનો જવાબ આપતાં, પ્રતિવાદી – કે.પી.ટી. તરફથી જવાબી સોગંદનામું દાખલ કરવામાં આવ્યું, જેમાં અન્ય બાબતો સાથે એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ૨૦૦૪ના નિયમનોમાં સુધારો કરવા માટે બોર્ડની બેઠક ૧૮મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૬ના રોજ યોજાઈ હતી અને બોર્ડના ઠરાવ નં ૩૫૧ મુજબ ઉપરોક્ત ઉપ-નિયમ (૬) અને ઉપ-નિયમ (૭) ને નિયમ ૮માં સમાવેશ કરવા માંગવામાં આવ્યા હતા. આગળ એવું પણ જણાવાયું છે કે ઉપરોક્ત ઠરાવ કે.પી.ટી.ના ટ્રસ્ટીઓના બોર્ડ દ્વારા નિયમ ૮માં ઉપરોક્ત સુધારો કરવાનો નિર્ણય કરીને પસાર કરવામાં આવ્યો હોવા

છતાં, જણાવાયેલા નિયમનોનો અમલ કેન્દ્રીય સરકારની મંજૂરીને આધીન હતો. આગળ એવું પણ જણાવાયું છે કે પોર્ટ ટ્રસ્ટ વિભાગના દસ્તાવેજો અનુસાર, કંડલા ખાતેના પોર્ટના ટ્રસ્ટીઓ દ્વારા ઉપર મુજબ નિયમ ૮માં સુધારો કરીને ઉપ-નિયમ (૬) અને ઉપ-નિયમ (૭) નો સમાવેશ કરવા માટે કરવામાં આવેલી ભલામણો કેન્દ્રીય સરકાર દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી નથી અને મંજૂર કરવામાં આવી નથી.

૫. ઉપરોક્ત હકીકતો નિર્વિવાદ રીતે દર્શાવે છે કે કે.પી.ટી.ના ટ્રસ્ટીઓના બોર્ડ દ્વારા પસાર કરાયેલ નિયમન ૮ ને સક્ષમ પ્રાધિકરણની મંજૂરી મળવી આવશ્યક હતી, પરંતુ આવી મંજૂરી આપવામાં આવી નથી. મેજર પોર્ટ ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૯૬૩ ની કલમ ૧૨૪ ને કલમ ૧૩૨ સાથે વાંચતાં તેના હેઠળ આવી મંજૂરી મેળવવી આવશ્યક છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, નિઃ તારીખ જુલાઈ, ૨૦૦૬ ની જે અધિસૂચના પર આધાર રાખવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે, તે અરજદારને કોઈ રીતે મદદરૂપ થઈ શકતી નથી. નિયમન ૮ માં ઉપનિયમન (૬) અને ઉપનિયમન ૯૭) ને કાયદા મુજબ અધિનિયમનો ભાગ બનવા માટે મંજૂરી આપવામાં આવી નથી. તેથી, તેમને કોઈ પ્રવર્તનશક્તિ નથી. પરિણામે,

અત્રેના અરજદારના વિવાદનો સમગ્ર આધારભૂત તર્ક સંપૂર્ણપણે નિષ્ફળ જાય છે.”

૬.૧૦ તેથી વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી કલાર્ક દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા બે જુદા જુદા માપદંડો રાખી શકાય નહીં, જેમાં એક અરજદાર માટે અને બીજો અન્ય કર્મચારીઓ માટે હોય.

૬.૧૧ એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું કે પ્રતિવાદી-કેટીપીના બોર્ડ દ્વારા કર્મચારી અને તાલીમ વિભાગની ભલામણોના આધારે ૩૧મી જુલાઈ, ૨૦૧૩ના રોજ ઘડાયેલ યોજના, જેના આધારે પ્રતિવાદી-કેટીપી દ્વારા શ્રી એસ.પી.એમ. ત્રિપાઠીની તપાસ અધિકારી તરીકે નિયુક્તિ કરવામાં આવી હોવાનું આધાર લેવામાં આવે છે, તે સમાનને શિપિંગ મંત્રાલયના સત્તાવાર રાજપત્રમાં મંજૂર કરી અને પ્રકાશિત કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી પ્રતિવાદી-કેટીપીના કર્મચારીઓ પર લાગુ કરી શકાય નહીં. તેથી એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું કે શ્રી એસ.પી.એમ. ત્રિપાઠીની તપાસ અધિકારી તરીકેની નિયુક્તિ અધિકારક્ષેત્ર વિના અને નિયમનો, ૨૦૦૪ના વિરુદ્ધ છે અને પરિણામે અરજદાર વિરુદ્ધની તપાસ દૂષિત બને છે.

૬.૧૨ વધુમાં એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે, કેન્દ્રીય સરકારએ તારીખ ૨૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ના પત્ર દ્વારા મુખ્ય બંદર ટ્રસ્ટોને સ્પષ્ટપણે નિર્દેશ આપ્યો હતો કે, શિપિંગ મંત્રાલયની પૂર્વ મંજૂરી

વિના અધ્યક્ષ અને તેનું બોર્ડ કેન્દ્રીય સરકારના નિયમો અથવા માર્ગદર્શિકાઓ સ્વીકારી શકતા નથી અને વિવિધ પ્રલંબિત અદાલતી કેસોમાં તેની જાણ અદાલતોને કરવી જરૂરી છે. તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ શિપિંગ મંત્રાલય દ્વારા જારી કરાયેલા આવા નિર્દેશોની જાણ આ અદાલતને ક્યારેય કરી નહોતી અને તેના બદલે અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો.

૬.૧૩ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાનો બીજો આદેશ, તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮નો, પણ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી તરફથી અદાલતી પ્રક્રિયાને નિષ્ફળ બનાવવાનો એક પ્રયાસ છે, કારણ કે તપાસ અધિકારીએ અરજદાર સામે મૂકાયેલા આક્ષેપો સંદર્ભે તમામ સાત અહેવાલો, જેમાં તા. ૫મી નવેમ્બર, ૨૦૧૬નો અહેવાલ પણ સમાવેશ થાય છે, તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ પહેલાં જ રજૂ કરી દીધા હતા, એટલે કે તે તારીખે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી દ્વારા સેવામાંથી દૂર કરવાનો પ્રથમ આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેને આ અદાલતે તા. ૧૩મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ના આદેશ દ્વારા સ્થગિત રાખ્યો હતો. તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે શિસ્તભંગ સત્તાધિકારીએ તમામ અહેવાલો પર વિચારણા કર્યા પછી તા. ૨૪મી એપ્રિલ, ૨૦૧૫ના તપાસ અહેવાલના આધારે તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭નો સેવામાંથી દૂર કરવાનો

આદેશ પસાર કરવાનું પસંદ કર્યું હતું અને તેથી તમામ તપાસ અહેવાલો પર પહેલેથી જ વિચારણા કર્યા પછી તથા અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાનો આદેશ તા. ૨૪મી નવેમ્બર, ૨૦૧૫ના તપાસ અહેવાલ પર આધારિત રાખવાનું પસંદ કર્યા પછી, તા. ૫મી નવેમ્બર, ૨૦૧૬ના તપાસ અહેવાલના આધારે, એટલે કે તે અહેવાલ રજૂ થયાની તારીખથી બે વર્ષ બાદ, સેવામાંથી બરતરફ કરવાનો બીજો આદેશ ગેરકાયદેસર, મનસ્વી અને અધિકારક્ષેત્ર વિહોણો તથા કાયદાની કોઈ સત્તા વિના છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે શિસ્તભંગ સત્તાધિકારી તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭નો બરતરફીનો પ્રથમ આદેશ પસાર કર્યા પછી પોતાનું કાર્ય પૂર્ણ કરી ચૂક્યો હતો. તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે શિસ્તભંગ સત્તાધિકારીએ પોતાની સત્તાઓનો અતિરેક કર્યો હતો, કારણ કે તેને તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૭૮નો સેવામાંથી દૂર કરવાનો બીજો આદેશ પસાર કરવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર ન હતો.

૬.૧૪ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ અદાલતને જાણ કર્યા વગર અથવા અદાલતની કોઈ મંજૂરી લીધા વગર, તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ના રોજ સેવામાંથી બરતરફીનો બીજો આદેશ પસાર કરીને આ અદાલતના અધિકારક્ષેત્રને ઉલ્લંઘિત કર્યો છે; કારણ કે તપાસ અહેવાલ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી બે વર્ષનો સમયગાળો વીતી ગયા બાદ એવો આદેશ પસાર થવો, પ્રતિવાદી-

કે.પી.ટી.ના તર્કવિરુદ્ધ વર્તનને સ્પષ્ટ રીતે દર્શાવે છે અને તેથી એવો આદેશ દુરભાવનાપૂર્ણ તથા ગેરહેતુસરનો છે, કારણ કે અરજદારને વર્ષ ૨૦૧૬થી કોઈપણ પ્રકારનું નિર્વાહ ભથ્થું પણ ચૂકવવામાં આવ્યું નહોતું, જે બાદમાં આ અદાલતે તા. ૧૨મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૭ના આદેશ દ્વારા મંજૂર કર્યું હતું. વધુમાં એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ના સેવામાંથી બરતરફી સંબંધિત બીજા આદેશને કારણે અરજદારને કોઈ તબીબી સુવિધાઓ પૂરી પાડવામાં આવી નથી અને અરજદારને ફાળવવામાં આવેલ રહેણાંક ક્વાર્ટરના વીજ જોડાણને પણ વિચ્છેદિત કરવામાં આવ્યું હતું, જેને પુનઃસ્થાપિત કરવાનો આ અદાલતે આદેશ કર્યો હતો.

૬.૧૫ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદારને સેવા પરથી દૂર કરવાનો પ્રથમ આદેશ બહાર પાડી, ‘વિસલ બ્લોઅર’ તરીકે પોતાની ફરજ બજાવવા બદલ તેને પીડિત કરવામાં આવી રહ્યો છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે, અરજદારના લાયકાતના પુરાવા અને પદ માટે જરૂરી અનુભવની ચકાસણી કર્યા બાદ, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા વર્ષ ૧૯૯૭માં અરજદારની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી અને માત્ર દુરાશયપૂર્વક તથા અરજદાર વિરુદ્ધ ષડયંત્ર રચીને, લગભગ ૨૦ વર્ષના સમયગાળા પછી, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ ચકાસણી માટે અરજદારને પોતાના લાયકાતના પુરાવા રજૂ કરવા કહ્યું હતું. તેથી એવી રજૂઆત

કરવામાં આવી હતી કે ખાતાકીય તપાસ શરૂ કરવાની કોઈ જરૂર નહોતી, કારણ કે અરજદારના સેવાકીય રેકૉર્ડની કસ્ટડી પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. પાસે જ છે.

૬.૧૬ એ પણ રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા અરજીકર્તાને ૨૦ વર્ષની સેવા પછી ચકાસણી માટે દસ્તાવેજો રજૂ કરવા જણાવતો કારણ દર્શાવો નોટિસ બહાર પાડવામાં આવ્યો છે, જે અધિકારક્ષેત્ર વિના છે. રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે અરજીકર્તાને સેવામાંથી દૂર કરવાનો આજ્ઞાનો આધાર ગેરકાયદેસર અને અધિકારક્ષેત્ર વિના છે અને તેથી તપાસ અધિકારીએ “બેરેલી” તરફથી ફેક્સ દ્વારા પ્રાપ્ત થયેલ કહેવાતો સંદેશ પર મૂકેલો આધાર પક્ષપાતપૂર્ણ છે, કારણ કે માત્ર એક સંદેશાના આધારે પોલીસ સત્તાધિકારી લાયકાતની ચકાસણી કરી શકતા નથી. રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ અરજીકર્તા સામે કરવામાં આવેલા કહેવાતા આક્ષેપોના સંબંધમાં કોઈ સંસ્થા અથવા યુનિવર્સિટીનો કોઈ દસ્તાવેજ રજૂ કર્યો નથી. તેથી રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે “બેરેલી”ના એક પોલીસ અધિકારીના સંદેશાના આધારે અરજીકર્તાને સેવામાંથી દૂર કરવાનો પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા પસાર કરાયેલ તા. ૬ જુલાઈ, ૨૦૧૭નો આદેશ અધિકારક્ષેત્ર વિના છે અને તે રદ કરવામાં આવવા પાત્ર છે.

ક.૧૭ વિદ્વાન વકીલ શ્રી ક્લાર્કે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારની નિમણૂક વર્ષ ૧૯૯૭માં થઈ હતી અને પરીક્ષણકાળ સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ થયા બાદ પ્રતિવાદી-કેટીપી દ્વારા અરજદારની સેવા કાયમી કરવામાં આવી હતી અને તેથી નિયમો, ૧૯૬૪ ના નિયમ ૧૪(ઈ)ના પ્રકાશમાં ઉમેદવાર કોઈપણ આવશ્યકતાઓ પૂર્ણ કરે છે કે કરતો નથી તે પ્રશ્ન અંગે પ્રતિવાદી-કેટીપીના બોર્ડનો નિર્ણય અંતિમ હતો અને તે જ મુદ્દાને ફરીથી ખોલીને તેને પડકારી શકાય તેમ નથી. તેથી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે ૨૯મી મે, ૨૦૧૫ના રોજ જારી કરાયેલ આરોપપત્રના આધારે અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાનો આજ્ઞા પાણ અસ્તિત્વહીન છે અને તેથી તે જ આદેશને રદ કરવામાં આવે તથા અરજદારને ફરી સેવામાં સ્થાપિત કરવામાં આવે તેવી પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી.

ક.૧૮ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે સેવા પરથી દૂર કરવાનો બીજો આદેશ, તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮નો, તા. ૫મી નવેમ્બર, ૨૦૧૬ના અહેવાલના આધારે પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે અરજદાર વિરુદ્ધ તે જ અવધિ દરમિયાન નિયમાવલીઓ, ૨૦૦૪ હેઠળ ઘડાયેલા આક્ષેપો માટે દંડને આધીન બનાવવામાં આવ્યો છે. તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ના રોજ સેવા પરથી દૂર કરવાનો પ્રથમ આદેશ બહાર પાડતી વખતે તા. ૨૫મી નવેમ્બર, ૨૦૧૬ સુધી રજૂ થયેલા તમામ

તપાસ અહેવાલોને ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ હતા. તેમ છતાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ સેવા પરથી બરતરફ કરવાનો બીજો આદેશ પસાર કરવા માટે અગાઉના તપાસ અહેવાલોની પુનઃસમીક્ષા કરી, ખાસ કરીને ત્યારે જ્યારે આ અદાલતે સેવા પરથી દૂર કરવાનો પ્રથમ આદેશ સામે સ્થગિતી આપી હતી, અને તેથી સેવા પરથી દૂર કરવાનો બીજો આદેશ કાયદાના સ્થિર સિદ્ધાંતોના વિરુદ્ધ છે અને તેથી તે રદ કરવામાં આવવો જરૂરી છે.

૬.૧૯ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે આ અદાલત સમક્ષની અરજી બાકી રહેલી અવધિ દરમિયાન પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના વર્તન અને પગલાંને ધ્યાનમાં લેતાં સ્પષ્ટ થાય છે કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ એવી રીતે વર્તન કરીને ન્યાયિક પ્રક્રિયાને અવગણીને આગળ વધી છે, જેનાથી પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. અદાલતની અવમાનના માટે કાર્યવાહીને પાત્ર બને છે. આ સંદર્ભે, ‘ડેપો મેનેજર, આંધ્ર પ્રદેશ સ્ટેટ રોડ ટ્રાન્સપોર્ટ કોર્પોરેશન વિ. એન. રામુલુ’જ માં આંધ્ર પ્રદેશ વડી અદાલતના નિર્ણય પર આધાર મુકવામાં આવ્યો છે, જેથી એ રજૂ કરી શકાય કે એક જ દુર્વર્તન માટે બે સજાઓ લાદી શકાય નહીં તે બાબતે ન્યાયિક અભિપ્રાયમાં એકમતતા છે. આંધ્ર પ્રદેશ વડી અદાલતની સંબંધિત નોંધો આ મુજબ છે;

“પ. અમારું ધ્યાન આંધ્ર પ્રદેશ રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમ કર્મચારી (વર્ગીકરણ, નિયંત્રણ અને અપીલ) વિનિયમોના ભાગ-૪ તરફ દોરવામાં આવ્યું છે, જે માર્ગ પરિવહન નિગમ અધિનિયમ, ૧૯૫૦ (૧૯૫૦નો ૬૪) હેઠળ બનાવવામાં આવ્યા છે, જેમાં અન્ય બાબતો ઉપરાંત શિસ્ત અને દંડ સંબંધિત વિનિયમો સમાવિષ્ટ છે અને દંડોની ચાદીમાં “કર્મચારીની બેદરકારી અથવા આદેશોના ભંગને કારણે નિગમને થયેલા કોઈપણ નાણાકીય નુકસાનની સંપૂર્ણ અથવા આંશિક રકમ પગારમાંથી વસૂલ કરવી”ને નાની સજા તરીકે ગણાવવામાં આવ્યું છે. અમારી સમક્ષ આ બાબત વિવાદિત નથી કે નિગમે ઉપરોક્ત દંડ લાદ્યો છે અને વસૂલાત અમલમાં મુકાઈ ચૂકી છે. તેમ છતાં, અમારી સમક્ષ એક પ્રશ્ન ઉદ્ભવ્યો છે કે બેદરકારીભર્યા અને ગફલતપૂર્ણ વાહનચાલનના કૃત્ય બદલ એકવાર નાની સજા લાદવાનો નિર્ણય લેવામાં આવે, તો તે જ આક્ષેપિત બેદરકારીભર્યા અને ગફલતપૂર્ણ વાહનચાલનના કૃત્ય માટે કર્મચારી વિરુદ્ધ કાર્યવાહી ચલાવી તેને મુખ્ય દંડ લાદીને દંડિત કરી શકાય કે કેમ. એવા ન્યાયિક નિર્ણયો ઉપલબ્ધ છે, જે દર્શાવે છે કે વસૂલાત

૪ ૧૯૯૬ (૨) સી.એલ.આર. ૬૬૬ (એ.પી.); કર્મચારી પાસેથી નિયોજકને થયેલ નાણાકીય નુકસાનની વસૂલી કરવી એ નાગરિક કાર્યવાહી છે અને સેવાકરાર અનુસાર અથવા અન્યથા કાયદા મુજબની પ્રક્રિયા દ્વારા આવા કોઈપણ નુકસાનની કર્મચારી પાસેથી વસૂલી કરવાનો અધિકાર અને સત્તા નિયોજકને છે. તેમ છતાં, એક જ દુર્વ્યવહાર માટે બે દંડ લાદી શકાય નહીં તે બાબતે ન્યાયિક મતમાં એકમતતા છે. નિયોજક – નિગમ તરફથી હાજર વિદ્વાન વકીલે અમારી સમક્ષ પ્રયત્ન કરીને અમને આ બાબતની નોંધ લેવા પ્રેરિત કર્યું છે કે સમયાંતરે વિવિધ નિયોજકો દ્વારા, જેમાં કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા તેની સંસ્થાઓને આપવામાં આવેલી ટિપ્પણીઓ અને સૂચનાઓનો પણ સમાવેશ થાય છે, કર્મચારી પાસેથી નાણાકીય નુકસાનની કોઈપણ રકમની વસૂલી માટેની પ્રક્રિયા અને રીત વિશે એમ કહેવામાં આવ્યું જણાય છે કે કથિત દુર્વ્યવહાર માટેની શિસ્તાત્મક કાર્યવાહીથી ઉપરાંત, નિયોજક હંમેશા કર્મચારી પાસેથી નુકસાન વસૂલ કરી શકે છે. જોકે, તે અમારી નોંધ પર એવો કોઈ કેસ લાવી શકી નથી જેમાં વેતનમાંથી કોઈ નાણાકીય નુકસાનની સંપૂર્ણ અથવા આંશિક વસૂલી નાની સજા તરીકે આદેશિત કરવામાં આવી હોય અને તેવી વસૂલી ઉપરાંત બીજો કોઈ દંડ — મોટો હોય કે નાનો — લાદવામાં આવ્યો હોય. કાયદાનો એક સ્થિર સિદ્ધાંત એવો છે કે કોઈપણ વ્યક્તિને એક જ દુર્વ્યવહાર અથવા ગુના માટે બે દંડને આધીન રાખી શકાય નહીં. આ બાબતમાં નિયોજક – નિગમ દ્વારા ભૂલ કરવામાં આવી

હોવાનું જણાય છે અને સ્પષ્ટ છે કે તે વર્ગીકરણ, નિયંત્રણ અને અપીલ નિયમાવલિના ભાગ-૪ ની જોગવાઈઓના અજ્ઞાનમાં કરવામાં આવ્યું છે.”

૬.૨૦ તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે કાયદાની અદાલતનો આશ્રય લેવા જેવી પરિસ્થિતિ ઉપસ્થિત થાય ત્યારે, અને ભારત સરકારના ગૃહ મંત્રાલય દ્વારા તા. ૨૬મી નવેમ્બર, ૧૯૬૩ના રોજ જારી કરાયેલ કાર્યાલય સ્મરણપત્રમાં જે રીતે જોગવાઈ કરવામાં આવી છે તે મુજબ, કોઈપણ કર્મચારી સરકાર અથવા તેના અધિકારીઓ વિરુદ્ધ તેમની ખાનગી હેસિયતમાં દાવો માંડી શકે છે. ઉક્ત કાર્યાલય સ્મરણપત્ર પર આધાર રાખીને એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે ખાનગી વ્યક્તિઓ, અર્થાત્ પી. રામજી, દ્વારા કરવામાં આવેલ ગેરકાયદેસર અને આપરાધિક કૃત્ય સામે કાયદાની અદાલતનો આશ્રય લેવા માટે અરજદારે ખાનગી વ્યક્તિ તરીકે સત્તાવાર ઉપાયનો આશ્રય લીધો હતો, જેને અરજદારના કથિત દુર્વર્તન તરીકે અર્થઘટિત કરી શકાય નહીં, અને તેથી અરજદાર દ્વારા ખાનગી ફરિયાદ દાખલ કરીને ન્યાયિક ઉપાય અપનાવવામાં આવ્યો હોવાથી તેના સામે નિયમો, ૧૯૬૪ના નિયમન ૩(૮)ના ભંગનો આક્ષેપ મુકવામાં આવી શક્યો હોત નહીં; અને આથી અરજદારના કોઈપણ કૃત્ય ૧૯૬૪ના નિયમોના કોઈપણ કલમખંડ હેઠળ આવતું નથી અને જ્યારે સેવામાંથી દૂર કરવાનો પ્રથમ આદેશ આ

અદાલતની તપાસ હેઠળ હતો ત્યારે અરજદારને ફરીથી સેવામાંથી બરતરફ કરી શકાય તેમ નહોતો.

૬.૨૧ વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી કલાર્ક દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે ગાંધીધામ-કચ્છ ખાતેના વિદ્વાન સી.જે.એમ.ની અદાલતની કસ્ટડીમાં રહેલા દસ્તાવેજોનો પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા અદાલતની પ્રક્રિયા અને અધિકારક્ષેત્રને બાજુ પર મૂકી અરજદારને સેવામાંથી બરતરફ કરવાનો આદેશ પસાર કરવા માટે દુરુપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. તેથી એવું દર્શાવવામાં આવ્યું હતું કે અરજદાર વિરુદ્ધના આક્ષેપો તથા વિવાદિત આરોપપત્રમાં કરવામાં આવેલ આ આરોપ કે અરજદારે ડૉ. જી.એસ. રાવનો અહેવાલ બનાવટી બનાવ્યો છે, તે સાચો નથી, કારણ કે કથિત ગોપનીય અહેવાલ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા ક્યારેય તૈયાર કરવામાં આવ્યો ન હતો અથવા મંજૂર કરવામાં આવ્યો ન હતો. તેથી એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે જ્યારે સી.વી.સી.ને તૈયાર કરીને કોઈ અહેવાલ સોંપવામાં જ આવ્યો નહોતો, ત્યારે અહેવાલમાં છેડછાડ કરીને તેને કાયદાની અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવાનો પ્રશ્ન જ ઊભો થતો નથી.

૬.૨૨ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે નિયમનો, ૨૦૦૪ તેની નિયમાવલી ૩(૯) હેઠળના દુરાચરણને સ્પષ્ટપણે નિર્ધારિત કરે છે અને અરજદાર વિરુદ્ધ નિયમાવલી ૩(એ)(૧) થી (૪) હેઠળ આરોપપત્રો

દ્વારા મૂકવામાં આવેલા આરોપો શિસ્તના નિયમો હેઠળ આગળ ધપાવી શકાય એવા નથી, કારણ કે તે પૈકી એકપણ અરજદારની ફરજ સાથે સંબંધિત ન હતા. એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદાર વિરુદ્ધ ઘડવામાં આવેલા આરોપો નિયમાવલી ૩(એ)(૧) થી (૪) હેઠળના સમાન વર્તન સંબંધિત છે, જેમાં છ કેસોમાં મોટી સજાની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હતી જ્યારે એક કેસમાં નાની સજાની કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી, જેનાથી સ્પષ્ટ થાય છે કે અરજદારને કોઈ ને કોઈ બહાના હેઠળ નોકરીમાંથી દૂર કરવાનો સ્પષ્ટ આશય રાખીને અરજદાર વિરુદ્ધ આરોપો મૂકવામાં આવ્યા હતા.

૬.૨૩ તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે જુદા જુદા આરોપપત્રોમાં સમાન નિયમાવલીઓ હેઠળ દર્શાવાયેલ દુરાચારનો એકસાથે મુખ્ય તથા ગોણા દંડની કાર્યવાહી હેઠળ વિચાર કરવામાં આવી શકતો નથી.

૬.૨૪ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદાર વિરુદ્ધ જારી કરવામાં આવેલી વિવાદિત આરોપપત્રિકાઓ અરજદારે ‘વિસલ બ્લોઅર’ તરીકે પોતાની ફરજ બજાવ્યાની કાર્યવાહીના પ્રતિશોધરૂપ સિવાય બીજું કંઈ નથી, અને તે માત્ર પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના દુર્ભાવનાપૂર્ણ આશયને કારણે જ કરવામાં આવી છે.

ક.રપ વિજ્ઞાન વકીલ શ્રી કલાર્કે તેથી રજૂઆત કરી કે અરજદાર વિરુદ્ધ એવો કોઈ આક્ષેપ નથી જેના આધારે એવું કહી શકાય કે અરજદારે કોઈ ગેરવર્તન કર્યું છે. આ અંગે સર્વોચ્ચ અદાલતે ‘ઇન્સ્પેક્ટર પ્રેમચંદ વિ. ગવર્નમેન્ટ ઓફ એન.સી.ટી. ઓફ દિલ્લી અને અન્ય પ’ તેમજ ‘સ્ટેટ ઓફ પંજાબ વિ. રામ સિંહ, પૂર્વ-કોન્સ્ટેબલ’ ક ના કેસોમાં આપેલા નિર્ણય પર આધાર મુકવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું હતું:

“બ્લેક્સ લો ડિક્શનરી, છઠ્ઠી આવૃત્તિ, પાનું ૯૯૯ પર ‘દુરાચરણ’ ની વ્યાખ્યા આ મુજબ કરવામાં આવી છે :-

પ (૨૦૦૭)

૪ એસીસીસી

૫૬૬; ૬

(૧૯૯૨) ૪

એસીસીસી

૫;

કોઈ સ્થાપિત અને નિશ્ચિત આચરણના નિયમનો ઉલ્લંઘન, પ્રતિબંધિત કૃત્ય, ફરજમાંથી ચૂક, ગેરકાયદેસર

વર્તન, ઈચ્છાપૂર્વકના સ્વરૂપનું, અયોગ્ય અથવા ખોટું વર્તન; તેના સમાનાર્થી શબ્દો દુર્વર્તન, દુષ્કૃત્ય, ગેરવર્તન, દોષિત વર્તન, અયોગ્યતા, કુલ્લવસ્થા, ગુનો છે, પરંતુ બેદરકારી અથવા અસાવધાની નથી.

પદ પરનું દુર્વર્તન આ પ્રમાણે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યું છે :

સરકારી અધિકારી દ્વારા તેના પદની ફરજો સાથે સંબંધિત કોઈપણ ગેરકાયદેસર વર્તન, જે જાણપૂર્વકના સ્વભાવનું હોય. આ શબ્દમાં તેવા કૃત્યોનો સમાવેશ થાય છે, જે કરવાની પદધારકને કોઈ હક ન હતો, અયોગ્ય રીતે કરવામાં આવેલા કૃત્યોનો સમાવેશ થાય છે, અને કાર્ય કરવાની હકારાત્મક ફરજ હોવા છતાં કાર્ય કરવામાં થયેલી નિષ્ફળતાનો પણ સમાવેશ થાય છે.

પી. રમાનાથ અચ્ચરનાં ધ લો લેક્સિકોન, રિપ્રિન્ટ આવૃત્તિ ૧૯૮૭ માં પૃષ્ઠ ૮૨૧ પર 'મિસકન્ડક્ટ' ની વ્યાખ્યા આ રીતે આપવામાં આવી છે:—

“અનાચાર શબ્દનો અર્થ માત્ર નિર્ણયની ભૂલ નહીં, પરંતુ ખોટો આશય દર્શાવે છે. અનાચાર અવશ્ય જ નૈતિક પતનને આવરી લેતું વર્તન જ હોય એવું નથી. અનાચાર શબ્દ સાપેક્ષ શબ્દ છે, અને જે વિષયવસ્તુ તથા જે સંદર્ભમાં આ શબ્દ આવ્યો હોય તે સંદર્ભે, તેમજ જે અધિનિયમ અથવા વિધિને અર્થઘટન હેઠળ લેવામાં આવી રહી હોય તેના વ્યાપને ધ્યાનમાં રાખીને, તેનો અર્થઘટન કરવો પડે. શાબ્દિક અર્થમાં અનાચાર એટલે ખોટું વર્તન અથવા અયોગ્ય વર્તન. સામાન્ય પ્રચલિત ભાષામાં, અનાચારનો અર્થ સ્થાપિત અને નિશ્ચિત આચરણના કોઈ નિયમનો ભંગ એવો થાય છે, જ્યાં આવશ્યકતા જેટલો વિવેક સિવાય કોઈ વિવેક બાકી રાખવામાં આવ્યો ન હોય; જ્યારે બેદરકારી, ઉપેક્ષા અને કૌશલ્યનો અભાવ સ્થાપિત પરંતુ અનિશ્ચિત આચરણના કોઈ નિયમના ભંગ સમાન છે, જ્યાં કરનારને આવશ્યક રીતે અમુક વિવેક આપવામાં આવ્યો હોય છે. અનાચાર એ નિશ્ચિત કાનૂનનો ભંગ છે; જ્યારે બેદરકારી અથવા અનિશ્ચિત કાનૂન હેઠળના વિવેકાધિકારનો દુરુપયોગ તેનાથી ભિન્ન છે. અનાચાર એ પ્રતિબંધિત કૃત્ય છે;

જ્યારે બેદરકારી એ કૃત્યની પ્રતિબંધિત ગુણવત્તા છે,
અને તે અવશ્ય જ અનિશ્ચિત સ્વરૂપની હોય છે.

પદ પરનું દુર્વર્તનનો અર્થ કોઈ જાહેર અધિકારી દ્વારા
કરવામાં આવેલ ગેરકાનૂની વર્તન અથવા બેદરકારી એવો
થઈ શકે છે, જેના કારણે કોઈ પક્ષકારના હકો અસરગ્રસ્ત
થયા હોય. ”

આમ, એવું જોવામાં આવી શકે છે કે ‘દુરાચરણ’ શબ્દ ચથાર્થ
અને ચોક્કસ વ્યાખ્યા આપવા સક્ષમ ન હોવા છતાં,
વિચારપૂર્વક જોતા તેનો અર્થપ્રસાર પરિસ્થિતિ, તેના
નિર્વહનમાં થયેલ દોષકૃત્ય, તેના શિસ્ત ઉપર પડતા પ્રભાવ
અને ફરજના સ્વરૂપમાંથી પ્રાપ્ત થાય છે. તેમાં નૈતિક
અધઃપતનનો તત્વ સંકળાયેલ હોઈ શકે છે, તે અયોગ્ય
અથવા ખોટું વર્તન હોવું જોઈએ; કાયદાવિરૂદ્ધ વર્તન,
ઈરાદાપૂર્વકના સ્વભાવનું; પ્રતિબંધિત કૃત્ય, સ્થાપિત અને
નિશ્ચિત આચરણના નિયમ અથવા આચારસંહિતાનો ભંગ;
પરંતુ માત્ર નિર્ણયમાં થયેલી ભૂલ, બેદરકારી અથવા ફરજના
નિર્વહનમાં ઉદાસીનતા નહીં; જે કૃત્ય અંગે ફરિયાદ કરવામાં
આવી છે તેમાં પ્રતિબંધિત ગુણધર્મ અથવા સ્વભાવ રહેલો

હોવો જોઈએ. તેની વ્યાપ્તિનું અર્થઘટન વિષયવસ્તુ અને જે સંદર્ભમાં આ શબ્દ આવ્યો છે તેના સંદર્ભે કરવાનું રહે છે, અને તે કરતાં અધિનિયમની વ્યાપ્તિ તથા તે જે જાહેર હેતુ સિદ્ધ કરવા ઇચ્છે છે તેનો વિચાર કરવો પડે છે. પોલીસ સેવા શિસ્તબદ્ધ સેવા છે અને તેમાં કડક શિસ્ત જાળવવી આવશ્યક છે. આ બાબતમાં શિથિલતા સેવામાં શિસ્તને ક્ષીણ કરે છે અને કાયદો અને વ્યવસ્થા જાળવવામાં ગંભીર અસર પેદા કરે છે.”

૬.૨૬ વિદ્વાન વકીલ શ્રી ક્લાર્કે સર્વોચ્ચ અદાલતના ‘ગ્લેક્સો લેબોરેટરીઝ વિ. પ્રેસાઇડિંગ ઓફિસર, શ્રમ અદાલત મેરઠ અને અન્ય’ના નિર્ણય તથા આ અદાલતના ‘એ.એલ. કલારા વિ. ધ પ્રોજેક્ટ એન્ડ ઇક્વિપમેન્ટ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા લિમિટેડ’ના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખ્યો હતો.

૭

એ.આઈ.આ

૨. ૧૯૮૪

એસ.સી.

૫૦૫; ૮

(૧૯૮૪) ૩

એસ.સી.સી.

૩૧૬;

૬.૨૭ ત્યારબાદ વિદ્વાન વકીલ શ્રી કલાર્કે રજૂઆત કરી કે આપવામાં આવેલ દંડ અસંગત અને અપ્રમાણસર છે, કારણ કે અરજદાર સામે મૂકવામાં આવેલા સાત આરોપોમાંથી કોઈપણ આરોપ એવો કહી શકાય તેમ નથી કે જે મુખ્ય દંડની કાર્યવાહી હેઠળ આવતો હોય. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી કે અરજદાર સામે મૂકાયેલા આરોપો ખોટા, તુચ્છ અને હેરાનગતિજનક છે, કારણ કે અરજદારે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.માં વ્યાપક પ્રમાણમાં ચાલતા ભ્રષ્ટાચાર અંગે ફરિયાદો કરી છે.

૬.૨૮ એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા એક અધિકારી, નામે શ્રી મુકેશ બલાણી, ટ્રાફિક મેનેજર, પર કરોડો રૂપિયાની અસંગત સંપત્તિ તથા મોંઘા દાગીના અને અતિમૂલ્યવાન જમીન/પ્લોટના કબજાને કારણે લાદવામાં આવેલ દંડ માત્ર નિંદા સુધી મર્યાદિત રાખવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે અરજદારના મામલે, જેણે કરેલ પ્રયત્નોના પરિણામે રૂપિયા ૧૦૦.૫૫/- કરોડની વસૂલાત થઈ, તેને સેવામાંથી દૂર કરવાનો સજા ફટકારવામાં આવી, અને સરકારના ખજાનાને બચાવવાના તેના સાહસિક કૃત્ય બદલ તેને આદર્શ પુરસ્કારથી સન્માનિત કરવાની જગ્યાએ અરજદાર પ્રત્યે પક્ષપાતપૂર્ણ વલણ દર્શાવવામાં આવ્યું. આ

રજૂઆતના સમર્થનમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના ‘રથિન ઘોષ વિ. વેસ્ટ બંગાળ સ્ટેટ ઇલેક્ટ્રિસિટી ડિસ્ટ્રિબ્યુશન કંપની લિ. તથા અન્ય’દ ના નિર્ણય પર આધાર મૂકવામાં આવ્યો છે, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે દોષિત કર્મચારી પર લાદવામાં આવનાર સજા આક્ષેપના પ્રમાણમાં હોવી જરૂરી છે અને જો સજા અસંગત હોય, તો તે દોષિત કર્મચારીને ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪નું ઉલ્લંઘન કરતાં ભેદભાવપૂર્ણ વર્તન આપવામાં આવ્યું હોવાનું માનવું પડે, અને સ્વીકારવામાં આવેલી કસોટી એ છે કે જ્યારે શિસ્તપ્રાધિકારી દ્વારા લાદવામાં આવેલી સજા અદાલતના અંતરાત્માને ઝંઝોડે ત્યારે અદાલત તે સજામાં હસ્તક્ષેપ કરી શકે છે.

૬.૨૯ તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે આક્ષેપપત્રકોમાં નિર્ધારિત મુજબ અરજદાર દ્વારા આચરાયેલ કહેવાતા કોઈપણ દુરાચરણો નિયમો, ૨૦૦૪ હેઠળ ઉલ્લેખિત દુરાચરણોમાં સામેલ નથી. તેથી આગળ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદારે અપેલ લાંબી સેવા તેમજ અરજદારના કુટુંબની પરિસ્થિતિ, જેમાં શાળામાં ભણતાં બે બાળકો અને તેની પત્ની, જે દીર્ઘકાલીન રોગી છે અને વિવિધ રોગોની સારવાર હેઠળ છે, તેને ધ્યાનમાં લઈને ન્યાયના હિતમાં અરજીએ મંજૂર થવી આવશ્યક છે. તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાથી અરજદારનું આર્થિક મરણ સમાન પરિણામ આવશે તેમજ સામાજિક કલંક તેના બાકીના

૯ ૨૦૧૯ (૭) જે.ટી. ૫૮૮; આજીવન.

૭. બીજી તરફ, વિધાવંત વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી, વિધાવંત વકીલ શ્રી વ્યાસની સહાયથી, એ રજૂઆત કરી કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ પ્રાથમિક વાંધાઓના આધાર પર જ આ અરજી નામંજૂર થવી આવશ્યક છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી કે હાલની કાર્યવાહી દૂષિત બને છે, કારણ કે અરજદારે શ્રી પી. રામજી-સી.વી.ઓ.ને પક્ષકાર-પ્રતિવાદી તરીકે જોડવાનું પસંદ કર્યું નથી, જેમના વિરુદ્ધ અરજદારે ફોજદારી ફરીયાદ નોંધાવી છે. આ સંદર્ભે ગાંધીધામ-કચ્છ ખાતેના વિધાવંત સી.જે.એમ. દ્વારા તા. ૨૭મી મે, ૨૦૧૫ ના રોજ પસાર કરાયેલા આદેશનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો. એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી કે હકીકતમાં પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ અરજદાર વિરુદ્ધ સાત અલગ અલગ આરોપો માટે સાત જુદા જુદા આરોપપત્રો જારી કર્યા છે, જેમની વિગતો હાલની અરજીના પૃષ્ઠ નં ૯૩ થી ૯૬ પર રજૂ કરવામાં આવી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી કે આ અરજી પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા તા. ૨૮મી મે, ૨૦૧૫ ના રોજ જારી કરાયેલ પાંચ કારણ દર્શાવો નોટિસો રદ કરાવવા માટે દાખલ કરવામાં આવી છે અને ત્યારબાદ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા સરપેન્શનનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, તથા અરજદાર દ્વારા શ્રી પી. રામજી-સી.વી.ઓ. વિરુદ્ધ દાખલ

કરાયેલ ફોજદારી કેસ પર આધાર મૂકવામાં આવ્યો હતો, જેઓને આ કાર્યવાહીમાં પક્ષકાર બનાવવામાં આવ્યા નથી.

૭.૧ એવું પુનરોચ્ચાર કરવામાં આવ્યું કે શ્રી પી. રામજી વિરુદ્ધ દુર્ભાવનાનો અરજદારનો વાદ આ અરજીમાં ધ્યાનમાં લઈ શકાય તેમ નથી, કારણ કે તેમને આ અરજીમાં પક્ષકાર-પ્રતિવાદી તરીકે જોડવામાં આવ્યા નથી. આ સંદર્ભે, ‘પુરુષોત્તમ કુમાર ઝા વિ. ઝારખંડ રાજ્ય’^{૧૦} કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર મૂકવામાં આવ્યો છે, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે પરિચ્છેદ-૨૩ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું હતું:

“૨૩. તે સુસ્થાપિત છે કે જ્યારે દુર્ભાવનાના આક્ષેપો કરવામાં આવ્યા હોય, ત્યારે પ્રથમ દ્રષ્ટિએ કેસ ઊભો થાય તેવા પૂરતા વિશિષ્ટ તથ્યો અને દૃઢ સામગ્રીનો ઉલ્લેખ અરજીપત્રોમાં કરવો આવશ્યક છે. કાર્યવાહી દુર્ભાવનાપૂર્વક અને દુરાશયથી કરવામાં આવી હતી એવો અસ્પષ્ટ આક્ષેપ અથવા નિર્વસ્ત્ર દાવો પૂરતો નથી. જરૂરી તથ્યવિશેષોના અભાવે, અદાલત પાસેથી આ બાબતમાં ‘ફિશિંગ’ પ્રકારની તપાસ કરવાની અપેક્ષા રાખી શકાય નહીં. તે સમાન રીતે સુસ્થાપિત છે અને તેના માટે કોઈ અધિકૃત ઉલ્લેખની આવશ્યકતા નથી કે દુર્ભાવના સાબિત કરવાનો ભાર આક્ષેપ કરનાર વ્યક્તિ પર છે

અને એવો ભાર 'અતિ ભારે' છે. દુરાશયનો અનુમાન કરી શકાય નહીં અથવા તેને માન્ય ધરી શકાય નહીં. એ યાદ રાખવું જોઈએ કે એવો આરોપ સહેલાઈથી 'સ્થાપિત કરવાના કરતાં કરવામાં' આવી શકે છે અને તેથી અદાલતો માટે તેને અતિશય કાળજી, સાવચેતી અને વિવેકપૂર્વક તપાસવો આવશ્યક છે. તેને યોગ્ય રીતે 'હારતા મુકદ્દમાબાજનો અંતિમ આશ્રય' તરીકે વર્ણવવામાં આવ્યું છે. [જુઓ ગુલામ મુસ્તફા વિ. સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર, (૧૯૭૬) ૧ એસ.સી.સી. ૮૦૦;

૧૦ (૨૦૦૬) ૯ એસ.સી.સી. ૪૫૮;

, (૨૦૦૫) ૭ એસ.સી.સી. ૭૬૪). અને 'મેડલી મિનરલ્સ ઇન્ડિયા લિ. વિ. ઓરિસ્સા રાજ્ય' ૧૧ ના કેસમાં કરાયેલ અવલોકનો.

૭.૨ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે પક્ષપાતના અસ્પષ્ટ આક્ષેપોનો પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા પ્રતિસોગંદનામામાં ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે, કારણ કે આવા આક્ષેપોને કોઈ ઠોસ અથવા સ્વતંત્ર અભિલેખનો આધાર નથી.

૭.૩ વિભાગીય કાર્યવાહી દરમિયાન પક્ષપાત, ગેરકાયદેસરતા અથવા દુરાશયના આક્ષેપો મુખ્યત્વે હકીકતના પ્રશ્નો છે, જેનો નિર્ણય અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલા દાવાઓના આધારે કરી શકાય તેમ નથી, એવી રજૂઆત પણ કરવામાં આવી હતી. આ સંદર્ભે ‘કામિની કુમાર દાસ ચૌધરી વિ. સ્ટેટ ઓફ ડબ્લ્યુ.બી.’^{૧૨}ના મામલામાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા પરિણેદ-૬ માં કરાયેલ અવલોકનો પર આધાર મુકવામાં આવ્યો હતો.

૭.૪ એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે ૨૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૫ના રોજ નોંધાયેલા કેસના અનુસંધાને, વિજિલન્સ મેન્યુઅલ મુજબ, શિસ્તપ્રાધિકારીએ વર્તમાન અરજદાર વિરુદ્ધ નિયમાવલીઓ અનુસાર કાર્યવાહી શરૂ કરવાનો આદેશ આપ્યો હતો. પ્રતિસાદી-કે.પી.ટી. તરફથી તથા તેના વતી દાખલ કરાયેલા પ્રત્યુત્તરરૂપ સોગંદનામામાં કરાયેલા નીચેના અવતરણો પર આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો;

૧૧

(૨૦૦૪)

૧૨

એસસીસી

૩૯૦; ૧૨

(૧૯૭૨) ૨

એસસીસી

૪૨૦;

“૧૨. અરજદારની સંડોવણી દર્શાવતા દોષારોપક તથ્યોનો જવાબદાર પ્રતિવાદીને પ્રાપ્ત થતાં, વિજિલન્સ મેન્યુઅલમાં નિર્ધારિત પ્રક્રિયા મુજબ તા. ૨૭.૧.૨૦૧૫ના રોજ કેસ નોંધવામાં આવ્યો હતો અને તપાસ અહેવાલની નોંધ લઈને, અનુબંધક-આર-૫ મુજબ નીચે દર્શાવેલ ગેરવર્તન બાબતે શિસ્તપ્રધાન સત્તાધિકારીએ મુખ્ય / નાની સજાની કાર્યવાહી શરૂ કરવાનો આદેશ કર્યો હતો:

(૧) આર.ટી.આઈ.નો નાણાકીય લાભો માટે ઉપયોગ કરવામાં આવ્યાની શંકા.

(૨) સત્તાવાર પ્રવાસોના નિર્વહનમાં કથિત અનિયમિતતાઓ અને દાવો.

(૩) વિવિધ અધિકારીઓ વિરુદ્ધ નિયમિત રીતે ક્ષુલ્લક ફરિયાદો કરવી અને તે જ વિવિધ સત્તાધિકારીઓને સંબોધિત કરવી.

૧૩. તપાસને મુદ્દાવાર વિભાજિત કરવામાં આવી હતી અને તે મુજબ હાથ ધરવામાં આવી હતી:

(૧) આઈ.એ.એસ. અધિકારી તરીકે ખોટી ઓળખ આપી રજૂ થવાનો આક્ષેપ અને કથિત નાણાકીય અનિયમિતતાઓ.

(૨) આવશ્યક લાયકાતો (અનુભવ, શૈક્ષણિક લાયકાત, જાતિ પ્રમાણપત્ર વગેરે) ન ધરાવવાનો આક્ષેપ.

૧૪. તા. ૨૯.૦૫.૨૦૧૫ના શો કોઝ મેમોરેન્ડમ નં. કે.પી.વી./૦૧-એ/૦૪-૧૫ જારી થયા બાદ, શિસ્ત સત્તાધિકારીએ તા. ૧૫.૦૬.૨૦૧૫ના સસ્પેન્શન ઓર્ડર નં. કે.પી.વી./૦૧-એ/૦૪૫/૧૯૭૦ દ્વારા અરજદારને સસ્પેન્ડ કરવાનો આદેશ કર્યો હતો, જેના અનુસંધાને પછીથી કાંદલા પોર્ટ કર્મચારી (સી.સી.એ.) સુધારા નિયમો, ૨૦૦૪ની નિયમ ૧૨ હેઠળ તા. ૨૭.૦૭.૨૦૧૫ના ચાર્જશીટ મેમોરેન્ડમ નં. નં.-કે.પી.વી./૦૧-એ/૦૪-૧૫/૨૨૨૭ દ્વારા મુખ્ય દંડની કાર્યવાહી આરંભવામાં આવી હતી. તેમ છતાં,

સસ્પેન્શન અવધિનું પુનર્વિલોકન કરવામાં આવ્યું છે અને શિસ્ત સત્તાધિકારીએ અરજદારની સસ્પેન્શન અવધિ વધુ ૯૦ દિવસ માટે અથવા આગળના આદેશો સુધી, જે પહેલાં થાય તે સુધી, લંબાવવાનો નિર્ણય કર્યો છે. આ સાથે જોડાયેલ અને અનુબંધક આર-૬ તરીકે ચિહ્નિત દસ્તાવેજ તા. ૨૭ જુલાઈ, ૨૦૧૫ની ચાર્જશીટની નકલ છે અને અનુબંધક આર-૭ તા. ૧૪.૦૮.૨૦૧૫ના સંદેશવ્યવહારની નકલ છે.

૧૫. વિનમ્ર રજૂઆત એવી છે કે સત્તાધિકારીના ધ્યાનમાં ગંભીર ગુનાસૂચક હકીકતો આવવાથી અરજદાર વિરુદ્ધ શિસ્તભંગની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી છે. જવાબ આપનાર પ્રતિવાદી આ બાબતને દૃઢતાપૂર્વક નકારી કાઢે છે કે અરજદાર વિરુદ્ધની શિસ્તભંગની કાર્યવાહી, અરજદારે શ્રી રામજી વિરુદ્ધ ફરિયાદો કરી હતી તે હકીકતના પરિણામે હાથ ધરવામાં આવી છે અથવા તેનાથી પ્રભાવિત છે. કાર્યવાહીના તમામ તબક્કાઓમાં, જવાબ આપનાર પ્રતિવાદીએ, અન્ય કોઈપણ વિચારણાથી અપ્રભાવિત રહી, નિયમાવલીઓ હેઠળની પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યું છે અને કાર્યવાહી કાયદા અનુસાર કડકપણે ચલાવવાની ખાતરી આપે છે.”

૭.૫ અરજદારના આ વલણ અંગે કે તે એક ભંડાફોડકર્તા છે અને તેની ફરિયાદના પરિણામે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના ડ્રેજિંગ કૌભાંડનો ભંડાફોડ થયો છે, તે રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે ૧૬મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૨થી લેખોની શ્રેણી પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી, જેમાં આ બાબતને ઉજાગર કરવામાં આવી હતી કે બંદરના પ્રવેશ માર્ગમાં એક જહાજ જમીન સાથે અથડાઈને અટકી ગયું હતું, જેના અનુસંધાને ડ્રેજિંગ કામની સાવચેતીપૂર્વક તપાસ સતર્કતા વિભાગ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવી હતી અને તપાસ બાદ તેના અનુસંધાને ૧૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૩ના રોજ એક અહેવાલ રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો, જે અરજિના પાનું-૬૨૧ પર ઉપલબ્ધ છે.

૭.૬ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજીકર્તાએ તા. ૨મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૨ના રોજ સી.વી.સી. સમક્ષ શ્રી એમ.એ. ભાસ્કરાચારા વિરુદ્ધ કથિત ડ્રેજિંગ કૌભાંડમાં તેમની સંડોવણી અંગે તપાસ કરવાની માંગ સાથે ફરિયાદ કરી હતી અને બીજી ફરિયાદો તા. ૩૧મી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૪ તથા તા. ૧૮મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪ના રોજ સી.વી.સી. સમક્ષ કે.પી.ટી.ના સી.વી.ઓ. ભ્રષ્ટ આચરણોમાં સંકળાયેલા હોવાનો આક્ષેપ કરતાં કરવામાં આવી હતી; પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ અરજીકર્તાની વિવિધ ફરિયાદો / રજૂઆતોના અનુસંધાને તા. ૨૭મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૨, ૨૪મી જૂન, ૨૦૧૪, ૧૫મી જુલાઈ, ૨૦૧૪, ૨૩મી જુલાઈ, ૨૦૧૪,

૧૧મી ઑગસ્ટ, ૨૦૧૪, ૧૯મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૪, ૨૮મી ઑક્ટોબર, ૨૦૧૪ અને ૩મી નવેમ્બર, ૨૦૧૪ના સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા જવાબ આપ્યો હતો, જે આ અરજીના રેકૉર્ડ પર પાના નં ૩૧૪ તથા ૩૪૧ થી ૩૫૮ પર ઉપલબ્ધ છે, અને અરજીકર્તાને એ બાબતે પુષ્ટિ આપવા કહેવામાં આવ્યું હતું કે તેણે વાસ્તવમાં આવી ફરિયાદો સત્તાધિકારીઓને મોકલી હતી કે કેમ, તેમજ તેને સંબંધિત સામગ્રી સાથે કરાયેલા આક્ષેપોને સમર્થન આપવાનું પણ કહેવામાં આવ્યું હતું. તેમ છતાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજીકર્તા દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો / ફરિયાદોની નોંધ લેવામાં આવી નહોતી અને અરજીકર્તા દ્વારા કરાયેલા આક્ષેપોને સમર્થન આપે તેવી કોઈ સામગ્રીના અભાવે તેની ઉપર કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં આવી નહોતી. એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજીકર્તાએ કે.પી.ટી.ના અધિકારીઓ વિરુદ્ધ ભારતના રાષ્ટ્રપતિ, પી.એમ.ઓ., માનવ અધિકાર આયોગ, સી.વી.સી. વગેરે જેવી વિવિધ સત્તાઓ સમક્ષ એકસોથી વધુ ફરિયાદો / આર.ટી.આઈ. અરજીઓ કરી છે, જેઓનો દસ્તાવેજો અને પુરાવા રજૂ કરીને તેણે સમર્થન આપ્યું નથી. તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજીકર્તાની ફરિયાદો / રજૂઆતોની કોઈપણ સમયે નોંધ લેવામાં આવી નહોતી; તેમ છતાં, અરજીકર્તા પોતાના વિરુદ્ધ લેવાયેલ શિસ્તલક્ષી તકરારોને બદનામ કરવાનો દૃષ્ટિકોણ રાખીને માત્ર પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા હાથ ધરાયેલી તપાસનું શ્રેય પોતાને આપવાનો પ્રયાસ કરે છે.

૭.૭ અધ્યક્ષ દ્વારા ભૂતપૂર્વ કર્મચારીને તપાસ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા અંગે અરજદારની આ દલીલ સંદર્ભે કે અધ્યક્ષ નિયમન ૧૨ હેઠળ કલ્પિત સત્તાધિકારી નથી અને તેથી તપાસની કાર્યવાહી દૂષિત બને છે, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે નિયમન ૧૨ શિસ્તસત્તાધિકારીને તપાસ કોઈ સત્તાધિકારીને સોંપવાની સત્તા આપે છે, જેમાં પ્રતિવાદી-કે.પી.ટીના નિવૃત્ત કર્મચારીનો પણ સમાવેશ થાય છે, અને તેનું સંકુચિત રીતે એવું અર્થઘટન કરી શકાય નહીં કે તે માત્ર ફરજ પર રહેલા જાહેર સેવક પૂરતું જ સીમિત છે. આ માટે સર્વોચ્ચ અદાલતના ‘યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિ. પી.સી. રામકૃષ્ણૈયા’ (સુપ્રા) તથા ‘એમ.એસ. પાટીલ (ડૉ.) વિ. ગુલબર્ગા યુનિવર્સિટી’^{૧૩} અને ‘યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિ. આલોક કુમાર’ (સુપ્રા) ના નિર્ણય પર આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો.

૭.૮ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી ના ટ્રસ્ટી મંડળ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવેલી નિવૃત્ત અધિકારીઓના પેનલમાં સમાવેશ કરવાની યોજના નિમણૂક માટેની પ્રક્રિયા અને પદ્ધતિઓનું નિયમન કરવાની જોગવાઈ કરે છે અને નિયમન ૧૨(૨) હેઠળ કોઈ સત્તાધિકારીની નિમણૂક કરવાની સત્તાનો તે સ્ત્રોત નથી.

૭.૯ અરજદાર તરફથી ઉઠાવવામાં આવેલી આ દલીલ અંગે કે તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭નો સેવા સમાપ્તિનો આદેશ ફરજ બજાવતાં દરમિયાન

થયેલ કથિત દુર્વર્તનના આક્ષેપો સાથે સંબંધિત નથી અને સેવામાંથી બરતરફ કરવાની સજા આક્ષેપિત દુર્વર્તનના પ્રમાણમાં અસંગત છે તથા તપાસ વર્ષ ૧૯૯૭માં કરાયેલી નિમણૂક સંબંધિત હોવાથી વિલંબિત છે, તે સંદર્ભે રજૂ કરવામાં આવ્યું કે અરજદારની નિમણૂક ટ્રેડ પ્રમોશન-કમ-પબ્લિક રિલેશન તરીકે કરવામાં આવી હતી

૧૩ (૨૦૧૦) ૧૦ એસ.સી.સી. ૬૩; અરજકર્તાએ પ્રમાણ નોર્મમાં કરેલી લાયકાતોની ઘોષણાના આધારે અધિકારી, જેમાં સ્પષ્ટપણે નોંધવામાં આવ્યું છે કે અરજકર્તા દ્વારા આપવામાં આવેલી કોઈપણ ઘોષણા અથવા માહિતી ખોટી સાબિત થાય તો તે સેવામાંથી દૂર કરવામાં આવવા માટે જવાબદાર રહેશે.

૭.૧૦ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે ભારત સરકાર, વહાણવ્યવહાર મંત્રાલયે, તા. ૪ જુલાઈ, ૨૦૧૨ના સંદેશ દ્વારા તમામ મુખ્ય બંદર ટ્રસ્ટોને એવો નિર્દેશ આપ્યો હતો કે વર્ગ-૧ના પદ પર રહેલા તમામ અધિકારીઓના સેવાવિવરણમાંથી એ ચકાસવામાં આવે કે તેઓ ભરતીના નિયમો અનુસાર શૈક્ષણિક લાયકાત, અનુભવ વગેરે સંબંધિત શરતો પૂર્ણ કરે છે કે કેમ, અને તેથી પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ અરજદાર સહિત વર્ગ-૧ના તમામ અધિકારીઓની શૈક્ષણિક તથા અન્ય લાયકાતોની ચકાસણી કરવાની કાર્યવાહી આરંભી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદારને પત્ર સાથે સંલગ્ન નોંધની કલમ-૩માં

નં ૧ થી ૧૨ તરીકે ઉલ્લેખિત પ્રમાણપત્રો અને મૂળ દસ્તાવેજો રજૂ કરવા તેમજ તેની સાથે જોડાયેલું વ્યક્તિગત માહિતીનું ફોર્મ ભરેલી સ્થિતિમાં રજૂ કરવા વિનંતી કરવામાં આવી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદારે ફોર્મમાં વ્યક્તિગત માહિતી પૂરી પાડી નહોતી અને તેથી અરજદાર વિરુદ્ધ વિભાગીય કાર્યવાહી પ્રારંભવામાં આવી હતી. અરજદારે રજૂ કરેલા દસ્તાવેજોની તપાસ કરતાં તપાસ અધિકારી એ નિષ્કર્ષે પહોંચ્યા હતા કે નિવેદનમાં અસંગતતા અને વિરોધાભાસ છે અને તેથી અરજદારે ચકાસણી ફોર્મમાં સંપૂર્ણ અને સાચી માહિતી આપી નહોતી.

૭.૧૧ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદારની ટ્રેડ પ્રમોશન-કમ- પબ્લિક રિલેશન ઓફિસર તરીકેની નિમણૂક શરતી હતી અને નિમણૂકપત્રમાં સ્પષ્ટપણે નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યું છે કે જો અરજદાર દ્વારા આપવામાં આવેલી કોઈ જાહેરાત અથવા માહિતી ખોટી સાબિત થાય અથવા તેણે કોઈ મહત્વપૂર્ણ માહિતી દબાવી રાખી હોવાનું જણાય, તો અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવામાં આવવા પાત્ર રહેશે અને પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. જરૂરી માને તેવી અન્ય તમામ કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.

૭.૧૨ એવું દર્શાવવામાં આવ્યું હતું કે શિસ્તભંગ સંબંધિત તપાસમાં એ સ્થાપિત થયું હતું કે અરજદારની નિમણૂક ભરતીના નિયમો મુજબ આવશ્યક લાયકાતોના વિરોધમાં હતી અને તેથી અરજદારની નિમણૂક શૂન્ય હતી અને પરિણામે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ને અરજદાર સામે તપાસ

કરવાની તથા પગલાં લેવાની હકથી કાનૂની રીતે રોકી શકાય નહીં અથવા તે હકનો ત્યાગ કર્યો હોવાનું માનવી શકાય નહીં. આ રજૂઆતના સમર્થનમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે 'એમ.પી. એગ્રો ઇન્ડસ્ટ્રીઝ ડેવલપમેન્ટ કોર્પોરેશન લિ. વિ. એસ.સી. પાંડે ૧૪' ના કેસમાં આપેલા નિર્ણય પર આધાર મૂકવામાં આવ્યો હતો, જેમાં પરિણેદ-૨૩માં આ મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે

૧૪ (૨૦૦૬) ૨ એસ.સી.સી. ૭૧૬; નીચે મુજબ:

૨૩. ઔદ્યોગિક અદાલતે તેમજ વડી અદાલતે, પ્રતિવાદીની મોરેનાથી ગ્વાલિયર બદલી કરવામાં આવી હતી તે નિષ્કર્ષના આધારે પ્રતિબંધ સિદ્ધાંતના સિદ્ધાંતો લાગુ કર્યા હતા. જો તેની નિમણૂક નિયમાવલિઓને વિરોધી હોવાથી અવૈધ હતી, તો અમારા મતાનુસાર, પ્રતિબંધ સિદ્ધાંત અથવા અધિકારત્યાગ જેવી પ્રક્રિયાત્મક જોગવાઈઓ લાગુ પડતી ન હતી. જો શાખા વ્યવસ્થાપક દ્વારા કરવામાં આવેલી નિમણૂક સંપૂર્ણપણે અધિકારક્ષેત્ર વિના હતી, તો નિમણૂકનો આદેશ પોતે જ અવૈધ હતો. વધુમાં, અપીલકર્તાનો એવો તર્ક હતો કે ૧૯૭૬ની નિયમાવલિની નિયમ ૧૬ મુજબ માત્ર નિગમના વ્યવસ્થાપક નિયામક જ નિમણૂકની ઓફર આપી શકે. ઔદ્યોગિક અદાલતો અથવા વડી અદાલત દ્વારા એવો નિષ્કર્ષ કરવામાં

આવ્યો નથી કે શાખા વ્યવસ્થાપક અને પ્રાદેશિક વ્યવસ્થાપક આવી નિમણૂકો કરવા માટે અધિકૃત હતા. તેથી, પ્રતિવાદીની નિમણૂક માત્ર સેવાની તાત્કાલિક જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે કરવામાં આવી હતી અને સેવા નિયમાવલિઓ મુજબ કરવામાં આવી ન હતી, એવું માનવું જરૂરી છે. તેથી, પ્રતિવાદીની નિમણૂક, સ્થાયી આદેશોના નિયમ રને આહ્વાન કરવા હેતુસર, નિયમિત ખાલી જગ્યાને ભરવા માટે કરવામાં આવી હોઈ શકે નહીં.

૭.૧૩ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદાર તેની સેવા અવધિને આધારે પણ, નિયમાવલિ મુજબ જેના માટે તે પાત્ર નહોતો તેવી જાહેર પદવી પર કબજો જાળવી રાખવા માટે સમતાનો દાવો કરી શકતો નથી. આ સંદર્ભે, ‘એમ.એસ. પાટીલ (ડૉ.)’ (પૂર્વોક્ત) ના મામલામાં સર્વોચ્ચ અદાલતે પરિણેદ- ૧૫ થી ૧૭ માં કરેલી નોંધો પર આધાર મૂકવામાં આવ્યો હતો, જે આ મુજબ છે:

“૧૫. એકવાર કેસના તથ્યો વર્ણવી દેવામાં આવે, ત્યારબાદ નિર્ણય કરવા જેવું ભાગ્યે જ કંઈ બાકી રહે છે. કેસના તથ્યો માત્ર એક જ નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જાય છે કે અપીલકર્તાની એવી પદ પર ખોટી રીતે નિમણૂક કરવામાં આવી હતી, જે ‘ગ્રુપ બી’ શ્રેણી માટે અનામત હતું. વડી અદાલતે પણ એવો નિષ્કર્ષ

નોંધ્યો છે કે અપીલકર્તાની આ પદ પરની નિમણૂક માટેની પસંદગી, કન્નડ વિભાગના વડા, જે તેના સંબંધિત હતા, તેમની પસંદગી પ્રક્રિયામાં ભાગીદારીને કારણે કલુષિત થઈ હતી. આવા તથ્યો અને પરિસ્થિતિઓમાં, વધુ વિલંબ કર્યા વિના અપીલને નામંજૂર કરવાની જ જરૂર છે.

૧૬. પરંતુ આ તબક્કે ફરી એક વાર અપીલકર્તાને તે પદ પર જ ચાલુ રાખવા માટે પ્રબળ વિનંતી કરવામાં આવે છે, જ્યાં તે પહેલેથી જ ૧૭ વર્ષથી વધુ સમયથી કાર્યરત રહ્યો છે. અપીલકર્તા તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી પાટીલએ રજૂઆત કરી કે ૧૭ વર્ષથી વધુ સમય બાદ તેને પદ પરથી દૂર કરવું તેના માટે અત્યંત કઠોર અને અન્યાયપૂર્ણ થશે, કારણ કે હવે તે જે મહાવિદ્યાલયમાં વ્યાખ્યાતા તરીકે કાર્ય કરતો હતો અને જ્યાંથી તેણે આ પદ સ્વીકારવા માટે રાજીનામું આપ્યું હતું ત્યાં પણ પાછો જઈ શકતો નથી.

૧૭. અમે પ્રભાવિત થયેલ નથી. સેવા-કાયદામાં પ્રતિકૂળ કબજો અથવા મુદત પૂર્ણ થયા પછી પણ કબજામાં ટકી રહેવાના સિદ્ધાંતોને કોઈ સ્થાન નથી. યુનિવર્સિટીના કેટલાક અધિકારીઓની મદદથી અને અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા

આંતરિક આદેશોની નિશુલ્ક અનુકૂળ પરિસ્થિતિઓ તેમજ મામલાના અંતિમ નિકાલમાં થયેલા વિલંબના કારણે, અપીલકર્તા આ તમામ વર્ષો દરમિયાન તે પદ પર કબજો જમાવતો રહ્યો છે, જે કાયદેસર રીતે અન્ય કોઈ વ્યક્તિનું હતું. તેથી, સમતાધારિત વિચારણાઓ વાસ્તવમાં તેના પક્ષમાં નહીં પરંતુ તેની વિરુદ્ધ છે.”

૭.૧૪ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી દ્વારા તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮નો સેવા સમાપ્તિનો બીજો આદેશ પસાર કરીને અદાલતની પ્રક્રિયાને નિષ્ફળ બનાવવાનો અરજદારનો જે વાદ છે, ખાસ કરીને જ્યારે અગાઉનો તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭નો આદેશ અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવા માટે પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે અરજદારને સેવામાંથી બરતરફ કરવાનો બીજો આદેશ અધિકારક્ષેત્ર વિના છે, તે અંગે એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે અરજદાર વિરુદ્ધના આક્ષેપો, એટલે કે ચીફ ઓપરેશન્સ મેનેજર-ઓફ-શોર ઓફલ ટર્મિનલ (સંક્ષેપમાં “સીઓએમ-ઓઓટી”)ના ગુપ્ત અહેવાલમાં ૩૨ જગ્યાએ ચેડાં કરીને અને એવો બનાવટી અહેવાલ અરજદાર દ્વારા દાખલ કરાયેલી ફોજદારી કાર્યવાહીમાં અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવાનો, તે શિસ્તભંગની કાર્યવાહીમાં અરજદારે અદાલત સમક્ષ રજૂ કરેલા અહેવાલ સાથે સીઓએમના મૂળ અહેવાલની તુલના કરીને સ્થાપિત કરવામાં આવ્યો છે. આ પણ દર્શાવવામાં આવ્યું

હતું કે શિસ્તભંગની કાર્યવાહી દરમિયાન ઉક્ત અહેવાલના રચયિતાએ પુષ્ટિ કરી હતી કે અરજદાર દ્વારા ફોજદારી અદાલતમાં સીઓએમનો હોવાનું દર્શાવીને રજૂ કરાયેલ અહેવાલ તેમણે તૈયાર કર્યો નહોતો. વધુમાં એ પણ દર્શાવવામાં આવ્યું હતું કે અરજદારે શિસ્તભંગની કાર્યવાહી દરમિયાન કોઈ પુરાવો રજૂ કર્યો નહોતો તથા પોતાના બચાવને સમર્થન આપ્યું નહોતું અને જ્યારે અરજદારને પૂછવામાં આવ્યું કે સીઓએમ-ઓઓટી દ્વારા બનાવવામાં આવેલ ગુપ્ત અહેવાલ તેની કબજામાં કેવી રીતે આવ્યો, ત્યારે અરજદારે એવો જવાબ આપ્યો હતો કે “કારણ કે મામલો ગુજરાત વડી અદાલત સમક્ષ બાકી છે, તેથી તે ન્યાયવિચારાધીન હોવાને કારણે વિગતો જાહેર કરવી મારા તરફથી યોગ્ય નથી”.

૭.૧૫ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે ૬ જુલાઈ, ૨૦૧૭ના તારીખના આદેશ પારિત કરતી વખતે શિસ્તપ્રાધિકારીએ ભિન્ન આક્ષેપો માટે હાથ ધરવામાં આવેલી દરેક સ્વતંત્ર વિભાગીય કાર્યવાહી અંગે વિચારણા કરી હોવાનું અરજદારે જે અનુમાન દોર્યું છે તે સ્પષ્ટપણે ગેરસ્થાને છે. વધુમાં એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે ૬ જુલાઈ, ૨૦૧૭ના તારીખનો આદેશ માત્ર તે આક્ષેપો સુધી મર્યાદિત છે જેઓ બાબતે અરજદારને ૨૭ જુલાઈ, ૨૦૧૫ના રોજ મેમોરેન્ડમ આપવામાં આવ્યું હતું અને જે વિભાગીય કાર્યવાહીમાં અરજદાર વિરુદ્ધ સ્થાપિત થયા હતા.

૭.૧૬ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે બન્ને વિભાગીય કાર્યવાહી દુર્વર્તનના અલગ અલગ આક્ષેપોને લગતી સ્વતંત્ર તપાસો હતી અને કોઈ જાહેર સેવક વિરુદ્ધ બે અલગ અલગ તપાસો ચલાવવામાં તથા જણાવેલ કાર્યવાહીનો એક પછી એક બરતરફી અને સેવામુક્તિના બે અલગ અલગ આદેશો પસાર કરીને અંત લાવવામાં કાયદામાં કોઈ પ્રતિબંધ નથી, અને જેમાં એક આદેશ અમલમાં રહેશે જ્યારે બીજો અમલવિહોણો બની જશે. આ માટે આ અદાલતના તા. ૨૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ના, સિવિલ એપ્લીકેશનસ્પેશ્યલ સિવિલ એપ્લીકેશની નં ૧૬૯૭ of ૨૦૧૭ માં અપાયેલા નિર્ણયમાં કરાયેલા નીચેના અવલોકનો પર આધાર મૂકવામાં આવ્યો હતો:

“૪.૦૦. અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી એમ.એ. ગોગિયા હાજર રહ્યા છે અને પ્રતિવાદી વિભાગ તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી પાર્થ ભટ્ટ હાજર રહ્યા છે.

૪.૦૧ વર્ષ ૨૦૧૨ના ઓ.એ. નં. ૩૨૦ માં લોર્ડશીપ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલા અને તા. ૧૩/૪/૨૦૦૭ના દૂર કરવાનો / બરતરફ કરવાની આજ્ઞાની પુષ્ટિ કરતા આક્ષેપિત ચુકાદો અને આદેશને પડકારવામાં આવ્યો છે, તે સંદર્ભે, અરજદાર તરફથી હાજર થયેલ લોર્ડશીપ વકીલ શ્રીમતી ગોગિયાએ જોરદાર રીતે

રજૂઆત કરી છે કે અગાઉ તા. ૨૦/૧૨/૨૦૦૬ના આદેશ દ્વારા અરજદારને પહેલેથી જ સેવા પરથી બરતરફ / દૂર કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, ત્યારબાદ જ્યારે તા. ૧૩/૪/૨૦૦૭નો અરજદારને સેવા પરથી દૂર કરવાનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો, ત્યારે અરજદાર સેવા માં નહોતો અને તા. ૨૦/૧૨/૨૦૦૬ પછી નિયોજક અને કર્મચારીનો કોઈ સંબંધ રહ્યો નહોતો અને તેથી અરજદારને સેવા પરથી દૂર કરતો તા. ૧૩/૪/૨૦૦૭નો આદેશ રદ કરવામાં આવવો યોગ્ય છે.

૪.૦૨. ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને અને યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિ. બર્મા નંદના મામલામાં પંજાબ અને હરિયાણા વડી અદાલતના ૧૯૮૦ લોસૂટ (પી એન્ડ એચ) ૪૮૧માં અહેવાલિત નિર્ણય પર; એમ્પ્લોઈ ઇન રિલેશન ટુ વિરસસ ઘેર વર્કમેનના મામલામાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના (૧૯૯૬) ૩ એસીસી ૨૬૭માં અહેવાલિત નિર્ણય પર; અને રામારાવ એ. વિરસસ ડેપ્યુટી જનરલ મેનેજર, કેનેરા બેંક અને અન્યના મામલામાં આંધ્ર પ્રદેશ વડી અદાલતના ૨૦૦૧(૩) એલએલજે (સપ્લ) ૧૧૨૮માં અહેવાલિત નિર્ણય પર આધાર

રાખીને, વર્તમાન અરજીઓ સ્વીકારવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

XXXXXXX

૫.૦૧. પ્રતિવાદીઓ તરફથી હાજર થતા વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભટ્ટે જોરશોરથી રજૂઆત કરી છે કે હકીકતમાં ગુણદોષના આધારે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે તા. ૧૩/૪/૨૦૦૭ ના બરતરફી / દૂર કરવાનો આદેશની પુષ્ટિ કરી છે. રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે હકીકતમાં એકસાથે બે તપાસો ચલાવવા માટે કોઈ પ્રતિબંધ નથી. રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વર્તમાન કેસમાં પ્રથમ વિભાગીય તપાસ તા. ૯/૩/૨૦૦૪ ના ચાર્જિસના સ્મરણપત્ર દ્વારા શરૂ કરવામાં આવી હતી અને ઉક્ત તપાસ બાકી હોવા દરમિયાન બીજી વિભાગીય તપાસ તા. ૨૪/૨૭.૩.૨૦૦૬ ના ચાર્જિસના સ્મરણપત્ર દ્વારા શરૂ કરવામાં આવી હતી. રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ત્યારબાદ પ્રથમ વિભાગીય તપાસમાં અરજદારને તા. ૨૦/૧૨/૨૦૦૬ ના આદેશ દ્વારા સેવામાંથી દૂર કરવામાં આવ્યો હતો અને અનુસંધાને બીજી વિભાગીય તપાસમાં અરજદારને તા. ૧૩/૪/૨૦૦૭ ના આદેશ દ્વારા સેવામાંથી દૂર કરવામાં

આવ્યો હતો. રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી જ્યારે બે અલગ વિભાગીય તપાસો હતી, ત્યારે દૂર કરવાનો બે આદેશો પસાર કરવામાં આવ્યા હતા. રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જો અરજદાર તરફથી કરવામાં આવેલી રજૂઆત સ્વીકારવામાં આવે, તો તે સ્થિતિમાં તા. ૧૩/૪/૨૦૦૭ ના અનુગામી બરતરફીના આદેશને રદબાતલ ઠરાવશે, જોકે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે ગુણદોષના આધારે તા. ૧૩/૪/૨૦૦૭ ના દૂર કરવાનો આદેશની પુષ્ટિ કરી છે. રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કેસના તથ્યો અને પરિસ્થિતિઓમાં, અરજદાર તરફથી હાજર થતા વિદ્વાન વકીલે આધાર રાખેલા કોઈપણ નિર્ણયો હાલના કેસના તથ્યો પર લાગુ પડશે નહીં.

XXX XXX XXX

૬.૦૧. હવે જ્યાં સુધી વડી અદાલતમાં રજૂ થયેલ ઓ.એ. નં. ૩૨૦/૨૦૧૨માં વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આક્ષેપિત આદેશને પડકારવાનો પ્રશ્ન છે, ત્યાં નોંધવું આવશ્યક છે કે ઓ.એ. નં. ૩૨૦/૨૦૧૨માં વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલા આક્ષેપિત ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા ૧૩/૪/૨૦૦૭ના હટાવવાના આદેશને પુષ્ટિ

આપવામાં આવી છે. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલ આક્ષેપિત ચુકાદા અને આદેશને મુખ્યત્વે આ આધાર પર પડકારવામાં આવ્યો છે કે ૧૩/૪/૨૦૦૭ના હટાવવાના આદેશ પહેલાં જ, તા. ૨૦/૧૨/૨૦૦૬ના આદેશથી અરજદારને સેવા પરથી દૂર કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી અનુવર્તી ૧૩/૪/૨૦૦૭નો બરતરફીનો આદેશ કાયદેસર રીતે અયોગ્ય છે. અરજદારના મુજબ બરતરફીના બે આદેશો હોઈ શકતા નથી. ઉપરોક્ત રજૂઆતના સમર્થનમાં અરજદાર તરફેથી હાજર થયેલા વિદ્વાન વકીલે ઉપરોક્ત નિર્ણયો પર આધાર મૂક્યો છે. જોકે, નોંધવું જરૂરી છે કે પ્રથમ વિભાગીય તપાસ ચાર્જ મેમોરેન્ડમ તા. ૯/૩/૨૦૦૪ના અનુસંધાને આરંભવામાં આવી હતી. જ્યારે તે વિભાગીય તપાસ બાકી હતી, ત્યારે અરજદારે બીજી એક ગેરવર્તણૂક આચરી હતી અને તેથી ચાર્જિસના મેમોરેન્ડમ તા. ૨૪/૨૭.૩.૨૦૦૬ના અનુસંધાને બીજી અલગ વિભાગીય તપાસ શરૂ કરવામાં આવી હતી. બંને વિભાગીય તપાસો જુદા જુદા આરોપો/ગેરવર્તણૂક સંબંધિત સ્વતંત્ર વિભાગીય તપાસો હતી. અરજદાર તરફેથી હાજર થયેલા વિદ્વાન વકીલે જેના પર આધાર મૂક્યો છે તે બર્મા નંદ (ઉપરોક્ત)ના કેસમાં પણ પંજાબ અને હરિયાણા વડી અદાલતે સ્પષ્ટપણે અવલોકન કર્યું છે અને ઠરાવ્યું છે કે

જાહેર સેવક વિરુદ્ધ બે સ્વતંત્ર તપાસો એક પછી એક પૂર્ણ કરવા અંગે કોઈ પ્રતિબંધ નથી. વધુમાં એવું પણ અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે અને ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે બે અલગ વિભાગીય તપાસોના પરિપાકરૂપે બરતરફીના બે અલગ આદેશો નોંધવામાં પણ કોઈ પ્રતિબંધ નથી. જોકે, પંજાબ અને હરિયાણા વડી અદાલતના મુજબ, એક જ સમયે માત્ર એક જ આદેશ અમલમાં રહી શકે અને બંને આદેશો નહીં, કારણ કે કોઈ કર્મચારીને સેવા પરથી બે વાર બરતરફ કરી શકાય નહીં અને જે સેવક પહેલેથી જ બરતરફ થયેલો હોય તેની ફરી બરતરફી થઈ શકતી નથી. ઉપરોક્ત અવલોકનોનું મૂલ્યાંકન પંજાબ અને હરિયાણા વડી અદાલત સમક્ષના કેસમાં રહેલા વિવાદને ધ્યાનમાં રાખીને કરવું આવશ્યક છે. પંજાબ અને હરિયાણા વડી અદાલત સમક્ષ બે અલગ વિભાગીય તપાસો હતી અને બરતરફીના બે જુદા આદેશો પસાર કરવામાં આવ્યા હતા. ઉપરોક્ત રીતે અવલોકન કર્યા બાદ પંજાબ અને હરિયાણા વડી અદાલતે ત્યારબાદ યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ મંજૂર કરી હતી અને ઠરાવ્યું હતું કે હટાવવાનો બીજો આદેશ સત્તાધિકારી દ્વારા પસાર કરી શકાય, પરંતુ અગાઉ અમલમાં રહેલા બરતરફીના આદેશની અમલાવસ્થાની અવધિ દરમિયાન તેને અમલમાં

મૂકી શકાય નહીં. તેથી, હકીકતમાં, પંજાબ અને હરિયાણા વડી અદાલતનો ઉપરોક્ત નિર્ણય અરજદારને સહાયરૂપ થતો નથી, પરંતુ પ્રતિવાદીને સહાયરૂપ થઈ શકે છે.

૬.૦૨. હવે, જ્યાં સુધી એમ્પ્લોયર ઇન રિલેશન ટુ વિરુદ્ધ ઘેર વર્કમેન (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર રાખવામાં આવેલ આધારનો સંબંધ છે, તથ્યોના આધારે, ઉક્ત નિર્ણય હાલના કેસના તથ્યો પર લાગુ પડશે નહીં. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષના કેસમાં, કામદારો કેન્ટીનમાં કામ કરતા હતા અને તેમની બરતરફીને પડકારવામાં આવી હતી તથા તેમણે રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાના કર્મચારીઓ હોવાનો દાવો કર્યો હતો. તેના સંદર્ભમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નિરીક્ષણ કર્યું હતું કે નોકરીદાતા અને કર્મચારીનો કોઈ સંબંધ ન હતો, કારણ કે કેન્ટીનમાં નિયોજિત વ્યક્તિઓ રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાના નિયમોની કડકતા, શિસ્ત અને પસંદગીની પદ્ધતિઓને આધીન નહોતા.

XXX XXX XXX

૬.૦૪. ઉપરોક્તને ધ્યાનમાં લેતાં, જ્યારે બે અલગ અને સ્વતંત્ર વિભાગીય તપાસો હતી અને દૂર કરવાનો/બરતરફીની

બે અલગ અલગ આજ્ઞાઓ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે વધુમાં વધુ એટલું કહી શકાય કે બરતરફીની બંને આજ્ઞાઓને એકસાથે અમલમાં રહેવા દેવી શકાય નહીં. પરંતુ, એક વિભાગીય તપાસના મામલે દૂર કરવાનો આજ્ઞા રદ કરવામાં આવે અને બીજી વિભાગીય તપાસના મામલે બરતરફી/દૂર કરવાનો આજ્ઞા યથાવત્ રાખવામાં આવે, તો ત્યારબાદ તે જ અમલમાં રહેવા દેવી જોઈએ. આ પરિસ્થિતિઓમાં, ઓ.એ. નં. ૩૨૦ / ૨૦૧૨ માં વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલ વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશમાં હસ્તક્ષેપ કરવા માટે અમને કોઈ કારણ જણાતું નથી. ઓ.એ. નં. ૩૨૦ / ૨૦૧૨ માં વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલ વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશને અમે યથાવત્ રાખીએ છીએ. તેથી હાલની વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૧૬૯૭ / ૨૦૧૭ નામંજૂર થવા પાત્ર છે.”

૭.૧૭ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદારે તા. ૨૯મી મે, ૨૦૧૫ની કારણ દર્શાવો સૂચના અને તા. ૧૫મી જૂન, ૨૦૧૫ના સસ્પેન્શનના આદેશને રદ કરાવવા માટે આ અરજી દાખલ કરી છે. જોકે, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. તરફથી અને તેની વતી દાખલ કરાયેલા જવાબી સોગંદનામામાં અરજદાર વિરુદ્ધની વિવિધ તપાસોનો ઉલ્લેખ કરવામાં

આવ્યો છે અને ખાસ કરીને ફોજદારી કાર્યવાહી દરમિયાન અરજદારે દાખલ કરેલા પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના સીઓએમ-ઓઓટીના હોવાનું દર્શાવવામાં આવેલા છેડછાડ કરાયેલા/બનાવટી અહેવાલ અંગેની શિસ્તભંગ સંબંધિત કાર્યવાહી તરફ નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે સીઓએમ-ઓઓટીના છેડછાડ કરાયેલા/બનાવટી અહેવાલ બાબતે અરજદાર વિરુદ્ધ આક્ષેપો મૂકવામાં આવતા પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા આરંભવામાં આવેલા સ્મરણપત્ર તથા અન્ય કાર્યવાહીનો કોઈ પડકાર કરવામાં આવ્યો નથી, જે આ મુજબ છે;

“કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટ

સામાન્ય	વહીવટ	વિભાગ
વહીવટી		કચેરી
સચિવની		કચેરી
પોસ્ટ	બોક્સ	નં. ૫૦
વેબસાઈટ:		
ગાંધીધામ		
ફેક્સ:	(૦૨૮૩૬)	૨૩૩૧૭૨
(કચ્છ)		
ટેલિફોન	નં.: (૦૨૮૩૬)	૨૩૩૧૭૨

(ગુજરાત)

પિન ૩૭૦૨૧

નં. કે.પી.ટી/૪૦૨૮/વિગ/૧૫૮ સ્પીડ પોસ્ટ

ચાદીપત્ર

જી.એ. વિભાગમાં કાર્યરત શ્રી સંજય ભાટીયા, ટીપી એન્ડ પી.આર.ઓ., વિરુદ્ધ કંડલા પોર્ટ કર્મચારીઓ (વર્ગીકરણ, નિયંત્રણ અને અપીલ) સુધારા વિનિયમો, ૨૦૦૪ના વિનિયમ-૧૨ હેઠળ તપાસ હાથ ધરવાની દરખાસ્ત કરવામાં આવે છે. જે દુરાચરણના આક્ષેપોના સંબંધમાં આવી તપાસ હાથ ધરવાની દરખાસ્ત કરવામાં આવે છે, તે આક્ષેપોનો સાર આરોપના મુદ્દાઓના સંલગ્ન નિવેદનમાં (પરિશિષ્ટ-જે) દર્શાવવામાં આવ્યો છે. આરોપના પ્રત્યેક મુદ્દાના સમર્થનમાં દુરાચરણના આક્ષેપોનું નિવેદન સંલગ્ન છે (પરિશિષ્ટ-૩). જેના દ્વારા આરોપના મુદ્દાઓને સમર્થિત કરવાની દરખાસ્ત છે, તે દસ્તાવેજોની ચાદી પણ સંલગ્ન છે (પરિશિષ્ટ-૨). જેની મારફતે દસ્તાવેજોને સમર્થિત કરવાના છે, તે સાક્ષીઓની ચાદી પરિશિષ્ટ-૪ તરીકે સંલગ્ન છે.

૨. શ્રી. સંજય ભાટ્ટ, ટીપી એન્ડ પીઆરઓ, ને આ સ્મરણપત્રની પ્રાપ્તિથી ૧૫ દિવસની અંદર પોતાના બચાવનું લેખિત નિવેદન રજૂ કરવા તથા તેઓ વ્યક્તિગત રીતે સાંભળવામાં આવવા ઇચ્છે છે કે નહીં તે પણ જણાવવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૩. શ્રી. સંજય ભાટ્ટ, ટીપી એન્ડ પીઆરઓ, ને જાણ કરવામાં આવે છે કે તપાસ માત્ર તે જ આક્ષેપોના મુદ્દાઓ અંગે યોજાશે, જે સ્વીકારવામાં આવ્યા નથી. તેથી, તેમણે આક્ષેપના દરેક મુદ્દાને સ્પષ્ટપણે સ્વીકારવો અથવા નકારવો જોઈએ.

૪. શ્રી સંજય ભાટ્ટ, ટીપી એન્ડ પીઆરઓ, ને વધુમાં જાણ કરવામાં આવે છે કે જો તેઓ ઉપરોક્ત પરા-૨ માં નિર્ધારિત અવધિની અંદર પોતાનું લેખિત બચાવ નિવેદન રજૂ નહીં કરે, અથવા તપાસ સત્તાધિકારી સમક્ષ વ્યક્તિગત રીતે હાજર નહીં રહે, અથવા અન્યથા કંડલા પોર્ટ કર્મચારી (વર્ગીકરણ, નિયંત્રણ અને અપીલ) સુધારા નિયમો, ૨૦૦૪ ના નિયમન-૧૨ ની જોગવાઈઓનું, અથવા ઉક્ત નિયમ/નિયમનના અનુસંધાનમાં જારી કરાયેલા આદેશો/નિર્દેશોનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ જશે અથવા ઇનકાર કરશે, તો તપાસ

સત્તાધિકારી તેમની વિરુદ્ધ એકતરફી રીતે તપાસ હાથ ધરી શકે છે.

૫. શ્રી સંજય ભાટી, ટીપી એન્ડ પીઆરઓ,નું ધ્યાન કંડલા પોર્ટ કર્મચારીઓ (આચરણ) નિયમનો, ૧૯૬૪ ના નિયમ ૧૭ તરફ દોરવામાં આવે છે, જેના હેઠળ કોઈપણ પોર્ટ કર્મચારી પોર્ટ ટ્રસ્ટ હેઠળની પોતાની સેવાને સંબંધિત બાબતોમાં પોતાના હિતોને આગળ ધપાવવા માટે કોઈપણ ઉચ્ચ અધિકારી પર કોઈ રાજકીય અથવા બાહ્ય પ્રભાવ લાવશે નહીં અથવા લાવવાનો પ્રયાસ કરશે નહીં. જો આ કાર્યવાહીમાં વ્યવહાર કરવામાં આવતી કોઈપણ બાબત અંગે તેમની તરફથી કોઈ અન્ય વ્યક્તિ પાસેથી કોઈ રજૂઆત પ્રાપ્ત થશે, તો એવું અનુમાન કરવામાં આવશે કે શ્રી સંજય ભાટી આવી રજૂઆત અંગે અવગત છે અને તે તેમની પ્રેરણાથી કરવામાં આવી છે, અને કંડલા પોર્ટ કર્મચારીઓ (આચરણ) નિયમનો, ૧૯૬૪ ના નિયમ-૧૭ ના ભંગ બદલ તેમની સામે કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.

૬. આ સ્મરણપત્રની પ્રાપ્તિની પાવતી આપવામાં આવે.
સંલગ્ન: ઉપર મુજબ

અધ્યક્ષ અને શિસ્ત
સત્તાધિકારી

શ્રી સંજય ભાટી (સચિવ કે.પી.ટી. મારફતે) ટી.પી. અને
પી.આર.ઓ., કે.પી.ટી. (સસ્પેન્શન હેઠળ), સામાન્ય
વહીવટ વિભાગ, સી-૩૩, ગોપાલપુરી કોલોની, ગાંધીધામ -
૬૨૯-૩૭૦૨૪૦.

પ્રતિ મોકલેલ: ધ સી.વી.ઓ., કે.પી.ટી.

૩૦ ૩૦ ૩૦ નિવેદન-૧

શ્રી સંજય ભાટી, ટીપી એન્ડ પ્રો, કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટ વિરુદ્ધ
ઘડવામાં આવેલ આરોપના લેખોની વિગત

લેખ —૧

શ્રી સંજય ભાટી, ટીપી એન્ડ પીઆરઓ, કે.પી.ટીની તરીકે કાર્યરત હોવા દરમિયાન, સમર્થ સત્તાધિકારીની પરવાનગી મેળવ્યા વિના, ફોજદારી તપાસ નં ૩૨૨/૨૦૧૫ દ્વારા, કે.પી.ટીના મુખ્ય સતર્કતા અધિકારી શ્રી પી. રામજી વિરુદ્ધ વધારાના મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટની માનનીય અદાલતમાં ખાનગી ફરિયાદ દાખલ કરી છે.

કલમ — ૨

શ્રી સંજય ભાટી, ટીપી એન્ડ પીઆરઓએ ગાંધીધામની અતિરિક્ત મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલતમાં કેસ નં. ૩૨૨/૨૦૧૫ બાબતે સોગંદનામા પર એક અહેવાલ રજૂ કર્યો હતો, જેમાં એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે તે ડૉ. જી.એસ. રાવ, કોમ ઓઓટી વાડીનારનો અહેવાલ છે, જે એમ/એસ જયસુ શિપિંગ કંપની પ્રા. લિ. દ્વારા ૨૭.૧૨.૨૦૧૦ થી ૨૬.૦૧.૨૦૧૩ દરમિયાન હાથ ધરાયેલ ટ્રેજિંગ કાર્યના કરાર અંગેનો છે, અને તે અન્ય દસ્તાવેજો સાથે કોઈપણ ‘અધિકારિતા’ વિના રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો.

અનુચ્છેદ — ૩

શ્રી સંજય ભાટ્ય, ટીપી એન્ડ પીઆરઓ, એ તેમાં છેડછાડ કરાયેલ / ખોટો અહેવાલ, જે પોતે નીચેના અહેવાલ હોવાનું દાવો કરી, દાખલ કર્યો

ડૉ. જી.એસ. રાવ, સીઓએમ, ઓઓટી વાડીનાર, કે.પી.ટીી, દ્વારા ગાંધીધામના માનનીય અધિક મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલત સમક્ષ કેસ નં. ૩૨૨/૨૦૧૫ ના મામલામાં અદાલતને ભ્રમિત કરવા તથા શ્રી પી. રામજી, સીવીઓ, કે.પી.ટીી, અને કે.પી.ટીી વ્યવસ્થાપનની પ્રતિષ્ઠાને કલંકિત કરવાની દષ્ટિએ સોગંદનામા પર.

અનુરોધ —૪

શ્રી સંજય ભાટી, ટીપી એન્ડ પીઆરઓએ, પોતાની પદસ્થિતિનો દુરુપયોગ કરીને ડૉ. જી.એસ. રાવ, સીઓએમ, ઓઓટી વાડીનાર, કે.પી.ટીીની એક સત્તાવાર અહેવાલમાં છેડછાડ/ખોટીકામ કર્યું, અને તેને ડૉ. જી.એસ. રાવ દ્વારા તૈયાર કરાયેલ હોવાનું દર્શાવ્યું, જે એમ/એસ. જૈસુ શિપિંગ કંપની પ્રા. લિ. દ્વારા તા. ૨૭.૧૨.૨૦૧૦ થી તા. ૨૬.૧.૨૦૧૩ દરમિયાન કરવામાં આવેલ ડ્રેજિંગ કામના કરાર

સંબંધે હતી, જે ગુપ્ત સ્વરૂપની હતી, અને તે અહેવાલને ગાંધીધામના માનનીય અધિક જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલત સમક્ષ અનધિકૃત રીતે રજૂ કર્યો.

અધ્યક્ષ

અને શિસ્તપ્રાધિકારી

એક્સ એક્સ એક્સ એક્સ એક્સ એક્સ પરિશિષ્ટ-૨

દુરાચરણના આક્ષેપોનું નિવેદન

પરિશિષ્ટ-૧ માં તેમના વિરુદ્ધ ઘડવામાં આવેલ આક્ષેપોના લેખોને સમર્થનરૂપે શ્રી સંજય ભાટ્ટ, ટીપી અને પ્રો

અનુચ્છેદ — ૧

શ્રી સંજય ભાટ્ટીએ, ટીપી અને પીઆરઓ તરીકે ફરજ બજાવતા સમયે, શ્રી પી. રામજી, સીવીઓ, કે.પી.ટી વિરુદ્ધ, ગાંધીધામના માનનીય અતિરિક્ત મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલતમાં, ફોજદારી તપાસ નં. ૩૨૨/૨૦૧૫ દ્વારા, બિનઅધિકૃત રીતે ખાનગી ફરિયાદ દાખલ કરી હતી

અને બંદરના હિતને પ્રતિકૂળ આવે તેવી રીતેથી વર્તન કર્યું હતું. શ્રી સંજય ભાટી, ટીપી અને પીઆરઓ, કે.પી.ટી તરફથી કરાયેલ ઉપરોક્ત કૃત્ય કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટના અધિકારીને શોભે એવું નથી અને કંડલા પોર્ટ કર્મચારીઓના (વર્તન) નિયમો, ૧૯૬૪ ના નિયમન ૩ (૮) ગ(અ), ૩ (૮) (જ), ૩ (૮) (ડ) અને નિયમન - ૮ હેઠળ ગંભીર દુર્વર્તન બને છે.

લેખ — ૨

શ્રી: સંજય ભાટ્ય, ટીપી એન્ડ પ્રો, ટીપી એન્ડ પ્રો, કે.પી.ટી તરીકે કાર્યરત હોય ત્યારે, “માનનીય અતિરિક્ત મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ, ગાંધીધામ (કચ્છ) સમક્ષ કેસ નં. ૩૨૨/૨૦૧૫ બાબતમાં, સોગંદનામા પર એક અહેવાલ રજૂ કર્યો હતો, અને દાવો કર્યો હતો કે તે ડ્રે. જીએસ રાવ, સીઓએમ, ઓઓટી વાડીનાર, કે.પી.ટીનો અહેવાલ છે, જે એમ/એસ જેસુ શિપિંગ કંપની દ્વારા હાથ ધરાયેલા ટ્રેજિંગ કામના કરારમાં સંબંધિત છે

પ્રા. લિ., દ્વારા ૨૭.૧૨.૨૦૧૦ થી ૨૬.૦૧.૨૦૧૩ દરમિયાન કોઈપણ સત્તાધિકાર વિના. શ્રી સંજય ભાટી, ટીપી એન્ડ પીઆરઓ, કે.પી.ટી: દ્વારા કરવામાં આવેલો એવો કૃત્ય

કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટના એક અધિકારીને અશોભનીય છે અને કંડલા પોર્ટ કર્મચારી (વર્તન) વિનિયમો, ૧૯૬૪ ના વિનિયમ ૩ (૮) (૧), ૩ (૮) (૪), ૩(૮)(૫), ૩ (૮)(૬) તથા વિનિયમ ૮ હેઠળ ગંભીર દુર્વર્તન બને છે.

લેખ — ૩

શ્રી સંજય ભાટી, ટીપી એન્ડ પીઆરઓ, ટીપી એન્ડ પીઆરઓ, કે.પી.ટી તરીકે ફરજ બજાવતા દરમિયાન, માનનીય અતિરિક્ત મુખ્ય જ્યુડીશિયલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલત, ગાંધીધામ (કચ્છ) સમક્ષ કેસ નં. ૩૨૨/૨૦૧૫ના મામલે સોગંદનામા પર ડૉ. જી.એસ. રાવ, સીઓએમ, ઓઓટી વડીનાર, કે.પી.ટીનો અહેવાલ હોવાનું દર્શાવી, ચેડાં ફરેલ/બનાવટી અહેવાલ દાખલ કર્યો હતો. માનનીય અદાલતને ભ્રમિત કરવા માટે શ્રી સંજય ભાટી, ટીપી એન્ડ પીઆરઓ, કે.પી.ટીનું આવું કૃત્ય માત્ર શ્રી પી. રામજી, સીવીઓ, કે.પી.ટીની છબીને કલંકિત કરનાર જ નથી, પરંતુ કે.પી.ટીના વ્યવસ્થાપનની પ્રતિષ્ઠાને પણ હાનિ પહોંચાડનાર છે અને કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટના અધિકારીને અનુરૂપ ન હોય તેવું છે; તે કંડલા પોર્ટ એમ્પ્લોઈઝ' (કન્ડક્ટ)

રેગ્યુલેશન્સ, ૧૯૬૪ના રેગ્યુલેશન ૩ (૮) (૧), ૩ (૮) (૪), ૩ (૮) (૫), ૩ (૮) (૬) તથા રેગ્યુલેશન ૮ હેઠળ ૪ ગંભીર દુર્વર્તનો બને છે.

અનુરંભ-૪

શ્રી સંજય ભાટી, ટીપી એન્ડ પ્રો, ટીપી એન્ડ પ્રો, કે.પી.ટીી તરીકે ફરજ બજાવતા સમયે, એમની પદસત્તાનો દુરુપયોગ કરીને અને અહેવાલમાં છેડછાડ / ખોટીકરણ કરીને, તેને ડૉ. જી, એસ. રાવ, સીઓએમ, ઓઓટી વાડીનાર, કે.પી.ટીીનો સત્તાવાર અહેવાલ હોવાનું દર્શાવી, એમ/એસ જયસુ શિપિંગ કંપની પ્રા. લિ. દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલ ટ્રેજિંગ કામના કરાર સંદર્ભે ૨૭.૧૨.૨૦૧૦ થી ૨૬.૧.૧૩ દરમિયાન તૈયાર કરાયેલ, જે ગુપ્ત દસ્તાવેજ છે, એવો અહેવાલ કેસ નં ૩૨૨/૨૦૧૫ બાબતે ગાંધીધામના વધારાના મુખ્ય જ્યુડીશિયલ મેજિસ્ટ્રેટની માનનીય અદાલત સમક્ષ બિનઅધિકૃત રીતે રજૂ કર્યો હતો. શ્રી સંજય ભાટી, ટીપી એન્ડ પ્રો, કે.પી.ટીી તરફથી કરાયેલ આવું કૃત્ય કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટના અધિકારીને શોભે તેવું નથી અને કંડલા પોર્ટ કર્મચારી (આચરણ) નિયમાવલિ, ૧૯૬૪ ના નિયમ ૩

(૮) (૧), ૩ (૮) (આરવી), ૩ (૮) (ક) તથા નિયમ ૮
હેઠળ ગંભીર દુરાચાર બને છે

અધ્યક્ષ અને
શિસ્તસત્તાધિકારી

XXX XXX XXX

પરિશિષ્ટ-૩

શ્રી સંજય ભાટ્ટી, ટીપી અને પીઆરઓ, કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટ
વિરુદ્ધ ઘડવામાં આવેલા આરોપના પ્રકરણોને સમર્થન
આપવા માટે આધારરૂપ રાખવાના દસ્તાવેજોની યાદી

૧. ગાંધીધામ ખાતે માનનીય અધિક મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલતમાં
કેસ નં. ૩૨૨/૨૦૧૫ બાબતમાં શ્રી સંજય ભાટ્ટી, ટીપી એન્ડ પીઆરઓ દ્વારા
નોંધાવવામાં આવેલ એમ/એસ જયસુ શિપિંગ કંપની પ્રા. લિ. દ્વારા

૨૭.૧૨.૨૦૧૦ થી ૨૬.૧.૨૦૧૩ દરમિયાન કરવામાં આવેલ ડ્રેજિંગ કામ બાબતના અહેવાલની પ્રમાણિત નકલ તથા અન્ય દસ્તાવેજો.

૨. ડૉ. જી.એસ. રાવ, સીઓએમ, ઓઓટી, દ્વારા એમ/એસ જયસુ શિપિંગ કંપની પ્રા. લિ. દ્વારા ૨૭.૧૨.૨૦૧૦ થી ૨૬.૧.૨૦૧૩ દરમિયાન કરવામાં આવેલ ડ્રેજિંગ કામના મામલે કે.પી.ટીને તૈયાર કરીને રજૂ કરાયેલ મૂળ અહેવાલની એક નકલ.

૩. ડૉ. જી.એસ. રાવ, સીઓએમ, ઓઓટીના “એમ/એસ જયસુ શિપિંગ કંપની પ્રા. લિ. દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલ ડ્રેજિંગ કામ બાબતનો અહેવાલ, જે ૨૭.૧૨.૨૦૧૦ થી ૨૬.૧.૨૦૧૩ દરમિયાન કરવામાં આવ્યો હતો” નો તુલનાત્મક વિવરણ, ગાંધીધામના અધિક મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટની માનનીય અદાલત પાસેથી પ્રાપ્ત અહેવાલની પ્રમાણિત નકલની તુલનામાં, જે કેસ નં ૩૨૨/૨૦૧૫ બાબતે ડૉ. જી.એસ. રાવનો અહેવાલ હોવાનું દાવો કરીને શ્રી સંજય ભાટી, ટીપી એન્ડ પીઆરઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૪. તપાસ કાર્યવાહી દરમિયાન જરૂરી થાય તેવા અન્ય કોઈપણ દસ્તાવેજો.

પરિશિષ્ટ-૪

શ્રી સંજય ભાટ્ય, ટીપી એન્ડ પ્રો, કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટ વિરુદ્ધ
ઘડવામાં આવેલ આરોપના લેખોને સમર્થન આપવા માટે
આધારરૂપ ગણાનાર સાક્ષીઓની યાદી

૧. ડૉ. જી.એસ. રાવ, સીઓએમ, ઓઓટી વાડીનાર, કે.પી.ટીી ૨. શ્રી જી.
સુરેશ, ભૂતપૂર્વ ડી.વાય. સીવીઓ, કે.પી.ટીી ૩. શ્રી નેમિચંદ, વિજિલન્સ
ઇન્સ્પેક્ટર ૪. તપાસ કાર્યવાહી દરમિયાન જરૂરી બને તેવા અન્ય કોઈ
સાક્ષી(ઓ) / દસ્તાવેજ(ઓ).

અધ્યક્ષ અને શિસ્ત
સત્તાધિકારી”

૭.૧૮ એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી દ્વારા તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮નો આદેશ કરવામાં આવ્યો ત્યાં સુધી અરજદાર દ્વારા ન તો કારણદર્શક નોટિસને અને ન તો ઉક્ત આરોપો માટે જારી કરાયેલા આરોપપત્રોને કોઈ પડકાર કરવામાં આવ્યો હતો અને તે આ અરજીઓનો વિષયવસ્તુ પણ ન હતી. તેથી એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટીએ આ અદાલતની પ્રક્રિયાને કોઈપણ રીતે નિષ્ફળ બનાવવાનો અથવા અતિક્રમિત કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો નહોતો. એવું પણ રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે, વિરુદ્ધ માન્યતા સ્વીકારવામાં આવે તો પણ, અદાલત આ આદેશની કાયદેસરતા નજીકથી તપાસી શકે છે અને કેસની હકીકતોમાં તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ના આદેશમાં કોઈ હસ્તક્ષેપ કરવો ન જોઈએ, કારણ કે તે અરજદારને યોગ્ય સાંભળવાની તક આપ્યા બાદ અને નિયમાવલીઓ હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કરીને, વિભાગીય તપાસ દરમિયાન અરજદાર સામે સ્થાપિત થયેલા આરોપોની ગંભીરતા અને દુર્વર્તનનો યોગ્ય વિચાર કરીને કરવામાં આવ્યો છે.

૭.૧૯ તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે, આ અરજી બાકી હોવું માત્રે પોતે જ કાર્યવાહી વિરુદ્ધ, જેમ દલીલ કરવામાં આવે છે તેમ, કોઈ અવરોધ બનશે નહીં, જો સુધી આ બાબત સંદર્ભે વિશિષ્ટ પ્રાર્થના કરવામાં ન આવે અને અદાલત દ્વારા આદેશ પસાર કરવામાં ન આવે. આ

માટે સર્વોચ્ચ અદાલતે ‘મદન કુમાર સિંહ (ડી) શ્રૂ લિગલ રિપ્રેઝેન્ટેટિવ વિ. ડિસ્ટ્રિક્ટ મેજિસ્ટ્રેટ સુલતાનપુર અને અન્યો૧૫’ મામલામાં આપેલા નિર્ણય પર આધાર મૂકવામાં આવ્યો હતો, જેમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે;

“૨૦. એવું કહેવું સુસ્થાપિત છે કે માત્ર અરજી, અપીલ અથવા દાવો દાખલ કરવાથી, પોતાનામાં જ સ્થગન તરીકે કાર્ય કરશે નહીં, જ્યાં સુધી આ સંદર્ભમાં વિશિષ્ટ પ્રાર્થના કરવામાં ન આવે અને તે અંગે આદેશો પસાર ન કરવામાં આવે.

૨૧. નોંધ પર એવું દર્શાવતું કશું જ ઉપલબ્ધ નથી કે કોઈપણ પક્ષકારના હિતમાં એવો કોઈ સ્થગિત આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો, જેના દ્વારા પ્રતિવાદીઓને અપીલકર્તાને ટૂંકના દસ્તાવેજો સુપરત કરવાથી રોકવામાં આવ્યા હોય. તે પરથી એવું દર્શાય છે કે પ્રતિવાદીઓ ગેરકાયદેસર રીતે દસ્તાવેજો પોતાની પાસે અટકાવી રાખી રહ્યા હતા,

૧૫ (૨૦૦૯) ૯ એસ.સી.સી. ૭૯; જેના માટે, અન્યથા તેઓ એવું કરવા હકદાર નહોતાં.”

૮. પ્રત્યુત્તરમાં વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી ક્લાર્કે રજૂઆત કરી હતી કે જ્યાં સુધી આ અદાલતના સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૬૯૭ ઓફ ૨૦૧૭ના કેસમાં આવેલ નિર્ણય પર રાખવામાં આવેલ આધારનો સંબંધ છે, ત્યાં સુધી તે નિર્ણય હાલના પ્રસ્તુત કેસના તથ્યોમાં લાગુ પડશે નહીં, કારણ કે ઉક્ત કેસમાં અરજદાર વિરુદ્ધ પોસ્ટલ વિભાગના બ્રાન્ચ પોસ્ટ ઓફિસ નિયમો, કઢી આવૃત્તિના નિયમ ૧૩૩(૧) અને ૧૩૪(૪)ના ભંગનો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો અને બીજા એક કેસમાં અરજદાર પર સરકારી નાણાંના કામચલાઉ દુરુપયોગનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો; જ્યારે હાલના કેસમાં અરજદાર વિરુદ્ધ કોઈ આક્ષેપ મૂકવામાં આવ્યો નથી અને તમામ સાત તપાસો એકસાથે ચલાવવામાં આવી હતી તથા તેમના અહેવાલો નવેમ્બર, ૨૦૧૬ દરમિયાન રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા અને તપાસ અધિકારી / શિસ્ત સત્તાધિકારીએ તમામ તપાસ અહેવાલોમાંથી તા. ૨૪મી નવેમ્બર, ૨૦૧૬ના તપાસ અહેવાલને પસંદ કરીને તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭નો સેવામાંથી દૂર કરવાનો આદેશ પસાર કર્યો હતો. તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે કોઈપણ આરોપો ફરજના પાલન સાથે અથવા અરજદાર દ્વારા બજાવવામાં આવેલી ફરજ સાથે સંબંધિત નથી, કારણ કે પ્રથમ આરોપપત્ર તા. ૨૭મી જુલાઈ, ૨૦૧૫ના રોજ આપવામાં આવ્યું હતું અને પાંચ આરોપપત્રો તા. ૫મી નવેમ્બર, ૨૦૧૫ના રોજ આપવામાં આવ્યા હતા અને છેલ્લું આરોપપત્ર તા. ૧૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૬ના રોજ આપવામાં આવ્યું હતું. તેથી, એવી રજૂઆત

કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. તરફથી કરવામાં આવેલા કથનો સત્યથી ઘણાં દૂર છે અને માત્ર અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરવાના હેતુથી કરવામાં આવ્યા છે.

૮.૧ ગાંધીધામ-કચ્છ ખાતે માનનીય મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ ગુપ્ત અહેવાલ રજૂ કરવા અંગે કરવામાં આવેલા આક્ષેપો સંબંધે રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલા આવા આક્ષેપો ટકાઉ નથી અને તે માત્ર શ્રી પી. રામજી વિરુદ્ધ લેવાયેલ કાર્યવાહી તથા તેમના વિરુદ્ધ વર્ષ ૨૦૧૪માં ઘણાં પહેલાં કરવામાં આવેલા ખુલાસાના પ્રતિપ્રહારરૂપ છે. તે દર્શાવવામાં આવ્યું હતું કે ગાંધીધામ-કચ્છ ખાતે માનનીય મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા આદેશ આપવામાં આવેલા તેનાં તરત જ બીજા દિવસે, પ્રદેશના તમામ દૈનિક અખબારોમાં સમાચારપ્રબંધો પ્રકાશિત થયા હતા અને તેથી અરજદારને ૨૯મી મે, ૨૦૧૫ના રોજ કારણદર્શક નોટિસો જારી કરવામાં આવી હતી.

૮.૨ એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે અનુગામી આરોપપત્ર પ્રતિવાદી-કે.પી.ટીના અધિકારીઓની ક્ષેત્રભાવનાનું પરિણામ છે, કારણ કે શ્રી પી. રામજીએ ભોપાલ યુનિવર્સિટી તથા “બેરેલી”માંથી શૈક્ષણિક લાયકાતની ચકાસણી ૨૪મી એપ્રિલ, ૨૦૧૫ના રોજ કરાવી હતી અને ત્યારબાદ ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમની ચકાસણી માટે ૧૨મી એપ્રિલ, ૨૦૧૫ના રોજ પોલીસ અધિક્ષક, “બેરેલી”ને પત્ર લખાયો હતો અને પોલીસ દ્વારા જારી

કરાયેલ તારીખ ૨૮મી એપ્રિલ, ૨૦૧૫નો પ્રતિવેદન સંપૂર્ણપણે ભિન્ન માહિતી ધરાવે છે. તેથી એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે માત્ર શ્રી પી. રામજી જ પોતાના લાભ માટે તથ્યોને વાંકું વાળી રહ્યા હતા અને સરકારી ચંત્રાણાનો ઉપયોગ કરી રહ્યા હતા. એવું પણ રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે વિવાદાસ્પદ હકીકતી પ્રશ્નો તથા કાર્યવાહી દરમિયાન આરોપીને પક્ષકાર ન બનાવવાના વાંધા અંગે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા આધારિત નિર્ણય અહીં લાગુ પડતો નથી, કારણ કે શ્રી પી. રામજીને ફોજદારી ફરિયાદમાં આરોપી બનાવવામાં આવ્યા છે. વધુમાં એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે અરજદારે શ્રી એમ.એ. ભાસ્કરાચાર અને શ્રી પી. રામજી સંબંધે કરેલો ખુલાસો, દુર્ભાગ્યવશ, સીવીસી દ્વારા કોઈ તપાસ કર્યા વિના શ્રી પી. રામજીને મોકલવામાં આવ્યો નહોતો, જેના કારણે અરજદારને પીડિત બનાવવામાં આવી રહ્યો છે, અને તેથી ખુલાસો કરવા બદલ સેવામાંથી દૂર કરવાનો સજા અત્યંત કઠોર છે.

૮.૩ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે આ અરજીના પાનું નં ૬૨૧ અને ૬૨૨નો સંદર્ભ આપતા પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા કરવામાં આવેલ કથનો અંગે રજૂ અને હેરફેર કરાયેલા છે.

૮.૪ તપાસ અધિકારીની નિયુક્તિ અંગે, તે ફરીથી દોહરાવવામાં આવ્યું હતું કે, શિપિંગ મંત્રાલયના ગેઝેટમાં એવો નિયમ મંજૂર કરી જાહેર કરાયો

ન હોય ત્યાં સુધી પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. નિવૃત્ત કર્મચારીની નિયુક્તિ કરી શક્યું ન હોત.

૮.૫ શિપિંગ મંત્રાલય પાસેથી પ્રાપ્ત થયેલા નિર્દેશોના અનુસંધાને વર્ગ-૧ દરજ્જાના અધિકારીઓની શૈક્ષણિક લાયકાતોની ચકાસણી અંગેના ઉલ્લેખ બાબતે, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. પાસે અધિકારીઓની નિમણૂક સંબંધિત કોઈ નોંધ ઉપલબ્ધ નથી અને પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા ૨૦૧૨ થી ૨૦૨૧ દરમિયાન કોઈપણ અધિકારીની શૈક્ષણિક લાયકાતોની ચકાસણી કરવામાં આવી નથી. તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે દુર્વર્તન સંબંધિત નિયમાવલીઓ હેઠળ વિવિધ આરોપપત્રો જારી કરવાનું કૃત્ય ગેરકાયદેસર છે અને કાયદાની દૃષ્ટિએ અસ્થિર છે.

૮.૬ એ પણ રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે અરજદારે કોઈ ફરિયાદ કરી નથી, પરંતુ જાહેર હિતમાં અને વ્યાપક જાહેર ખજાનાના હિતમાં ખુલાસાઓ કર્યા છે, જેને પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા ૭૪ ફરિયાદો તરીકે ગણાવવામાં આવી રહ્યા છે, કારણ કે આવા ખુલાસાઓ ચાર અનિયમિતતાઓ સંબંધિત હતા અને બાકીના માત્ર સ્મરણપત્રો હતા. તેથી રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે સેવામાંથી દૂર કરવાનો તથા સેવા પરથી બરતરફ કરવાની બંને આજ્ઞાઓ સાથે આરોપપત્રોને પણ પડકારવામાં આવ્યા હતા અને

તેથી ખરડા સ્વરૂપે સુધારો પણ રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો, જેને આ અદાલતે મંજૂરી આપી છે અને તેથી ‘એસ.બી.આઈ. વિ. નરેન્દ્ર કુમાર પાંડે’ (ઉપરોક્ત) ના મામલામાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર મુકાયેલો આધાર આ કેસના તથ્યોમાં લાગુ પડતો નથી.

૮.૭ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે સમગ્ર તપાસ શ્રી પી. રામજીના ઇશારે કરવામાં આવી હતી અને પત્ર પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે સીવીસી દ્વારા તેના પર હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા નથી, જેના આધારે અરજદાર વિરુદ્ધ તપાસ ચલાવવામાં આવી હતી અને તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદાર વિરુદ્ધ શરૂ કરવામાં આવેલી કહેવાતી સતર્કતા તપાસ શ્રી પી. રામજીના ઇશારે શરૂ કરવામાં આવી હતી, જેમને અરજદારે તેમના વિરુદ્ધ ફોજદારી ફરિયાદ નોંધાવી હોવાથી અરજદાર પ્રત્યે ક્ષેપભાવ હતો.

૮.૮ તેથી, એવો રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે આ અરજીએ સ્વીકારવામાં આવવી જોઈએ અને આરોપપત્રો તથા તપાસ અહેવાલો તેમજ સેવા પરથી દૂર કરવાનો તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭નો આદેશ અને સેવા પરથી બરતરફ કરવાની તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮નો આદેશ રદ કરવામાં આવવો જોઈએ.

૯. સંબંધિત પક્ષોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને અભિલેખ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીનું અવલોકન કર્યા બાદ, એવું પ્રતિત થાય છે કે અરજદારે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.માં વર્ષ ૧૯૯૭માં સેવા જોડ્યા પછીથી ૨૦૧૦-૨૦૧૧ સુધી પોતાની ફરજો કોઈ સમસ્યા વિના બજાવી હતી. જોકે, વર્ષ ૨૦૧૨-૨૦૧૩થી અરજદારને પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના ઉચ્ચ અધિકારીઓ સાથે કેટલીક મુશ્કેલીઓ ઊભી થઈ હતી અને પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના ટ્રેજિંગ કૌભાંડનો લાભ લઈને અરજદારે સી.વી.સી. સહિત વિવિધ સત્તાધિકારીઓ સમક્ષ ફરિયાદો / ખુલાસાઓ કરવાનું શરૂ કર્યું હતું. અરજદારે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના સી.વી.ઓ. રહેલા શ્રી પી. રામજી વિરુદ્ધ ફોજદારી ફરિયાદ પણ દાખલ કરી છે. નોંધપાત્ર બાબત એ છે કે, આ અરજીમાં જ્ઞેષભાવ તથા ગૂઢ હેતુના આક્ષેપો તેમના વિરુદ્ધ કરવામાં આવ્યા હોવા છતાં, અરજદારે શ્રી પી. રામજીને આ અરજીમાં પક્ષકાર પ્રતિવાદી તરીકે જોડ્યા નથી. તેથી, શિસ્તાત્મક તંત્રિકમમાં શ્રી પી. રામજીના વર્તન અથવા જ્ઞેષભાવ સંબંધિત આક્ષેપોને ‘પુરુષોત્તમ કુમાર ઝા’ (ઉપરોક્ત) મામલામાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયને ધ્યાનમાં લેતાં આ અરજીમાં પરીક્ષણમાં લઈ શકાય નહીં, જેમાં નીચે મુજબ ઠરાવવામાં આવ્યું છે;

૨૨. સત્તાના દુર્ભાવનાપૂર્ણ ઉપયોગ અંગે, વડી અદાલતે એવો નિષ્કર્ષ કર્યો કે ન તો પૂરતી વિગતો નોંધપોથી પર મૂકવામાં

આવી હતી અને ન અધિકારીઓને પક્ષકાર પ્રતિવાદી તરીકે જોડવામાં આવ્યા હતા, જેથી તેઓ પ્રતિ-સોગંદનામું દાખલ કરીને સ્થિતિ સ્પષ્ટ કરી શકે. નિશ્ચિત સામગ્રીના અભાવે અને અધિકારીઓની ગેરહાજરીમાં, કાર્યવાહી દુર્ભાવનાપૂર્ણ હતી એવી દલીલને માન્ય ન ઠેરવવામાં અદાલત યોગ્ય હતી.

અને ‘મેડલી મિનરલ્સ ઇન્ડિયા લિ.’ (ઉપરોક્ત) ના મામલે, નીચે મુજબ ઠરાવવામાં આવ્યું છે:

૧૬. અમે જથ્થા પ્રતિવાદીના વિદ્વાન વકીલની આ દલીલ સ્વીકારી શકતા નથી કે રાજ્ય સરકારની કાર્યવાહી દુરાશયથી દૂષિત હતી. આ સુસ્થાપિત છે કે દુરાશયનો આક્ષેપ વિશિષ્ટ અને પ્રદર્શિત કરી શકાય એવો હોવો જરૂરી છે. એટલું જ નહીં, પરંતુ જેના વિરુદ્ધ દુરાશયનો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે તેને કાર્યવાહીનો પક્ષકાર બનાવવો અને તેને સાંભળવાની વાજબી તક આપવી આવશ્યક છે. વડી અદાલત સમક્ષની રિટ અરજીમાં એવો કોઈ પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો હોવાનું અમને જણાતું નથી. વધુમાં વધુ, રિટ અરજીનું અત્યંત ઉદાર અર્થઘટન કરવામાં આવે તો પણ તેમાં નિયમોનો ભંગ અને પરિણામે કાનૂની દુરાશયનો જ આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો

અને તેનાથી આગળ કશું નહોતું. તેથી દુરાશય અંગેની દલીલ નિષ્ફળ જવી જોઈએ. ત્યારબાદ, પ્રતિવાદીના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે કાયદાનો આ પ્રાથમિક સિદ્ધાંત છે કે કોઈ કંપનીના વ્યક્તિગત શેરધારકને કંપની સમક્ષ ગણાવી શકાય નહીં, કારણ કે કંપનીનું અલગ કાનૂની વ્યક્તિત્વ હોય છે. પરિણામે, તેમનો એવો મત છે કે જિતેન્દ્ર કુમાર લોહિયાએ કરેલી અરજીનો લાભ અપીલકર્તા કંપનીને મળી શક્યો ન હોત. તેમના મતે, જિતેન્દ્ર કુમાર લોહિયા અને અપીલકર્તા બે અલગ કાનૂની સત્તાધારી એકમો હોવાને કારણે, ખાણ ભાડાપટ્ટાના નવનીકરણ માટેની અરજીને જિતેન્દ્ર કુમાર લોહિયાની અરજીની ચાલુ કડી તરીકે ગણવાની રાજ્ય સરકારની ધારણા ભૂલભરેલી અને કાયદેસર રીતે અસ્થિર હતી. અમે આ દલીલ સ્વીકારી શકતા નથી. જિતેન્દ્ર કુમાર લોહિયાએ કરેલી ખાણ ભાડાપટ્ટાના નવનીકરણની અરજીને અપીલકર્તા કંપનીના હિતાર્થે અસરકારક ગણવામાં રાજ્ય સરકાર અને જિતેન્દ્ર કુમાર લોહિયાએ કેવી રીતે વર્તન કર્યું હતું તે અમે ઉજાગર કર્યું છે. જો રાજ્ય સરકારે તેમને અલગ કાનૂની સત્તાધારી એકમો ગણ્યા હોત, તો અપીલકર્તા પર એવી શરત મૂકવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ ઊભો ન થાત કે ભાડાપટ્ટાનું હસ્તાંતરણ આ સ્પષ્ટ શરતે મંજૂર કરવામાં આવે છે કે જિતેન્દ્ર કુમાર

લોહિયા અને તેમના પરિવારના સભ્યો કંપનીમાં નિયંત્રણકારી હિત ધરાવશે. હકીકતો અને પરિસ્થિતિઓ જથ્થા પ્રતિવાદીના વિદ્વાન વકીલની આ દલીલને ખોટી ઠેરવે છે. તેને સ્વીકારી શકાય તેમ નથી.

૯.૧ એ નોંધવું પણ સંબંધિત છે કે અરજદાર વિરુદ્ધ પક્ષપાતના આક્ષેપોનો પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા દાખલ કરાયેલા જવાબી સોગંદનામામાં ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે અને આવા આક્ષેપોને કોઈ નોંધપાત્ર અથવા સ્વતંત્ર અભિલેખનો આધાર નથી. સ્થિર થયેલી કાનૂની સ્થિતિ એવી છે કે વિભાગીય કાર્યવાહી દરમિયાન પક્ષપાત અથવા દુર્ભાવના અથવા કે.પી.ટીભાવના આક્ષેપો મોટા ભાગે હકીકતોનો પ્રશ્ન હોય છે અને તે જ બાબત અરજદાર દ્વારા દાખલ કરાયેલા સોગંદનામામાં કરવામાં આવેલા માત્ર નિવેદનોના આધારે નક્કી કરી શકાતી નથી, જેમ કે સર્વોચ્ચ અદાલતે ‘કામિની કુમાર દાસ ચૌધરી’ (ઉપરોક્ત) માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

૬. અમારી સમક્ષ આવેલા આ મામલામાં, અમે જણીએ છીએ કે ઓછામાં ઓછા નીચેના પ્રશ્નો, જેના વિષે બંને પક્ષોએ અદાલત સમક્ષ સોગંદનામાઓમાં પરસ્પર વિરોધી દાવા કર્યા હતા, ગંભીર રીતે વિવાદિત હતા : (૧) શું અપીલકર્તાને કોઈ

સંબંધિત પુરાવો રજૂ કરવાની અથવા સાક્ષીઓની જિરહ કરવાની યોગ્ય તકથી વંચિત રાખવામાં આવ્યો હતો? (૨) શું પોલીસના ડેપ્યુટી કમિશનર, જેણે બરતરફીનો આદેશ કર્યો હતો, તેઓ આ કેસમાં ફરિયાદી અથવા આવશ્યક સાક્ષી બની ગયા હતા જેથી માત્ર એટલા માટે કે અપીલકર્તાએ જે આદેશનું ઉદ્ધંધન કર્યું હોવાનું દર્શાવવામાં આવ્યું હતું તે આદેશ તેમણે કર્યો હતો, તેઓ સજા ફટકારી શકતા ન હતા? (૩) શું બરતરફી કરનાર સત્તાધિકારી તરફથી વાસ્તવિક પક્ષપાત હતો, અથવા અન્ય શબ્દોમાં કહીએ તો, શું બરતરફીનો આદેશ દ્વેષભાવનાથી દૂષિત હતો? કદાચ આ જ કારણસર, જેમ વિભાગીય ખંડપીઠે નોંધ્યું હતું, અપીલકર્તાએ એકલ ન્યાયાધીશ સમક્ષ હકીકતના વિવાદિત પ્રશ્નો પર પોતાનો કેસ દબાણપૂર્વક આગળ ધપાવ્યો નહોતો. જોકે અપીલકર્તાએ અપીલમાં આ મુદ્દાઓ ઉઠાવ્યા હતા, તેમ છતાં વિભાગીય ખંડપીઠ માત્ર આ રજૂઆતથી પ્રભાવિત થઈ હતી કે પોલીસના ડેપ્યુટી કમિશનર ફરિયાદીની સ્થિતિમાં હતા અને તેઓ ન્યાયાધીશ તરીકે કાર્ય કરી શકતા ન હતા. પરંતુ અમે જોયું છે કે ડેપ્યુટી કમિશનરના આદેશનું વાસ્તવિક ઉદ્ધંધન અન્ય અધિકારીઓએ શોધી કાઢ્યું હતું. એ સાચું છે કે તપાસ અધિકારીએ, જ્યારે તેમણે અપીલકર્તાને ક્યાંકથી પરત ફરતા

જોયા હતા અને તે સ્થળ તે સ્થળથી એક ફ્લોંગ દૂર હતું જ્યાં આપવામાં આવેલા આદેશો મુજબ તે સમયે અપીલકર્તા હાજર હોવો જોઈએ હતો, ત્યારે અપીલકર્તા વિરુદ્ધ કેટલાક આરોપો મૂક્યા હતા, છતાં તેમણે માત્ર અપીલકર્તા વિરુદ્ધ પુરાવા એકત્ર કર્યા હતા અને અહેવાલ કર્યો હતો. વધુ યોગ્ય રીતે એવું કહી શકાય કે આરોપ મૂકનાર અધિકારી પોલીસના ડેપ્યુટી કમિશનર નહોતા, પરંતુ તે પોતે હતા. આવા કેસોમાં નિઃસંદેહપણે એ ન્યાયસંગત અને યોગ્ય છે કે તપાસ અને સજા સંબંધિત બંને કાર્યવાહીઓ અન્ય એવા અધિકારીઓને સોંપવામાં આવે જે વધુ નિષ્પક્ષ અને સ્વતંત્ર જણાય. તેમ છતાં, શું પક્ષપાત હતો, દુર્ભાવ હતો, ોષભાવના હતી, અથવા વિભાગીય કાર્યવાહીની દરમિયાન સાંભળવાની અથવા પુરાવો રજૂ કરવાની યોગ્ય તક આપવામાં આવી હતી કે નહીં, આવા પ્રશ્નો મોટા પાયે હકીકતના પ્રશ્નો છે, જેથી બંને પક્ષોએ સોગંદનામાઓમાં કરેલા પરસ્પર વિરોધી દાવાઓના આધારે માત્ર તેમનો નિર્ણય કરવો મુશ્કેલ બને છે. ડેપ્યુટી કમિશનરના આદેશોના ઉલ્લંઘનનો આક્ષેપ થયો હતો, માત્ર આ હકીકતથી તેઓ ફરિયાદી અને સાક્ષી બની જતા નથી. તેથી, અમે માનીએ છીએ કે, રિટ અરજી દાખલ કરવામાં થયેલા વિલંબના આધારથી સંપૂર્ણપણે અલગ રાખીને પણ, ગુણદોષના મુદ્દાઓ

પર કરવામાં આવેલા દાવા અને પ્રતિવાદો એવા સ્વરૂપના હતા કે, આ અદાલતે (૧) માં પ્રતિપાદિત કરેલા સિદ્ધાંત અનુસાર, બંધારણની હેઠળની કાર્યવાહીમાં આવા વિવાદિત હકીકતી પ્રશ્નોનો નિર્ણય કરવો અદાલતોની પ્રથા નથી, આ આધારે રિટ અરજી ફગાવી શકાય તેવી હતી. આવા પ્રશ્નોના ન્યાયસંગત અને યોગ્ય નિર્ણય માટે અન્ય કાર્યવાહી વધુ યોગ્ય છે.

૯.૨ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા પણ આ ખુલાસો કરવામાં આવ્યો છે કે વિગિલન્સ મેન્યુઅલ અનુસાર કેસ ૨૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૫ના રોજ નોંધવામાં આવ્યો હતો અને શિસ્તપ્રધાન સત્તાધિકારીએ અરજદાર વિરુદ્ધ નિયમાવલિ અનુસાર કાર્યવાહી શરૂ કરવાનો આદેશ કર્યો હતો; તેથી ગાંધીધામ-કચ્છ ખાતેના વિધાવાન મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ ૨૭મી મે, ૨૦૧૫ના રોજ પસાર કરેલા આદેશના પ્રતિશોધરૂપે કારણદર્શક નોટિસો જારી કરવામાં આવી હતી એવું અરજદારનું કહેવું સાચું નથી. અરજદારે પ્રતિજવાબી સોગંદનામામાં જાન્યુઆરી, ૨૦૧૫માં તેના વિરુદ્ધ શિસ્તાત્મક કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હોવાની હકીકતનો ઇનકાર કર્યો નથી. વધુમાં, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા જવાબી સોગંદનામાના પરિચ્છેદ- ૧૨ થી ૧૫માં કરાયેલા ઉપરોક્ત તથ્યોનો પણ અરજદારે કોઈ જવાબ આપ્યો નથી.

૯.૩ તેમ છતાં, ઉપર અહીં વર્ણવાયેલા તથ્યોને ધ્યાનમાં લેતાં, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી તરફથી તથા તેની તરફથી ઉઠાવવામાં આવેલા પ્રારંભિક આક્ષેપોનો નિવેડો કરવા માટે આ મુદ્દાનો પુનર્વિચાર કરવો આવશ્યક બને છે; પુનરાવર્તનરૂપે નોંધવું યોગ્ય છે કે અરજદારે તા. ૨૯મી મે, ૨૦૧૫ના કારણ દર્શાવો નોટિસો અને તા. ૧૫મી જૂન, ૨૦૧૫ના સસ્પેન્શનના આદેશને પડકારતી આ અરજી દાખલ કરી હતી અને આ અરજી લંબિત રહેતી વખતે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટીએ બે આદેશો બહાર પાડ્યા, અર્થાત્ એક અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાનો તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭નો આદેશ અને બીજો અરજદારને સેવામાંથી બરતરફ કરવાનો તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮નો આદેશ, અને તેથી, નિયમો, ૨૦૦૪ હેઠળ અપીલ દાખલ કરવાની વૈકલ્પિક ઉપાયનો આશરો લેવા માટે અરજદારને મોકલી દેવું ન્યાયના હિતમાં ગણાશે નહીં, અને તેથી પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા આક્ષેપો નામંજૂર કરવામાં આવે છે.

૯.૪ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટીના સી.વી.ઓ. શ્રી પી. રામજી દ્વારા, જેઓની સામે અરજદારે તારીખ ૧૦મી એપ્રિલ, ૨૦૧૫ની ફોજદારી ફરિયાદ દાખલ કરી છે, શિસ્તભંગ સંબંધિત કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હોવાથી તે પક્ષપાતપૂર્ણ છે, એવી અરજદારની દલીલ અંગે, નોંધવા યોગ્ય છે કે અરજદારે આ અરજીમાં શ્રી પી. રામજીને પક્ષ-પ્રતિવાદી તરીકે જોડ્યા

નથી, જેથી તેમની સામે દુર્ભાવના અને ગૂઢ હેતુ અંગે તેમના વ્યક્તિગત હિસ્સામાં મૂકાયેલા આક્ષેપોનો તેઓ જવાબ આપી શકે; અને અગાઉ નોંધ્યા મુજબ, તેમની ગેરહાજરીમાં આવી દુર્ભાવના અને ગૂઢ હેતુ સંબંધિત આક્ષેપોની તપાસ કરવાની આ અદાલત ઈચ્છુક નથી. કોઈ વિશિષ્ટ સામગ્રીના અભાવે તથા શ્રી પી. રામજીની ગેરહાજરીમાં, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી દ્વારા અરજદાર સામે કારણ દર્શાવો નોટિસો જારી કરવાની કાર્યવાહી દુર્ભાવનાપૂર્ણ હતી એવો કોઈ નિષ્કર્ષ નોંધાવી શકાય નહીં.

૯.૫ અરજદાર દ્વારા ટ્રેજિંગ કૌભાંડ બાબતે વિસલ બ્લોઅર તરીકે વિવિધ ફરિયાદો/ખુલાસાઓ કરવામાં આવ્યા છે તે વિવાદાસ્પદ નથી. તેમ છતાં, એ નોંધવું પણ સંબંધિત છે કે અરજદાર દ્વારા વર્ષ ૨૦૧૨થી આગળ કરવામાં આવેલી ફરિયાદો/ખુલાસાઓના આધારે કોઈપણ સત્તાધિકારી દ્વારા કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં આવી નથી. પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના સી.વી.સી. તેમજ સી.વી.ઓ. દ્વારા અરજદારને આવા આક્ષેપો/ખુલાસાઓને સામગ્રી દ્વારા સમર્થિત કરવા માટે વારંવાર કહેવામાં આવ્યું હતું. અરજદાર તેની કહેવાતી ફરિયાદો/ખુલાસાઓ, જે સી.વી.સી. અને અન્ય સત્તાધિકારીઓ સમક્ષ કરવામાં આવ્યા હતા, તેના સમર્થનમાં કોઈ સામગ્રી અથવા પુરાવો નોંધપત્રક પર મુકવામાં નિષ્ફળ ગયો છે. એવું જણાય છે કે અરજદાર આવી ફરિયાદો/ખુલાસાઓના

આધારરૂપ કોઈ પ્રથમદ્રષ્ટ્યા સામગ્રી અથવા પુરાવો રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો. પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા કરવામાં આવેલી વસુલાત પર અરજદારે મૂકેલો આધાર અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી ફરિયાદો/ખુલાસાઓના કારણે નથી અને અરજદાર પોતાની તરફથી થયેલી આવી કાર્યવાહીને ન્યાયોચિત ઠેરવવા કોઈ આધાર વિના તેનો શ્રેય લઈ રહ્યો છે. આ સંદર્ભમાં, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. તરફથી અને તેની તરફેણે દાખલ કરાયેલા જવાબી સોગંદનામામાં શપથપૂર્વક કરાયેલા નિવેદનો નોંધવા યોગ્ય છે, જે નીચે મુજબ છે;

“પ. કોઈ અધિકારને આંચ ન પહોંચે તે રીતે, વિનમ્રતાપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે અરજદાર ટેવાયેલો ફરિયાદી છે અને તેણે ગૂઢ હેતુસર કંડલા પોર્ટના અધિકારીઓ વિરુદ્ધ વારંવાર તુરંજ અને નિરાધાર ફરિયાદો કરી છે. એવું પણ જણાય છે કે અરજદારે આર્થિક લાભ મેળવવાના હેતુથી કાર્યવાહી/અરજીઓ દાખલ કરી છે.

૬. અરજદાર દ્વારા કંડલા પોર્ટના વિવિધ અધિકારીઓ વિરુદ્ધ વિવિધ સત્તાધિકારીઓ સમક્ષ કુલ ૭૩ જેટલી ફરિયાદો કરવામાં આવી હોવાનું જણાય છે. ફરિયાદોના સમર્થનમાં અરજદારે પૂરતી વિગતો અને પુરાવાઓ રજૂ કર્યા ન હોવાથી,

મોટાભાગની ફરિયાદો ધ્યાનમાં લેવામાં આવી નથી. આ સાથે સંલગ્ન કરી અને પરિશિષ્ટ આર.૧ તરીકે ચિહ્નિત કરાયેલ ફરિયાદોની યાદીની નકલ છે.

૭. અરજદારે રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકાર આયોગ સમક્ષ કુલ ૧૩ ફરિયાદો દાખલ કરી છે, જેમાંની તમામ ફરિયાદો રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકાર આયોગ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી છે. આ સાથે જોડાયેલ અને પરિશિષ્ટ આર.૨ તરીકે ચિહ્નિત ફરિયાદોની યાદીની નકલ અહીં સાથે સંલગ્ન છે.

૮. અરજદારે તે સમયેના કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટના ઉપાધ્યક્ષની પ્રારંભિક નિમણૂકને પડકારતાં, અને એવો આક્ષેપ કરતાં કે વર્ષ ૧૯૯૨-૯૩ દરમિયાન ન્યૂ મંગલોર પોર્ટ ટ્રસ્ટમાં ત્યાંના પ્રતિવાદીની પ્રારંભિક નિમણૂક ગેરકાયદેસર હતી, નવી દિલ્હી સ્થિત કેન્દ્રીય વહીવટી અધિકરણ સમક્ષ પણ એક અરજી દાખલ કરી હતી. કેન્દ્રીય વહીવટી અધિકરણની માનનીય પીઠે તા. ૧૦.૦૧.૨૦૧૪ ના પોતાના આદેશ દ્વારા તુરંત વાદવિવાદ દાખલ કરવા બદલ ત્યાંના અરજદાર અને અત્રેના અરજદાર ઉપર રૂપિયા ૧ લાખનો ખર્ચ ફટકારી તે અરજી

નામંજૂર કરી હતી. આ સાથે સંલગ્ન અને પરિશિષ્ટ આર.૩ તરીકે નિર્દિષ્ટ તા. ૧૦.૦૧.૨૦૧૪ ના આદેશની નકલ છે.

૯. અરજદારની સેવા નોંધ દોષિત રહી છે અને ભૂતકાળમાં પણ અરજદાર વિરુદ્ધ વિભાગીય કાર્યવાહી/કાર્યવાહીઓ શરૂ કરવામાં આવી હતી.

(૧) અરજદાર વિરુદ્ધ ગેરકાયદેસર લાભ સ્વીકારવા, પક્ષપાત કરવા તથા વર્ષ ૨૦૦૯ દરમિયાન વિવિધ અખબાર પ્રકાશન સંસ્થાઓ/એજન્સીઓ પાસેથી કમિશન/લાભની માંગણી કરવા અંગેના આક્ષેપોને આધારે ગંભીર દંડાત્મક કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે કેન્દ્રીય સતર્કતા આયોગ દ્વારા પ્રથમ તબક્કાની સલાહ. અધિકારીઓ વિરુદ્ધ લાભ સ્વીકારવાના આક્ષેપ અંગે તા. ૯.૧૨.૨૦૦૯ની આરોપપત્રિકા દ્વારા આરોપો જાહેર કરવામાં આવ્યા. વિભાગીય તપાસ માટેના કમિશનર દ્વારા આરોપોમાંથી એક આરોપ સ્થાપિત કરવામાં આવ્યો હોય, આપવાને લાયક દંડ લાદવા બાબતે શિસ્તપ્રાધિકરણનો અભિપ્રાય દ્વિતીય તબક્કાની સલાહ

મેળવવા માટે કેન્દ્રીય સતર્કતા આયોગને મોકલવામાં આવ્યો છે, જે બાકી છે.

(૨) વર્ષ ૨૦૦૧માં અયોગ્ય ખર્ચ તરફ દોરી જનાર આદેશઅવગણના માટે આરોપપત્ર આપવામાં આવ્યું હતું.

(૩) ભારતના રાષ્ટ્રપતિ, પ્રધાનમંત્રી, ભારત સંઘના કાર્યરત મંત્રીઓ જેવા સત્તાધિકારીઓને યોગ્ય માધ્યમ દ્વારા મોકલ્યા વિના સીધો સંદર્ભ / રજૂઆત કરવા બદલ આરોપપત્ર જારી કરવામાં આવ્યું. (વર્ષ ૨૦૧૦)”

૯.૬ આ રીતે, ઉપરોક્ત કથનોમાંથી સ્પષ્ટ થાય છે કે આ અરજીમાં દર્શાવ્યા મુજબ અરજદારનો કોઈ નિષ્કલંક રેકૉર્ડ નથી, પરંતુ અરજદાર ટ્રેજિંગ કૌભાંડનો લાભ લેવા પ્રયત્ન કરી રહ્યો છે.

૯.૭ અરજદાર વિરુદ્ધ જારી કરાયેલા આરોપપત્રોના સંબંધમાં સમગ્ર તપાસ કાર્યવાહીના અવલોકન પરથી એવું જણાય છે કે અરજદાર પોતાનો બચાવ દર્શાવવામાં અથવા તેનું સમર્થન કરવામાં સમર્થ થયો નથી, પરંતુ તે અસ્પષ્ટ જવાબો દાખલ કરીને અને પોતે વિસલ બ્લોઅર હોવાની

પોતાની સ્થિતિને ઉજાગર કરીને શિસ્તભંગ સંબંધિત કાર્યવાહી ટાળી રહ્યો છે.

૯.૮ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટીના ભૂતપૂર્વ કર્મચારીને તપાસ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરવા અંગે અરજદારની દલીલ જેટલી હદ સુધી સંબંધિત છે, તેટલી હદ સુધી નિયમાવલી, ૨૦૦૪ ના નિયમ ૧૨(૨) માં સત્તાધિકારીની વ્યાખ્યા આપવામાં આવી છે અને તે નીચે મુજબ છે:

“જ્યારે શિસ્તપ્રધાન સત્તાધિકારીના મત મુજબ બોર્ડના કર્મચારી વિરુદ્ધ દુરાચાર અથવા ગેરવર્તન અંગેના કોઈપણ આક્ષેપના સત્ય અંગે તપાસ કરવા માટે આધારભૂત કારણો હોય, ત્યારે તે પોતે જ તેની તપાસ કરી શકે છે અથવા આ નિયમન હેઠળ તે માટે કોઈ સત્તાધિકારીની નિમણૂક કરી શકે છે.” સત્યની તપાસ કરવા

૯.૯ ઉપરોક્ત જોગવાઈ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે નિયમાવલિ, ૨૦૦૪ ની નિયમ ૧૨ શિસ્ત પ્રાધિકરણ અથવા પ્રત્યાયોજિત પ્રાધિકરણને સત્તા પ્રદાન કરે છે અને ‘પ્રાધિકરણ’ શબ્દમાં પ્રતિવાદી-કે.પી.ટીનો નિવૃત્ત કર્મચારી પણ આવરી લેવાય છે, અને તેને માત્ર ‘ફરજ પર રહેલો જાહેર સેવક’ એવા સંકુચિત અર્થમાં વાંચી શકાય નહીં, જેમ કે સર્વોચ્ચ અદાલતે ‘યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા એન્ડ અધર્સ વિ. પી.સી. રામકૃષ્ણૈયા’

૧૬ ના કેસમાં નિર્ધારિત કર્યું છે, જેમાં નીચે મુજબ નિરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું છે અને ઠરાવવામાં આવ્યું છે:

“૧૬. આલોક કુમારમાં આ અદાલતે નિયમ ૯(૩) માં આવેલ “અધિકારી” શબ્દના અર્થ પર વિશદ રીતે વિચાર કર્યો હતો અને એ રીતે નિષ્કર્ષ તથા ઠરાવ કર્યો હતો કે નિવૃત્ત અધિકારીને પણ પૂછપરછ હાથ ધરવા માટે શિસ્ત સત્તાધિકારીની સોંપાયેલ સત્તા સોંપી શકાય (ફકરા ૨૬-૬૨ જુઓ). આ પણ નોંધવું યોગ્ય છે કે આલોક કુમારમાં આ અદાલતે રવિ મલિક વિ. નેશનલ ફિલ્મ ડેવલપમેન્ટ કોર્પોરેશન લિમિટેડ (૨૦૦૪) ૧૩ એસ.સી.સી. ૪૨૭ ના નિર્ણય પર પણ વિચાર કર્યો હતો અને એ દર્શાવીને તેને ભિન્ન ગણાવ્યો હતો કે તે નેશનલ ફિલ્મ ડેવલપમેન્ટ કોર્પોરેશનના સેવા નિયમો અને વિનિયમો, ૧૯૮૨ ના નિયમ ૨૩ (બી) ના સંદર્ભમાં હતો. ચુકાદાના ફકરા ૪૫ માં અદાલતે નીચે મુજબ નોંધ્યું હતું:

“૪૫. આ અદાલતના રવિ માલિક મામલામાં આપેલા ચુકાદા પર પ્રતિવાદીઓએ મૂકેલો આધાર તેમને બહુ ઓછો સહાયકારક બને છે. પ્રથમ, તે મામલામાં આ

અદાલત સમક્ષ વિચારણા માટે આવેલા તથ્યો અને
નિયમો સંપૂર્ણપણે ભિન્ન હતા. દ્વિતીય, અદાલત હતી

૧૬ (૨૦૧૦) ૮ એસ.સી.સી. ૬૪૪; નેશનલ ફિલ્મ ડેવલપમેન્ટ
કોર્પોરેશનના સેવા નિયમો અને વિનિયમો, ૧૯૮૨ ના નિયમ ૨૩(બી)
માં આવતાં "લોકસેવક" શબ્દપ્રયોગ સંબંધિત હતો. અદાલતે એવો
અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો કે "લોકસેવક" ને તેના સામાન્ય પ્રચલિત અર્થમાં
સમજવો જોઈએ અને નિવૃત્ત અધિકારી "લોકસેવક" ના અર્થક્ષેત્રમાં
આવતો નથી, કારણ કે નિવૃત્તિના પરિણામે તે લોકસેવક હોવાના લક્ષણો
ગુમાવે છે. હાલના કેસમાં અમે જે શબ્દપ્રયોગ સાથે સંબંધિત છીએ તે
એવો નથી. નિયમ ૯(૨) તેમજ અધિનિયમની કલમ ૩ માં એક સર્વથા
ભિન્ન શબ્દપ્રયોગ, અર્થાત્ "અન્ય સત્તાધિકારી" અને
"વ્યક્તિ/વ્યક્તિઓ", વપરાયો છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, સરકારના
"લોકસેવક" એવા શબ્દોની ગેરહાજરી સ્પષ્ટપણે દેખાઈ આવે છે. તેથી,
આ બંને શબ્દપ્રયોગોનો અર્થ, અદાલતના ઉક્ત નિર્દેશ અનુસાર પણ,
સામાન્ય પ્રચલિત અર્થમાં જ કરવો જોઈએ." અને 'યૂનિયન ઓફ
ઈન્ડિયા વિ. આલોક કુમાર' (સુપ્રા) ના કેસમાં, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે
આ પ્રમાણે ઠરાવ્યું હતું:

"૨૯. અમે ઉપર પહેલેથી જ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે અધિનિયમની

જોગવાઈઓ અત્યંત મર્યાદિત વર્ગના વ્યક્તિઓને લાગુ પડે

છે, અર્થાત્ એવા અધિકારીઓને, જેમને સેવામાંથી દૂર કરવો અથવા બરતરફ કરવો માત્ર સરકારની મંજૂરીથી જ શક્ય હોય. બનાવેલ નિયમો, નિયમોની અનુસૂચિ ૩ હેઠળ નિર્દિષ્ટ ગ્રેડ – એ અધિકારીઓ સિવાય, રેલવે વિભાગના બિન-રાજપત્રિત અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ પર લાગુ પડે છે. તેથી, નિયમો અને અધિનિયમની યોજના હેઠળ, અને ખાસ કરીને અધિનિયમની પ્રસ્તાવનાને ધ્યાનમાં રાખતાં, એવું કહેવું યોગ્ય નથી કે સંબંધિત સત્તાધિકારીઓને નિયમો અથવા અધિનિયમ મુજબ કોઈ વ્યક્તિને વિભાગીય તપાસના આધીન કરવા માટે નિરંકુશ વિવેકાધિકાર સોંપાયેલો છે. તેમણે સંબંધિત વિધાનની જોગવાઈઓ અનુસાર જ સત્તાનો ઉપયોગ કરવો રહે છે. એવો અભિગમ નિયમ ૯(૨) ની ભાષામાં પણ પૂરતો સૂચિત થાય છે.

૩૦. નિયમો મુજબ શિસ્ત સત્તાધિકારીએ એવો અભિપ્રાય રચવો આવશ્યક છે કે રેલવે સેવક વિરુદ્ધ કૃત્યદોષ અથવા દુર્વર્તન અંગેના આક્ષેપોની સત્યતા અંગે તપાસ કરવા માટેના આધાર અસ્તિત્વમાં છે. વધુમાં, તેમણે આ બાબતમાં પ્રાથમિક તપાસ કરી હોવી જોઈએ. ત્યારબાદ, આવી તપાસ શિસ્ત સત્તાધિકારી પોતે કરી શકે અથવા તે નિયમો હેઠળ

તપાસ મંડળ અથવા અન્ય સત્તાધિકારીની નિમણૂક કરીને તેની સત્યતા અંગે તપાસ કરાવી શકે. એવો અભિપ્રાય રચવો શિસ્ત સત્તાધિકારી માટે પૂર્વશરત છે, ભલે તે પ્રસંગાનુસાર નિયમો હેઠળ અથવા અધિનિયમ હેઠળ તપાસ ચલાવવાનો ઇરાદો ધરાવતો હોય. "પ્રસંગાનુસાર" શબ્દપ્રયોગ સ્પષ્ટ રીતે દર્શાવે છે કે આવી વિભાગીય તપાસને નિયંત્રિત કરનાર કાયદો તે અધિકારીઓ/કર્મચારીઓના વર્ગ પર આધારિત રહેશે, જેમનું કૃત્યદોષ અથવા દુર્વર્તન તેમને આવી તપાસ માટે પાત્ર બનાવે છે. જો કર્મચારી અધિનિયમ હેઠળ આવરી લેવાતો હોય, તો શિસ્ત સત્તાધિકારીએ તપાસ અધિકારીની નિમણૂક કરીને અધિનિયમની જોગવાઈઓ મુજબ તપાસ આગળ ધપાવવી પડશે, જ્યારે જો તે નિયમો હેઠળ આવરી લેવાતો હોય, તો નિયમોમાં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કરવું પડશે.

૩૧. નિયમની ભાષામાં અન્ય મહત્વપૂર્ણ લક્ષણ એ છે કે આ નિયમ હેઠળ તપાસ મંડળ અથવા અન્ય સત્તાધિકારીની નિમણૂક કરવી. તપાસ મંડળની રચના કેવી રહેશે અને તે તપાસને આગળ કેવી રીતે હાથ ધરશે તે બાબત નિયમો પૈકીના નિયમ ૯ ના ઉપનિયમો ૩, ૪ અને ૫ માં જણાવવામાં આવી છે. "અન્ય સત્તાધિકારી" શબ્દપ્રયોગનું નિયમો હેઠળ ન

તો સ્પષ્ટીકરણ કરવામાં આવ્યું છે અને ન તો તેની વ્યાખ્યા નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે. નિયમ ૨(૧)(૨) મુજબ, જે શબ્દોની આ નિયમો હેઠળ વ્યાખ્યા આપવામાં આવી નથી તેઓને ભારતીય રેલવે અધિનિયમ, ૧૮૮૦ હેઠળ જે અર્થ આપવામાં આવ્યો હોય તે જ અર્થ અપાયેલ ગણાશે.

૩૨. ભારતીય રેલવે અધિનિયમમાં પણ “અધિકારિતા” શબ્દની વ્યાખ્યા આપવામાં આવેલી નથી, જોકે આ અભિવ્યક્તિનો ઉપયોગ નિયમો તેમજ અધિનિયમમાં અન્ય શબ્દો સાથે સંયુક્તરૂપે કરવામાં આવ્યો છે. કોઈ વિશિષ્ટ વ્યાખ્યા અથવા અર્થના અભાવે, આ અભિવ્યક્તિની સામાન્ય પ્રચલિત અર્થમાં થતી સમજ પર આપણે નિર્ભર રહેવું પડે. સામાન્ય પ્રચલિત અર્થમાં, ‘અધિકારિતા’ શબ્દનો અર્થ કાયદા અનુસાર અમુક ફરજો અથવા કાર્યોનો અમલ કરવા અને બજાવવા માટેની સત્તા એવો સમજવામાં આવે છે. અધિકારિતા કોઈ વ્યક્તિમાં અથવા કોઈ પાત્ર વ્યક્તિમાં સ્વતંત્ર રીતે અથવા તો પ્રતિનિયુક્ત તરીકે પણ નિહિત હોઈ શકે છે. તે સત્તાનો ઉપયોગ કરવાનો અધિકાર અથવા સત્તાનો ઉપયોગ કરવાની પરવાનગી છે. આવી પરવાનગી અથવા અધિકાર કોઈ વ્યક્તિમાં અથવા કોઈ સંસ્થામાં નિહિત હોઈ

શકે છે. તે એક વ્યક્તિ દ્વારા બીજી વ્યક્તિને સત્તા પ્રદાન કરવાની સ્થિતિમાં પણ હોઈ શકે છે. આ અભિવ્યક્તિનો વિવિધ અધિનિયમોમાં ભિન્ન રીતે ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે અને જે સંદર્ભમાં તેનો ઉપયોગ થયો હોય તે મુજબ તેને અલગ અર્થ અથવા ભાવાર્થ આપવામાં આવી શકે છે. આવી અભિવ્યક્તિના ઉપયોગનો હેતુ અને ઉદ્દેશ સંબંધિત કાયદાની જોગવાઈઓ અને પ્રાપ્ત કરવાના હેતુમાંથી સમજવો જોઈએ.

૩૩. 'ઓથોરિટી' શબ્દ લેટિન શબ્દ ઓક્ટોરિટાસ પરથી ઉતરી આવેલો છે, જેનો અર્થ ઇરાદો, સલાહ, અભિપ્રાય, પ્રભાવ અથવા આદેશ એવો થાય છે, અને જે ઓક્ટોર પાસેથી ઉદ્ભવે છે, જે એ દર્શાવે છે કે ઓથોરિટીનો ઉદ્ભવ સ્વામી, નેતા અથવા લેખક પાસેથી થાય છે, અને મૂળભૂત રીતે તે કાનૂનની શક્તિ દ્વારા (સંરચનાત્મક ઓથોરિટી) અથવા તર્કની શક્તિ દ્વારા (જ્ઞાનાધિષ્ટિત ઓથોરિટી) ઉચ્ચસ્થિત વ્યક્તિ દ્વારા નીચસ્થિત વ્યક્તિ પર લાદવામાં આવે છે

૩૪. ફાર્લેક્સ ફ્રી ડિક્શનરીએ 'ઓથોરિટી' શબ્દનો અર્થ નીચે મુજબ સમજાવ્યો છે:

“અધિકાર સંજ્ઞા. અનુમતિ; એવું હક કે જે કોઈ કાર્ય કરવાની અથવા અન્યને કાર્ય કરવા આદેશ આપવાની સત્તા સાથે જોડાયેલું હોય. ઘણી વાર એક વ્યક્તિ બીજી વ્યક્તિને કાર્ય કરવા માટે અધિકાર આપે છે, જેમ કે નોકરીદાતા કર્મચારીને, મુખ્ય વ્યક્તિ પ્રતિનિધિને, નિગમ તેના અધિકારીઓને, અથવા સરકાર દ્વારા ચોક્કસ કાર્યો બજાવવા સત્તાપ્રદાન કરવામાં આવે છે. અધિકારના વિવિધ પ્રકારો હોય છે, જેમાં “દૃશ્યમાન અધિકાર” નો સમાવેશ થાય છે, જ્યારે મુખ્ય વ્યક્તિ પ્રતિનિધિને અધિકારના વિવિધ સંકેતો આપે છે જેથી અન્ય લોકો એવું માને કે તેને અધિકાર છે, “સ્પષ્ટ અધિકાર” અથવા “મર્યાદિત અધિકાર” જેમાં કયો અધિકાર આપવામાં આવ્યો છે તે ચોક્કસપણે દર્શાવવામાં આવે છે (સામાન્ય રીતે લખિત સૂચનાઓનો સમૂહ), “નિહિત અધિકાર” જે વ્યક્તિ ધરાવતી હોદ્દાની સ્થિતિમાંથી ઉપજે છે, અને “સામાન્ય અધિકાર” જે અન્ય માટે કાર્ય કરવાની વ્યાપક સત્તા છે.

૩૫. ઓક્સફોર્ડ ડિક્શનરીએ આ શબ્દનું અર્થસ્પષ્ટીકરણ નીચે મુજબ કર્યું છે:

“૧. (એ) કાયદાઓનો અમલ કરાવવાની, આજ્ઞાપાલન કરાવવાની, આદેશ આપવાની, નિર્ધારિત કરવાની અથવા નિર્ણય કરવાની સત્તા.

(બી) તે, જેને આ સત્તા સોંપવામાં આવી હોય, ખાસ કરીને સરકાર અથવા સરકારી અધિકારીઓની સંસ્થા : નાગરિક સત્તાધિકાર દ્વારા જારી કરાયેલા જમીનના માલિકીના હક્કપત્રો.

૨. બીજાને સોંપવામાં આવેલી સત્તા; અધિકૃતતા: ડેપ્યુટીઓને ધરપકડ કરવાની સત્તા આપવામાં આવી હતી.

૩૬. મેરિયમ વેબ્સ્ટરનું લૉ ડિક્શનરી, ૧૯૯૬ માં આ શબ્દનું નીચે મુજબ સ્પષ્ટીકરણ કરવામાં આવ્યું છે :

“અધિકારક્ષેત્ર સંબંધિત દલીલો

૧. દાખલા તરીકે ખાસ કરીને ઉપયોગમાં લેવાતો અદાલતનો સત્તાવાર નિર્ણય.

૨. (એ) અન્ય લોકો ઉપર આચરણ કરવાની એવી સત્તા, જે દરજ્જો, પદસ્થિતિ અથવા હોદ્દાથી ઉત્પન્ન થાય છે. ઉદાહરણ : રાષ્ટ્રપતિની સત્તા.

(બી) સત્તાવાર અથવા ઔપચારિક રીતે પ્રદાન કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી કરવાની સત્તા (જેમ કે ધારા, નિગમના ઉપનિયમ, અથવા અદાલતના આદેશ દ્વારા).

૩.

૪ (એ) આવક ઉત્પન્ન કરતા જાહેર ઉપક્રમનું સંચાલન કરતી સરકારી એજન્સી અથવા નિગમ.

ઉદાહરણ : પરિવહન સત્તાધિકારી

(બી) કોઈ શાસકીય એજન્સી અથવા જાહેર કચેરી, જે નિયંત્રણના કોઈ ક્ષેત્ર માટે જવાબદાર હોય. ઉદાહરણ : પરવાનો આપવાની સત્તા ધરાવતા સત્તાધિકારી સમક્ષ પરવાનગી માટે અરજી કરવી જોઈએ. "

૩૭. લો લેક્સિકોન, ૨મી આવૃત્તિ, ૧૯૯૭ પૃ. ૧૭૧ માં, 'અધિકારિતા' શબ્દનું સ્પષ્ટીકરણ અને વિશદ વર્ણન નીચે મુજબ કરવામાં આવ્યું છે :

“આદેશ આપવાની સત્તાનો ઉપયોગ કરનાર વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ, અથવા કોઈ સંસ્થા; સામાન્ય રીતે બહુવચનમાં: જેમ કે, નાગરિક અને લશ્કરી સત્તાધિકારીઓ. આદેશ આપવાની અથવા કાર્ય કરવાની સત્તા અથવા સ્વીકારેલ અધિકાર, ભલે તે મૂળભૂત હોય કે પ્રત્યાયોજિત: જેમ કે, પ્રજાજનો પર રાજકુમારની અને સંતાનો પર માતાપિતાની સત્તા; મુખ્ય માટે કાર્ય કરવા માટે પ્રતિનિધિની સત્તા. જ્યારે સત્તા તમામ કૃત્યો સુધી, અથવા કોઈ વિશિષ્ટ નિયોજન સાથે સંકળાયેલ તમામ કૃત્યો સુધી વિસ્તરે ત્યારે તે સામાન્ય સત્તા કહેવાય, અને જ્યારે તે એકમાત્ર કૃત્ય માટે મર્યાદિત કરવામાં આવી હોય ત્યારે તે વિશેષ સત્તા કહેવાય.

‘અધિકાર’ એ કોઈ કાર્ય કરવાની શક્તિ સિવાય બીજું કંઈ નથી; તે ક્યારેક મૌખિક શબ્દોથી આપવામાં આવે છે, અને ક્યારેક લેખિતરૂપે આપવામાં આવે છે; તેમજ તે રિટ, પોરંટ, કમિશન, પાવર ઓફ એટર્નીનો પત્ર વગેરે દ્વારા અને ક્યારેક કાયદાથી પણ આપવામાં આવે છે. જે અધિકાર આપવામાં આવે છે તે કાયદેસર કાર્ય કરવા માટેનો હોવો આવશ્યક છે: કારણ કે જો તે કાયદાના

વિરુદ્ધ કોઈ કાર્ય કરવા માટે હોય, જેમ કે કોઈ માણસને માર મારવો, તેની માલમિલકત છીનવી લેવી, અથવા તેને તેની જમીનના કબજામાંથી બેદખલ કરવો, તો આવો અધિકાર તે કાર્ય કરનારને ન્યાયોચિત ઠેરવવા માટે માન્ય અધિકાર ગણાશે નહીં.:

સત્તા (કરારોમાં) એક વ્યક્તિ દ્વારા બીજી વ્યક્તિને સત્તાનું કાયદેસર પ્રત્યાયોજન.

સત્તા(પ્રશાસનિક કાયદામાં) જાહેર સ્વરૂપના નિશ્ચિત વિષયોમાં અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતી સંસ્થા છે.

સત્તા. અનુમતિ. સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવાનો અધિકાર; કાયદાઓનો અમલમાં મૂકવા અને અમલ કરાવવાનો અધિકાર; આજ્ઞાપાલન માંગવાનો અધિકાર; આદેશ આપવાનો અધિકાર; નિર્ણય કરવાનો અધિકાર. ઉપર નિયંત્રણ; અધિકારક્ષેત્ર. ઘણીવાર સત્તાના સમાનાર્થી તરીકે વપરાય છે. મુખ્ય વ્યક્તિ દ્વારા તેના પ્રતિનિધિને સોંપવામાં આવેલી સત્તા. એક વ્યક્તિ દ્વારા બીજી વ્યક્તિને સત્તાનું કાયદેસર પ્રતિનિયોજન. મુખ્ય વ્યક્તિ દ્વારા પ્રતિનિધિને આપવામાં આવેલી સંમતિની અભિવ્યક્તિઓ અનુસાર કરવામાં આવેલા કૃત્યો દ્વારા

મુખ્ય વ્યક્તિના કાનૂની સંબંધોને અસર કરવાની પ્રતિનિધિની સત્તા.”

૩૮. ઉપરોક્તથી સ્પષ્ટ થાય છે કે ‘અથોરિટી’ અભિવ્યક્તિને કયો અર્થ આપી શકાય તે અંગે કંઈક અંશે એકમતતા છે. તેથી, આ અથોરિટીને તેની સરળ ભાષા મુજબ અને તેની વ્યાપ્તિ અનિવાર્ય રીતે મર્યાદિત કર્યા વિના સમજવી જોઈએ. આ અભિવ્યક્તિને તે જે સંદર્ભ અને હેતુ માટે વપરાઈ છે, તેના અનુરૂપ અર્થ આપી સમજવી વધુ યોગ્ય રહેશે. નિયમ ૯(૨) માં આવેલ ‘અન્ય અથોરિટી’ વિશાળ ક્ષેત્રને આવરી લેવા માટે ઉદ્દેશિત છે અને આ અભિવ્યક્તિને મર્યાદિત અથવા સંકુચિત અર્થ આપવો જ જોઈએ એવો રચયિતાઓનો આશય હતો તેવું કોઈ સૂચન નથી. એવી સંભાવના છે કે જ્યાં અથોરિટી સોંપણીના પરિણામે કોઈ વ્યક્તિ અથવા સંસ્થાને સોંપવામાં આવી હોય, ત્યારે એવી અથોરિટીના પ્રતિનિધિએ સોંપવામાં આવેલ ક્ષેત્રની અંદર કડકપણે કાર્ય કરવું પડે. જો તે સોંપણીની વ્યાપ્તિની બહાર કાર્ય કરે, તો તેવી સ્થિતિમાં તે અથોરિટીના પરિધિની બહાર ગણાશે અને યોગ્ય પરિસ્થિતિઓમાં તે કાર્યવાહી ને પણ દુષિત બનાવી શકે છે.

૩૯. હવે, પ્રતિવાદીઓ દ્વારા અદાલત સમક્ષ રજૂ કરાયેલી આ દલીલનું પરીક્ષણ કરવું જરૂરી છે કે 'અન્ય સત્તાધિકારી' અભિવ્યક્તિનો અર્થ ફક્ત તેઓ જ વ્યક્તિઓ આવરી લે છે જેઓ રેલવેની સેવામાં હોય. અન્ય શબ્દોમાં, દલીલ એવી છે કે અધિનિયમની કલમ ૩ હેઠળ વપરાયેલી 'વ્યક્તિ' અભિવ્યક્તિ અને નિયમ ૯(૨) હેઠળ વપરાયેલી 'સત્તાધિકારી' અભિવ્યક્તિ એવી વ્યક્તિને ધ્યાનમાં લે છે જે સેવામાં હોય, અને નિવૃત્ત રેલવે અધિકારી/કર્મચારીને તપાસ અધિકારી (સત્તાધિકારી) તરીકે નિમવાની બાબતને બહાર રાખે છે. ૪૦.. પ્રતિવાદીઓએ આ અદાલતના રવિ મલિક વિ. નેશનલ ફિલ્મ ડેવલપમેન્ટ કોર્પોરેશન લિ. અને અન્ય [૨૦૦૪ (૧૩) એસ.સી.સી. ૪૨૭] ના કેસમાં આપેલા ચુકાદા પર ભારે નિર્ભરતા મૂકી હતી. અમે નિયમોની રચના અંગે અગાઉથી જ વિગતવાર ચર્ચા કરી ચૂક્યા છીએ. અગાઉ નોંધ્યું તેમ, અધિનિયમ હેઠળ હાથ ધરાતી તપાસોની વધુ વિસ્તૃત ચર્ચા કરવાની અમને આવશ્યકતા નથી, કારણ કે અમારી સમક્ષ રહેલા કોઈ પણ પ્રતિવાદી અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ જાહેર વિભાગીય તપાસના વિષય બન્યા નથી. નિયમ ૯(૨) સત્તાધિકારીને એવો મત બનાવવાનું કહે છે કે રેલવે સેવક સામે આચરણદોષ અથવા દુરાચારના

આક્ષેપોની સત્યતા અંગેની તપાસ તે પોતે કરે કે તે માટે કોઈ અન્ય સત્તાધિકારીની નિમણૂક કરીને આવશ્યક કાર્યવાહી કરાવે. તેથી, વિભાગીય તપાસ ચલાવવાના હેતુ માટે 'અન્ય સત્તાધિકારી' ની નિમણૂક કરવા બાબતે સક્ષમ સત્તાધિકારીને વિવેકાધિકારનો એક તત્વ સોંપવામાં આવ્યો છે.

૪૧. અર્થઘટનનો આ એક સ્થિર સિદ્ધાંત છે કે બહિષ્કાર તો અથવા તો સ્પષ્ટપણે જોગવવામાં આવેલો હોવો જોઈએ અથવા નિયમની ભાષા એવી હોવી જોઈએ કે જેમાંથી આવશ્યક નિહિતાર્થ દ્વારા તે નિશ્ચિત રીતે અનુસરતું હોય. તેથી, બહિષ્કાર માટે નિયમના શબ્દો સ્પષ્ટ હોવા જોઈએ અથવા એવો આશય અપ્રતિરોધ્ય રીતે વ્યક્ત થયેલો હોવો જોઈએ. જો એવો આશય હોત, તો નિયમના પ્રણેતાઓ સરળતાથી 'હોદ્દા પર રહેલો જાહેર સેવક' અથવા 'હોદ્દા પર રહેલી સત્તા' જેવા પ્રયોગનો ઉપયોગ કરી શકતાં. આવી વિશિષ્ટ ભાષાનો અભાવ નિયમના પ્રણેતાઓના મનોભાવને દર્શાવે છે કે તેમણે 'અન્ય સત્તા'ના વ્યાપને ફક્ત કાર્યરત અધિકારીઓ/પદાધિકારીઓ સુધી મર્યાદિત રાખીને સંકુચિત કરવાનો ક્યારેય આશય રાખ્યો નહોતો. આવશ્યક નિહિતાર્થનો સિદ્ધાંત વધુમાં આ પણ આવશ્યક બનાવે છે કે એવો બહિષ્કાર અપ્રતિરોધ્ય નિષ્કર્ષ

હોવો જોઈએ અને તે નિયમના હેતુ તથા ઉદ્દેશ સાથે સુસંગત પણ હોવો જોઈએ.

૪૨. પ્રતિવાદીઓ તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે અમને આ દલીલ સ્વીકારવા પ્રેરવા પ્રયત્ન કર્યો કે નિયમ ૯ (૨) ની જોગવાઈઓની ભાષામાં નિહિત બાકાતગીરી છે અને આવી બાકાતગીરી પૂર્ણ છે. અન્ય શબ્દોમાં કહીએ તો, નિયમ રચનારોએ આ જોગવાઈઓ હેઠળ રેલવે વિભાગના ભૂતપૂર્વ કર્મચારીઓની અન્ય સત્તાધિકારી (તપાસ અધિકારી) તરીકેની નિમણૂકને બાકાત રાખી છે. અમને આ દલીલમાં પણ કોઈ ગુણ દેખાતો નથી.

૪૩. બહિષ્કરણ કલમ સ્પષ્ટ, નિઃસંદિગ્ધ, વ્યક્ત અને વિશિષ્ટ શબ્દો અથવા ભાષામાં પ્રતિબિંબિત થવી જોઈએ, જેમ કે અદાલતના અધિકારક્ષેત્રને બાકાત રાખતી કલમોમાં કાયદાના રચયિતાઓ વિશિષ્ટ ભાષાનો ઉપયોગ કરે છે. કેટલાક કિસ્સાઓમાં, જેવું હોય તેમ, આવા બહિષ્કરણને અનિવાર્ય અવ્યક્ત બહિષ્કરણના સંદર્ભ સાથે વાંચી શકાય. અમારા મત મુજબ નિયમ ૯(૨) ની ભાષા પ્રતિવાદીઓની રજૂઆતને સમર્થન આપતી નથી. વિશિષ્ટ ભાષાના અભાવે

બહિષ્કરણના સિદ્ધાંતનો અમલ અનુમાનથી ભાગ્યે જ કાઢી શકાય. આ સંદર્ભમાં આ અદાલતના ન્યૂ મોગા ટ્રાન્સપોર્ટ કો. વિ. યુનાઇટેડ ઇન્ડિયા ઇન્શ્યોરન્સ કો. લિ. ના પ્રકરણમાં આપવામાં આવેલા ચુકાદાનો ઉલ્લેખ કરી શકાય.

જજ. વર્તમાન મામલે, આ બંને આવશ્યક તત્વો પૂર્ણ થયેલા જણાતા નથી. અંતે, વિભાગીય તપાસનો હેતુ શું છે? તે એવો છે કે, દોષિત અધિકારી/કર્મચારીને આરોપો અથવા આરોપપત્રના મુદ્દાઓ અને આરોપના આક્ષેપોની જાણ કરીને, જો તપાસ હાથ ધરવા માટે કોઈ પૂરતું તત્વ હોય, તો નિયમો અને પ્રાકૃતિક ન્યાયના સિદ્ધાંતો અનુસાર તેની તરફથી જવાબ મેળવવો. શિસ્તાધિકારી દ્વારા નિયુક્ત તપાસ અધિકારી પ્રતિનિયુક્ત સત્તાધિકારી હોય છે અને તેને તેને સોંપવામાં આવેલી મર્યાદિત સત્તાની હદમાં રહીને કાર્ય કરવાનું હોય છે. આરોપો, આરોપપત્રના મુદ્દાઓ અને આક્ષેપો શિસ્તાધિકારી/સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા જ પાઠવવામાં આવે છે. તપાસ અહેવાલ ફરીથી સક્ષમ સત્તાધિકારીને જ સોંપવામાં આવે છે, અને તે સમગ્ર નોંધપોથી પર પોતાનો વિચારવિમર્શ કરીને, ત્યારબાદ દોષિત અધિકારી પર કોઈ દંડ લાદવો જોઈએ કે નહીં તે નક્કી કરશે એવી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે. તેથી,

તમામ મૂળભૂત કાર્યો શિસ્તાધિકારી અથવા નિર્દિષ્ટ સત્તાધિકારી દ્વારા પોતે જ કરવામાં આવે છે. આ માત્ર એક અંતરાવધિ તપાસ છે. તે ઉક્ત સત્તાધિકારીના પ્રતિનિયુક્ત સત્તાધિકારી દ્વારા ચલાવવામાં આવે છે. હેતુ એવો હોય અને ખાસ કરીને નિયમ ૯(૨) ની ભાષા ધ્યાનમાં રાખતાં, 'અન્ય સત્તાધિકારી'નો અર્થ માત્ર સેવામાં રહેલી વ્યક્તિ જ હોવો જોઈએ' એવો દાવો અમે સ્વીકારી શકતા નથી. તેથી, માત્ર સેવામાં રહેલી વ્યક્તિઓ જ નિયમ ૯(૨) ના અર્થમાં તપાસ અધિકારી (અન્ય સત્તાધિકારી) તરીકે નિયુક્ત થઈ શકે એવું નથી.

જપ. પ્રતિવાદીઓએ રવિ માલિક (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ અદાલતના ચુકાદા પર રાખેલો આધાર તેમને બહુ ઓછો સહાયક થાય છે. પ્રથમ, તે કેસમાં આ અદાલત સમક્ષ વિચારણા માટે આવેલા તથ્યો અને નિયમો સંપૂર્ણપણે ભિન્ન હતા. બીજું, અદાલત નેશનલ ફિલ્મ ડેવલપમેન્ટ કોર્પોરેશનના સેવા નિયમો અને વિનિયમો, ૧૯૮૨ ના નિયમ ૨૩ (બી)માં આવેલ 'જાહેર સેવક' શબ્દપ્રયોગ સાથે સંબંધિત હતી. અદાલતે એવું મત વ્યક્ત કર્યું હતું કે જાહેર સેવકને તેના સામાન્ય પ્રચલિત અર્થમાં સમજવો જોઈએ અને નિવૃત્ત

અધિકારી જાહેર સેવકના અર્થક્ષેત્રમાં આવતો નથી, કારણ કે નિવૃત્તિના પરિણામે તે જાહેર સેવક હોવાના લક્ષણો ગુમાવે છે. આ કેસમાં અમે જે શબ્દપ્રયોગ સાથે સંકળાયેલા છીએ તે એવો નથી. નિયમ ૯ (૨) તેમજ અધિનિયમમાં ખૂબ જ ભિન્ન શબ્દપ્રયોગ, એટલે કે 'અન્ય સત્તા' અને 'વ્યક્તિ/વ્યક્તિઓ' નો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. અન્ય શબ્દોમાં કહીએ તો, સરકારના જાહેર સેવક શબ્દની ગેરહાજરી સ્પષ્ટ અને અર્થસભર છે. તેથી, અદાલતના નિર્દેશ મુજબ પણ, આ બંને શબ્દપ્રયોગોનું અર્થઘટન તેમના સામાન્ય પ્રચલિત અર્થ પ્રમાણે જ કરવું જોઈએ.

૪૬. બીજો એક પરિબળ, જેની અમે નોંધ લઈ શકીએ, તે એ છે કે ભારતીય દંડ સંહિતામાં આવેલ જાહેર સેવકની વ્યાખ્યા (સંક્ષેપમાં 'સંહિતા'), જેના પર પ્રતિવાદીઓએ આધાર મૂક્યો હતો, રવિ મલિક (ઉપરોક્ત)ના કેસનો વિચાર કરતી વખતે અદાલતના ધ્યાન પર લાવવામાં આવી નહોતી. સંહિતાની કલમ ૨૧ મુજબ, જાહેર સેવક એવો વ્યક્તિ દર્શાવે છે, જે આ જોગવાઈમાં દર્શાવેલ કોઈપણ વર્ણન હેઠળ આવે છે. ચદ્ધિ તેમાં ભિન્ન પ્રકારના વ્યક્તિઓનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે, તેમ છતાં તેમાં દરેક મધ્યસ્થ અથવા દરેક એવો વ્યક્તિ પણ

સમાવેશ પામે છે, જેને કોઈ અદાલત અથવા અન્ય કોઈ સક્ષમ જાહેર સત્તાધિકારે કોઈ વાદ અથવા મુદ્દો નિર્ણય અથવા અહેવાલ માટે સોંપ્યો હોય. વધુમાં, સમાવેશની ૧૨મી કલમ મુજબ, આ જ કલમમાં “દરેક વ્યક્તિ” પણ જાહેર સેવક થઈ શકે છે. હકીકતમાં, કલમ ૨૧ (એ) મુજબ, સરકારની સેવામાં રહેલો અથવા સરકારની કોઈ જાહેર ફરજના હેતુસર ફ્રી અથવા કમિશનથી વેતન પામતો વ્યક્તિ પણ જાહેર સેવક છે.

૪૭. આ રીતે, જે વ્યક્તિને સક્ષમ સત્તાધિકારી ફ્રી અથવા નિશ્ચિત માનધન પર કામ કરવા માટે નિયુક્ત કરે છે, તે જાહેર સેવક બની શકે છે. ત્યાર પછી, કાયદા અનુસાર સોંપવામાં આવેલ કાર્યનું પાલન કરવા માટે નિમાયેલ વ્યક્તિ નિયમ ૯(૨) ના અર્થમાં ‘અન્ય સત્તાધિકારી’ કેમ ન ગણાય, તે સમજવામાં અમે અસફળ રહીએ છીએ. કોઈ વ્યક્તિને તપાસ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરવા પહેલાં કઈ લાયકાતો અથવા પૂર્વઆવશ્યકતાઓ પૂર્ણ થવી જોઈએ તે બાબત નિયમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી નથી. તે બાબત શિસ્ત સત્તાધિકારીના વિવેકાધિકાર પર છોડી દેવામાં આવી છે. જ્યાં સુધી સરકારના ભૂતપૂર્વ કર્મચારીના આવા અપવર્જનનો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ નિયમમાં કરવામાં આવ્યો ન હોય, ત્યાં સુધી અદાલત માટે તે

તત્ત્વ અને માત્ર અનુસંગના સિદ્ધાંતને તેમાં સમાવેશ કરવો મુશ્કેલ રહેશે.

૪૮. મામલાનો બીજો એક પાસો, જે અંગે અદાલતે વિચારવિમર્શ કરવો આવશ્યક બને છે, એ એ છે કે રેલવે વિભાગની સક્ષમ સત્તાધિકારી તેમજ ભારત સરકારના રેલવે મંત્રાલયના રેલવે બોર્ડ દ્વારા કેટલીક પરિપત્રો બહાર પાડવામાં આવી છે, જેમાં ખાસ કરીને રેલવે વિભાગના ભૂતપૂર્વ અધિકારીઓ/કર્મચારીઓની ચાટી તૈયાર કરવાનો વિચાર કરવામાં આવ્યો છે, જેઓને વિભાગીય તપાસ ચલાવવા માટે શિસ્તસંબંધિત/સક્ષમ સત્તાધિકારી તરીકે તપાસ અધિકારીઓ તરીકે નિયુક્ત કરી શકાય. પ્રથમ, એવું જણાવવામાં આવે છે કે પરિપત્ર તા. ૧૬મી જુલાઈ, ૧૯૯૮ના રોજ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સત્તાધિકારીઓએ નોંધ્યું હતું કે વિજિલન્સ વિભાગ સમક્ષ મોટી સંખ્યામાં કેસો આવી રહ્યા છે. આ કેસો ભ્રષ્ટાચાર અને અન્ય ગંભીર અનિયમિતતાઓને લગતા છે. આવા કેસોની સંખ્યા અપ્રશાસકીય વર્ગના કર્મચારીઓ સાથે સંબંધિત છે. નિયમ ૯(૨)ની જોગવાઈઓ અનુસાર મુખ્ય દંડ લાદવામાં આવે તે પહેલાં મૂળભૂત રીતે તપાસ હાથ ધરવામાં આવે છે. ઘણાં કેસો નોંધપાત્ર સમયથી તપાસના તબક્કે બાકી

રહ્યા છે અને તપાસ પૂર્ણ ન થવાને કારણે તેમનો નિકાલ કરી શકાયો નથી. તેથી, વિભાગીય કેસોની બાકી રહેલી મોટી સંખ્યાનો ઝડપી નિકાલ કરવા માટે, તપાસ હાથ ધરવા માટે સરખામણીએ વધુ મુક્ત હોઈ શકે એવા નિવૃત્ત સિનિયર-સ્કેલ અને જે.એ. ગ્રેડના કેટલાક અધિકારીઓને ચાદીમાં સામેલ કરવું જરૂરી હોવાનું માનવામાં આવ્યું. આથી વધુમાં, તપાસ અધિકારીઓ તરીકે નિયુક્ત થનારા ભૂતપૂર્વ કર્મચારીઓ માટે પાત્રતા, પરિશ્રમિક અને તેમના પાસેથી અપેક્ષિત કાર્ય અંગેના માપદંડો પણ નક્કી કરવામાં આવ્યા. ફરીથી, એવું જણાવવામાં આવે છે કે આ જ ધોરણે ૧૬મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૮ના રોજ એક પરિપત્ર બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો અને એ મત અપનાવવામાં આવ્યો હતો કે ભૂતપૂર્વ કર્મચારીઓને તપાસ અધિકારીઓ તરીકે નિયુક્ત કરી શકાય. નિશ્ચિતપણે, ૨૦૦૮નું પરિપત્ર અમારા સમક્ષ વિશેષ પ્રાસંગિક ન હોઈ શકે, કારણ કે આ પરિપત્રના અમલીકરણથી ઘણાં પહેલાં જ આરોપપત્ર દોષારોપિત અધિકારી/કર્મચારીને બજાવવામાં આવ્યું હતું. જોકે, ૧૯૯૮નું પરિપત્ર પ્રાસંગિક છે.

૪૯. અમારી સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવેલ દલીલ એ છે કે અપીલકર્તાઓ દ્વારા જારી કરાયેલ પરિપત્ર નિયમ ૯(૨) ની

ભાષા સાથે વિરોધાભાસી છે. આ સ્થિર સિદ્ધાંત છે કે પરિપત્ર નિયમોના ઉપબંધો પર પ્રાબલ્ય મેળવી શકતું નથી અને તેથી રેલવે વિભાગના ભૂતપૂર્વ કર્મચારીઓને તપાસ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરવી અનુમત્ય નથી તથા અપીલકર્તાઓને એવો પરિપત્ર જારી કરવાની અધિકારિતા નહોતી. બીજી તરફ, અપીલકર્તા તરફથી એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે વિભાગ પોતાના કારોબારના નિરાકરણ માટે વિશેષ સૂચનાઓ જારી કરી શકે છે અને આવા પરિપત્રો અનુમત્ય છે. વધુમાં, એવું પણ રજૂ કરવામાં આવે છે કે પરિપત્ર કાયદાના ઉપબંધોના અનુસરણમાં હોવાથી, વિશિષ્ટ હેતુ માટે જારી ન કરવામાં આવ્યો હોવા છતાં, તે નિયમો ઉપર પણ પ્રાધાન્ય પામશે. આ અદાલતના યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય વિ. વિરપાલ સિંહ ચૌહાણ અને અન્યના મામલામાં આવેલા ચુકાદા પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે.

૫૦. પ્રથમ તો, નિયમ ૯(૨) ની ભાષા અને અપીલકર્તાઓ દ્વારા વર્ષ ૧૯૯૮ માં જારી કરાયેલા પરિપત્ર વચ્ચે કોઈ વિસંગતિ તો દૂર રહી, વિરોધાભાસ પણ છે એવું અમે જોઈ શકતા નથી. નિયમ ૯(૨) હેઠળ, શિસ્ત સત્તાધિકારીને દોષિત અધિકારી/કર્મચારી વિરુદ્ધ તપાસ હાથ ધરવા માટે

‘તપાસ મંડળ’ અથવા ‘અન્ય સત્તાધિકારી’ ની નિમણૂક કરવાની વિવેકસત્તા છે. આ પરિપત્ર માત્ર તેને વધુ સહાયરૂપ બને છે, કારણ કે તેમાં એવું કહેવાયું છે કે વહીવટના હિતમાં અને નિયમો સાથે સુસંગત રીતે, લાયકાતના માપદંડોને પૂર્ણ કરતા રેલવે વિભાગના ભૂતપૂર્વ/નિવૃત્ત અધિકારીઓને તપાસ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરી શકાય અને તેઓ કાયદા અનુસાર પોતાનો અહેવાલ શિસ્ત સત્તાધિકારી સમક્ષ રજૂ કરી શકે. આથી સ્પષ્ટ થાય છે કે જારી કરાયેલો પરિપત્ર માત્ર નિયમ ૯(૨) ને પૂરક છે અને કોઈ પણ રીતે નિયમ ૯(૨) ની ભાષા અથવા ભાવના સાથે વિસંગત નથી.

૫૧. પ્રતિવાદીઓ તરફથી આગળ ધપાવવામાં આવેલી દલીલ એવી છે કે પરિપત્રો અને કાનૂની નિયમો વચ્ચે સ્પષ્ટ વિરોધાભાસની પરિસ્થિતિમાં, પરિપત્રને પ્રભુત્વ મેળવવા દેવામાં આવી શકતું નથી. આ દલીલ માત્ર ત્યારે જ વિચારપાત્ર ગણાય જ્યારે પ્રતિવાદીઓ અદાલત સમક્ષ નિર્વિવાદ રીતે દર્શાવી શકે કે આ ખરેખર વિરોધાભાસનો કેસ છે અને જારી કરાયેલ પરિપત્ર કાયદાની ભાષાના વિરુદ્ધ છે.

પર. અમને એવો કોઈ સંઘર્ષ અથવા વિરોધાભાસ દેખાતો નથી. જ્યારે નિયમમાં રહેલી અસ્પષ્ટતા દૂર કરવાનો પ્રક્રિયાને પૂરક થવા માટે અથવા નિયમનો હેતુ વધુ અસરકારક રીતે સિદ્ધ કરવા માટે કોઈ પરિપત્ર જારી કરવામાં આવે, ત્યારે બન્ને વચ્ચે સંઘર્ષ છે એવું ભાગ્યે જ કહી શકાય. જ્યાં નિયમ સ્પષ્ટ ભાષામાં અથવા આવશ્યક અનુસંગથી એવો બાકાત રાખવાનો નિર્દેશ કરે છે અથવા એવું જોગવાઈ કરે છે કે વ્યક્તિઓના કોઈ નિશ્ચિત વર્ગને સત્તાધિકારી (તપાસ અધિકારી) તરીકે નિમણૂક કરી શકાય નહીં, ત્યાં સ્થિતિ નિશ્ચિતરૂપે ભિન્ન રહેશે. એવો કિસ્સો પણ હોઈ શકે છે જેમાં નિયમ પોતે જ શિસ્તપ્રાધિકરણ માટે એ ફરજિયાત બનાવે છે કે તે તપાસ અધિકારી તરીકે વ્યક્તિઓના કોઈ નિશ્ચિત વર્ગની જ નિમણૂક કરે અને અન્ય કોઈની નહીં. વિવેકસત્તા નિહિત કરવાની જોગવાઈઓનું પરીક્ષણ કરતાં, એવું કહી શકાય નહીં કે તેમનું એવું અર્થઘટન કરવું જોઈએ જે નિયમ હેઠળ વિચારવામાં આવેલી વિવેકસત્તાને હરપાળે દૂર કરી દે. તેની બદલે, એવું અર્થઘટન સ્વીકારવું યોગ્ય રહેશે જે આવા નિયમના હેતુને વધુ પ્રોત્સાહિત કરે.

૫૩. વિર્પાલ સિંહ ચૌહાણ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં, આ અદાલત અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિના

હિતમાં અનામત માટે જોગવાઈ કરતી પરિપત્રો/પત્રો અને અનામત તથા સામાન્ય વર્ગના ઉમેદવારો વચ્ચે જ્યેષ્ઠતાના વિષય પર તેમની અમલવારી અંગે વિચારણા કરી રહી હતી. અમુક સૂચનાઓ જારી કરવામાં આવી હતી અને તે કેસના તથ્યોનું પરિશીલન કર્યા બાદ આ અદાલતે એવો અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો હતો કે રેલ્વે બોર્ડના પરિપત્રો, જે ખાસ કરીને આવી પરિસ્થિતિ માટે જોગવાઈ કરે છે અને જે બંધારણીય જોગવાઈઓના ભંગરૂપ નથી, તેઓને પ્રાધાન્ય આપવું જોઈએ અને તેમને અમલમાં મૂકવા જોઈએ. તે કેસમાં પણ અદાલતના ધ્યાન પર આ બાબત લાવવામાં આવી નહોતી કે પત્ર/પરિપત્ર કોઈપણ રીતે કોઈ કાયદાની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત હતો; તેવી જ રીતે, વર્તમાન કેસમાં પ્રતિવાદીઓ આ દર્શાવવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે જારી કરાયેલ પરિપત્ર બંધારણના અનુચ્છેદ ૩૦૯ ની શરત હેઠળ બનાવવામાં આવેલા કોઈ ચોક્કસ નિયમ અથવા અન્ય કોઈ બંધારણીય સુરક્ષા સાથે વિરોધાભાસી છે અથવા તેના વિરુદ્ધ છે. એકવાર કોઈ વિરોધાભાસ ન હોય, ત્યારે નિયમ અને પરિપત્રને સુસંગત રીતે સાથે વાંચવા જોઈએ.

પજ. નિયમો હેઠળ સૂચવવામાં આવતું બીજું એક સંકેત એ છે કે, તપાસ અધિકારીની નિમણૂક સંબંધિત જોગવાઈઓ ઉપર કડક અર્થઘટનના નિયમનો અમલ થતો નથી, અને જ્યાં નિમણૂક સત્તાધિકારી, શિસ્ત સત્તાધિકારી તથા અપીલીય સત્તાધિકારી જેવા પ્રયોગોનો યોગ્ય રીતે અર્થસ્પષ્ટીકરણ કરવામાં આવ્યો છે અને તેની જોગવાઈઓ કરવામાં આવી છે, તે નિયમો હેઠળ કે આ નિયમોની અનુસૂચિમાં. જેમ અગાઉ નોંધાયું છે તેમ, અનુસૂચિમાં સંબંધિત સત્તાધિકારીઓને દોષિત અધિકારી વિરુદ્ધ શિસ્તાત્મક કાર્યવાહી કરવા માટેની સત્તાઓ નિશ્ચિત શબ્દોમાં અથવા અર્થઘટન દ્વારા પણ નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી છે, પરંતુ તેમાં કયા વર્ગના વ્યક્તિઓને તપાસ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરવા જોઈએ અથવા ન કરવા જોઈએ તેવું સૂચિત થતું નથી. તેના વિરુદ્ધ, નિયમ ૯(૨) ખાસ કરીને શિસ્ત સત્તાધિકારીને આ બાબતમાં પોતે જ તપાસ કરવા અથવા તપાસ ચલાવવા માટે અન્ય સત્તાધિકારીની નિમણૂક કરવા સશક્ત બનાવે છે. અન્ય શબ્દોમાં કહીએ તો, તપાસ અધિકારીના કાર્યો પ્રત્યાયોજિત સ્વરૂપના છે અને આ પ્રત્યાયોજન પ્રથમ દ્રષ્ટિએ મર્યાદિત પ્રત્યાયોજન છે. તપાસ અધિકારીને દંડ સૂચવવાનો હક પણ નથી, જો સુધી નિયમ ખાસ એવી માંગ ન કરતો હોય, જ્યારે અહીં એવી સ્થિતિ નથી.

આ એક સ્થાપિત નિયમ છે કે કોઈ અધિનિયમ/નિયમની જોગવાઈઓને, કોઈ વિશિષ્ટ ભાષામાં વપરાયેલા પ્રયોગ અથવા વાક્યને ચોક્કસ અર્થ આપતા પહેલાં, તેની સમગ્ર રચના સાથે એકત્રિત રીતે પરખવી જોઈએ. તેથી આપણે નિયમોને તેમની સંપૂર્ણતામાં અનુસૂચિની શરતો સાથે મળી ને પરખવા જોઈએ અને માત્ર નિયમ ૯(૨) ને એકલવાયે જોવું નહીં.

૫૫. કેસનો એક અન્ય પાસો એ પણ હોઈ શકે છે કે, “લોકસેવક” શબ્દપ્રયોગને “અન્ય સત્તા” શબ્દ સાથે સમકક્ષ માનવી શકાય નહીં. આ બંને શબ્દપ્રયોગોને પરસ્પર બદલવા યોગ્ય અથવા સમાનાર્થી તરીકે ગણાવી શકાય નહીં. કાનૂનમાં તેમની અલગ અલગ સંકેતાર્થ અને અર્થછટા છે. “લોકસેવક” એવો શબ્દ છે જે કાનૂનક્ષેત્રે સુસ્પષ્ટ રીતે વ્યાખ્યાયિત અને સમજાવાયેલો છે, જ્યારે “સત્તા” એક સામાન્ય સ્વરૂપનો શબ્દ છે અને તેનો વિવિધ સ્થળોએ ભિન્ન અર્થ અને હેતુઓ માટે ઉપયોગ થાય છે. આથી “સત્તા” એવો વ્યાપક પરિમાણ ધરાવતો શબ્દપ્રયોગ છે અને તેનો ઉપયોગ માત્ર કાનૂની ન્યાયશાસ્ત્રમાં જ નહીં પરંતુ વહીવટી અને કારોબારી ક્ષેત્રમાં

પણ વારંવાર થાય છે. તેથી, અમારી દૃષ્ટિએ આ શબ્દને મર્યાદિત અર્થ આપવાની મંજૂરી આપવી યોગ્ય નથી.

૫૬. પ્રતિવાદીઓની તરફથી એવો પણ દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે નિયમ ૯ (૨) હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરતી સક્ષમ સત્તાને આ નિયમો હેઠળ કાર્યવાહી કરવી કે અધિનિયમ હેઠળ કાર્યવાહી કરવી તે બાબતે પસંદગી સોંપવામાં આવી છે. નિયમ ૯ (૨) ની ભાષા પર ભાર મૂકી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે “અન્ય સત્તા” શબ્દપ્રયોગને નિયમ ૯ (૨) ના પૂર્વવર્તી ભાગના સંદર્ભમાં એજરડેમ જેનેરિસ તરીકે વાંચવો પડશે અને તેઓએ નિયમના પૂર્વવર્તી ભાગમાંથી જ પોતાનો અર્થગ્રહણ કરવો જોઈએ. આ દલીલને સમર્થન આપવા માટે આ અદાલતના કમિશનર ઓફ ઈન્કમ ટેક્સ, ઉદયપુર, રાજસ્થાન વિ. મેકડોવેલ એન્ડ કંપની લિમિટેડ [૨૦૦૯ (૧૦) એસ.સી.સી. ૭૫૫] ના ચુકાદા પર નિર્ભરતા રાખવામાં આવી છે, જેથી એવો દાવો કરવામાં આવે છે કે નિયમો અને અધિનિયમની જોગવાઈઓ “અન્ય સત્તા” નો અવલોકન માત્ર સેવામાં રહેલી વ્યક્તિઓ તરીકે જ કરે છે.

૫૭. આ બંને રજૂઆતોમાંથી કોઈપણથી અમે પ્રભાવિત થયા નથી. પ્રથમ, મેકડોવેલ એન્ડ કંપની (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં જણાવાયેલ સામાન્ય નિયમ રાજસ્વ કાયદાઓ સાથે સંબંધિત બાબત છે, જેના અર્થઘટનનું નિયંત્રણ કડક અર્થઘટનના નિયમ દ્વારા થાય છે. અમે પહેલેથી જ કંઈક વિસ્તૃત રીતે ચર્ચા કરી છે કે અમારી સમક્ષ પ્રશ્નાધીન જોગવાઈઓ પર આ અદાલત માટે કડક અર્થઘટનનો નિયમ લાગુ કરવો શક્ય નથી. સેવા ન્યાયશાસ્ત્ર હેઠળની પ્રક્રિયાના નિયમો પર આવા સિદ્ધાંતની લાગુ પડતાને યોગ્ય ઠેરવવી મુશ્કેલ છે.

૫૮. એજસ્ટેમ જેનેરિસનો નિયમ ત્યાં લાગુ કરવામાં આવે છે જ્યાં કોઈ કલમમાં આવેલા શબ્દો અથવા ભાષા અનુસરણમાં હોય અને જ્યાં સામાન્ય શબ્દો પછી એવા વિશિષ્ટ શબ્દો આવે છે જે કોઈ નિશ્ચિત વર્ગ અથવા શ્રેણી સાથે સંબંધિત હોય. આ અદાલતે મેકડોવેલ એન્ડ કંપની લિ. (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં, આ સિદ્ધાંત અંગે થોડું વિસ્તૃતપણે ચર્ચા કરતાં, નીચે મુજબ ઠરાવ્યું હતું: (એસ.સી.સી. પૃષ્ઠ ૭૬૨-૬૩, પરિષ્કેદ ૨૦)

“૨૦. વૈધાનિક અર્થઘટનનો સિદ્ધાંત સુવિદિત અને સુસ્થાપિત છે કે જ્યારે કોઈ વર્ગ, શ્રેણી અથવા જાતિ સાથે સંબંધિત વિશિષ્ટ શબ્દો પછી સામાન્ય શબ્દો આવે, ત્યારે તેમનું અર્થઘટન નિર્દિષ્ટ કરાયેલ વસ્તુઓના સમાન પ્રકારની વસ્તુઓ સુધી મર્યાદિત તરીકે કરવામાં આવે છે. આ નિયમને એજસડેમ જેનેરિસનો નિયમ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. તે ત્યારે લાગુ પડે છે જ્યારે:

(૧) અધિનિયમમાં નિર્દિષ્ટ શબ્દોની ગણતરી સમાવિષ્ટ છે;

(૨) ગણતરીના વિષયો એક વર્ગ અથવા શ્રેણી રચે છે;

(૩) કે તે વર્ગ અથવા શ્રેણી માત્ર ઉલ્લેખિત ગણતરીથી પૂર્ણ થતી નથી;

(૪) સામાન્ય શબ્દો ગણતરીપૂર્વકની યાદીનું અનુસરણ કરે છે; અને (૫) ભિન્ન વિધાનિક આશયનો કોઈ સંકેત નથી.

૫૯. હરિયાણા હાઉસિંગ બોર્ડના કેસમાં (ઉપરોક્ત) એવો સિદ્ધાંત પ્રતિપાદિત કરવામાં આવ્યો છે કે ‘એજસડેમ જેનેરિસ’ નામનો મહાવાક્ય ત્યાં લાગુ પડે છે જ્યાં સામાન્ય શબ્દ પહેલાં

આવેલા શબ્દો કોઈ વર્ગ અથવા જાતિને સંબંધિત હોય અને વિવિધ સ્વરૂપની વસ્તુઓના વિજાતીય સમૂહને સંબંધિત ન હોય.

૬૦. નિયમ ૯(૨) ની ભાષા, તેના સાદા વાંચન પરથી, દર્શાવે છે કે તેમાં આવેલા શબ્દો વિકલ્પરૂપ છે અને તેથી અર્થઘટનનો આ સિદ્ધાંત હાલના કેસના તથ્યો પર ભાગ્યે જ લાગુ પડી શકે. એ સૂચવવું, તો દૂર રહી દલીલ કરવી પણ, કે નિયમ ૯(૨) હેઠળ સંબંધિત સત્તાધિકારીને સ્વતંત્ર પસંદગી સોંપવામાં આવી છે, યોગ્ય નથી. અમે અગાઉથી જ સૂચવી ચૂક્યા છીએ કે અધિનિયમ વ્યક્તિઓના વિશેષ વર્ગ પર લાગુ પડે છે, જ્યારે નિયમો અન્ય વર્ગના વ્યક્તિઓ પર, જેમાં ગ્રેડ – એ થી ગ્રેડ – ડી સુધીનો સમાવેશ થાય છે, લાગુ પડે છે. એકવાર અધિનિયમની જોગવાઈઓ લાગુ પડે, ત્યારબાદ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર જાહેર તપાસ ચોજવી આવશ્યક બને છે. નિયમો અને અધિનિયમ, પોતપોતાનામાં સ્વયંસંપૂર્ણ સંહિતાઓ તરીકે, એકબીજાના ક્ષેત્રમાં હસ્તક્ષેપ કર્યા વિના કાર્ય કરે છે. સક્ષમ સત્તાધિકારીમાં ભાગ્યે જ કોઈ વિવેકાધિકાર નિહિત છે; માત્ર તપાસ વ્યક્તિગત રીતે અથવા અન્ય નિયુક્ત સત્તાધિકારી મારફતે ચલાવવાના હેતુસર જ

એવો વિવેકાધિકાર નિહિત કરવામાં આવ્યો છે. સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા સોંપણી કરવામાં આવે તે સ્થિતિમાં, પ્રતિનિયુક્ત સત્તાધિકારીએ તેને સોંપવામાં આવેલી સત્તાની મર્યાદામાં રહીને કાર્ય કરવું રહે છે. પુનરુક્તિનું જોખમ ઉઠાવીને અમે નોંધીએ છીએ કે નિયમોમાં કે અધિનિયમની જોગવાઈઓમાં, જે તેમના પ્રયોગક્ષેત્રમાં સ્વતંત્ર છે, ક્યાંય પણ એવી કોઈ આવશ્યકતા કે સૂચના નથી કે સત્તાધિકારી અથવા બોર્ડની નિયુક્તિ અનિવાર્ય રીતે સેવામાં રહેલા વ્યક્તિની જ હોવી જોઈએ; ભૂતપૂર્વ કર્મચારીની પણ તેવી નિયુક્તિ કરી શકાય.

૬૧. નિયમ ૯ ની જોગવાઈઓ પર સાંદર્ભિક અર્થઘટનનો નિયમ લાગુ કરવો ઉપયોગી રહેશે. "અન્ય સત્તાધિકારી"ના સંદર્ભમાં નિયમ ૯(૨) ની સરળ અને સ્પષ્ટ ભાષામાં કોઈ અર્થ આપાત કરવો અથવા તેમાં કોઈ ઉમેરો કરવો અનુમત્ય ગણાશે નહીં. સાંદર્ભિક અર્થઘટનનો નિયમ એવો આગ્રહ રાખે છે કે અધિનિયમની પ્રસ્તાવના, તેની અન્ય જોગવાઈઓ, જો હોય તો સમવિષયક અધિનિયમો, તથા જે દોષનું નિવારણ કરવાનું અભિપ્રેત હતું તે ધ્યાનમાં રાખીને અદાલતે કાયદાના દરેક શબ્દનું તેના સંદર્ભમાં પરીક્ષણ કરવું જોઈએ. સંદર્ભ

ઘણીવાર શબ્દના અર્થ અને તે જે ભાવ વહન કરે છે તેની કુંજ પૂરી પાડે છે.

૬૨. આ પણ અર્થઘટનનો એક સુસ્થાપિત અને મૂળભૂત સિદ્ધાંત છે કે જ્યારે કર્મચારીઓની સેવાના વિવિધ પાસાઓને આવરી લેતા નિયમો અને વિનિયમો ઘડવામાં આવ્યા હોય, ત્યારે અદાલતો સુસંગત અર્થઘટન કરવાનો પ્રયત્ન કરશે અને જોગવાઈને અસફળ બનાવતાં તેને રદ કરવાનો નહીં, પરંતુ તેને બચાવવાનો પ્રયત્ન કરશે. અદાલત સામાન્ય રીતે એવો અર્થ સ્વીકારશે જે આવા વિનિયમોના હેતુને અનુરૂપ હોય. પ્રાસંગિક અર્થઘટનનો નિયમ નિયમ ૯ (૨) ની ભાષા પર હેતુપૂર્વક લાગુ કરી શકાય છે, ખાસ કરીને અમારી સમક્ષ પ્રતિવાદી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ દલીલોમાં તત્ત્વ છે કે નહીં તે તપાસવા માટે. વિધાનાત્મક પૃષ્ઠભૂમિ તેમજ નિયમો અને અધિનિયમ બંનેનો હેતુ, પૂર્વ કર્મચારીઓને તપાસ અધિકારી તરીકે નિમવામાં કોઈ ગૃહિત પ્રતિબંધ દર્શાવતા નથી. આ સિદ્ધાંતો સુસ્થાપિત છે અને અદાલતો દ્વારા મંજૂરી સાથે પુનરોચ્ચારિત કરવામાં આવ્યા છે; તે સંદર્ભે આ અદાલતના ગુદુર કિશન રાવ વિ. સુતીર્થ ભટ્ટાચાર્ય, [(૧૯૯૮) ૪ એસ.સી.સી. ૧૮૯], નિર્મલ ચંદ્ર ભટ્ટાચાર્ય વિ. યુનિયન

ઓફ ઇન્ડિયા, [૧૯૯૧ (સપ્ (૨) એસ.સી.સી. ૩૬૩],
સેન્ટ્રલ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા વિ. સ્ટેટ ઓફ કેરળા, [(૨૦૦૯)
૪ એસ.સી.સી. ૯૪], હાઉસિંગ બોર્ડ ઓફ હરિયાણા વિ.
હરિયાણા હાઉસિંગ બોર્ડ એમ્પ્લોઈઝ યુનિયન.”

૯.૧૦ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા નિવૃત્ત અધિકારીઓના પેનલમાં
સમાવેશ કરવાની જે યોજના પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, અને જેને
પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના ટ્રસ્ટીઓ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી છે, તે
નિમણૂક માટેની નિયમિત પ્રક્રિયા અને પદ્ધતિઓનો જ ઉપબંધ કરે છે
અને તે ૨૦૦૪ના નિયમોના નિયમ ૧૨(૨) હેઠળ સત્તાધિકારીની
નિમણૂક કરવાની સત્તાનો સ્ત્રોત નથી. તેથી, ભલે આવા નિયમોને
અધિસૂચિત કરવામાં આવ્યા ન હોય અને આવી યોજનાનું સત્તાવાર
રાજપત્રમાં પ્રકાશન કરવામાં આવ્યું ન હોય, તો પણ તે માત્ર તપાસ
કરવા માટે અથવા તપાસ ચલાવવા માટે સત્તાધિકારીની નિમણૂકની
પ્રક્રિયાને જ સંદર્ભિત કરે છે. આ પરિસ્થિતિઓમાં, શ્રી એસ.પી.એમ.
ત્રિપાઠીની નિમણૂક અધિકારક્ષેત્ર વિના હતી એવું કહી શકાય નહીં.

૯.૧૧ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા અદાલતની પ્રક્રિયાને નિષ્ફળ
બનાવવાના હેતુથી, આ અરજી બાકી હોવા દરમિયાન, વર્ષ ૨૦૧૪ માં
સેવામાંથી દૂર કરવાનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હોવાની

અરજદારની દલીલ અંગે, બધી જ તપાસો એકસાથે હાથ ધરવામાં આવી હતી અને તેથી પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાનો આદેશ પસાર કરતી વખતે તમામ તપાસ અહેવાલોને એકસાથે વિચારવા જોઈએ હતા. પરંતુ, આ કેસના તથ્યોમાં જ્યારે દિનાંક ૬ જુલાઈ, ૨૦૧૭ ના આક્ષેપિત આદેશનું અવલોકન કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે માત્ર અરજદારને ૫ નવેમ્બર, ૨૦૧૫ ના રોજ તામિલ કરાયેલ આરોપપત્રમાં દર્શાવાયેલા આરોપો સાથે સંબંધિત છે, જ્યારે દિનાંક ૧૪ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ નો આદેશ બાદમાં સોંપવામાં આવેલા આરોપપત્રનો ઉલ્લેખ કરે છે, જે સંપૂર્ણપણે ભિન્ન આરોપો અથવા અરજદારે પ્રલંબિત ફોજદારી કાર્યવાહી દરમિયાન ગાંધીધામ-કચ્છ ખાતે માનનીય મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના સીઓએમ-ઓઓટીનો ખોટો અને બનાવટી અહેવાલ રજૂ કરીને કરેલા દુરાચાર સાથે સંબંધિત છે.

૯.૧૨ પરિસ્થિતિઓને ધ્યાનમાં લેતાં, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ અરજદારને સેવામાંથી બરતરફ કરવાનો કોઈપણ આદેશ પસાર કરતાં પહેલાં, વિશેષ કરીને જ્યારે આ અદાલતે અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાનો ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭નો પ્રથમ આદેશ અગાઉથી જ સ્થગિત રાખ્યો હતો, ત્યારે આ અદાલતનો સંપર્ક કરવો જોઈએ હતો.

૯.૧૩ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. તરફથી ઉઠાવવામાં આવેલી એવી દલીલ કે તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮નો આદેશ તેની ગુણદોષની દૃષ્ટિએ અદાલત દ્વારા વિચારવામાં આવવો જરૂરી છે, તો તેવી પરિસ્થિતિમાં, જ્યારે તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ અને તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ના બન્ને આદેશો સેવા પરથી દૂર કરવાનો અને સેવા પરથી બરતરફ કરવાની બાબતને લગતા છે, ત્યારે અરજદારને સેવા પરથી બે વખત દૂર કે બરતરફ કરી શકાય નહીં.

૯.૧૪ નોંધવા યોગ્ય છે કે અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાનો તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ની આજ્ઞા આ અદાલતે તા. ૧૩મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ના આદેશ દ્વારા રદ કરી નથી, પરંતુ અરજી બાકી રહેલી અવધિ દરમિયાન તેની અમલવારી પર સ્થગિતી આપવામાં આવી હતી; તેથી હકીકતમાં તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ની આજ્ઞા અસ્તિત્વમાં છે, પરંતુ આ અદાલતના આદેશ મુજબ તેને અભરાઈમાં રાખવામાં આવી છે. તેથી, તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ના આદેશમાં આ અદાલતે આપેલી સ્થગિતીનો માત્ર ઉદ્દેશ કરવામાં આવ્યો હોવાને આધારે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ને અરજદારને સેવામાંથી બરતરફ કરવાની બીજી આજ્ઞા પસાર કરવાનો હક પ્રાપ્ત થતો નથી. વધુમાં, અભિલેખ પરથી એવું પણ જણાય છે કે તમામ તપાસ અહેવાલો તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ના પ્રથમ આદેશ પસાર થાય તે પહેલાં શિસ્તપ્રાધિકરણ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા અને તે જનું વિચારણું

કરીને શિસ્તપ્રાધિકરણે તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ના રોજ અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાનો આજ્ઞા પસાર કરી હતી. તેથી, વર્ષ ૨૦૧૭માં સેવામાંથી દૂર કરવાનો આજ્ઞા પસાર કર્યા પછી, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. વર્ષ ૨૦૧૬માં તપાસ અહેવાલો રજૂ થયાની તારીખથી બે વર્ષથી વધુ સમયગાળો વીતી ગયા બાદ વર્ષ ૨૦૧૮માં અરજદારને સેવામાંથી બરતરફ કરવાની આજ્ઞા ફરીથી પસાર કરી શક્યો ન હોત.

૯.૧૫ વધુમાં, નોંધ લેવા યોગ્ય છે કે નોંધપોથી પર એવું દર્શાવતું કશું જ ઉપલબ્ધ નથી કે અરજદારએ કોઈ દુરાચાર કર્યો છે અથવા વર્ષ ૨૦૧૫ પછી, જ્યારે તેને સસ્પેન્શન હેઠળ મુકવામાં આવ્યો હતો, ત્યારબાદ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના કોઈ અધિકારી વિરુદ્ધ કોઈ ફરિયાદ નોંધાવી છે. તેથી, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ આ બાબતની વહેલી સુનાવણી માટે આ અદાલતનો આશરો લેવો જોઈએ હતો અથવા આ બાબતની અંતિમ સુનાવણી માટે આ અદાલતને વિનંતી કરવી જોઈએ હતી, પરંતુ તેના બદલે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.એ વર્ષ ૨૦૧૮માં ફરીથી બરતરફીનો આદેશ પસાર કરીને ટૂંકો માર્ગ અપનાવ્યો, જે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. તરફથી અદાલતી ન્યાયપ્રક્રિયાને અવગણીને આગળ નીકળવાનો પ્રયત્ન સિવાય બીજું કંઈ નથી. તેથી, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. માટે એવું રજૂ કરવું યોગ્ય નથી કે તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮નો આદેશ સંપૂર્ણપણે જુદા આક્ષેપો તથા અરજદાર વિરુદ્ધ આક્ષેપિત દુરાચારના જુદા આરોપપત્રો સાથે

સંબંધિત છે; પરંતુ સાથે સાથે, એ નોંધવું આવશ્યક છે કે એવો આદેશ અરજદાર દ્વારા આ અદાલત સમક્ષ દાખલ કરાયેલી રિટ-અરજી બાકી હોવા દરમિયાન પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, ખાસ કરીને ત્યારે જ્યારે આ અદાલતે અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાનો તા. ૬ જુલાઈ, ૨૦૧૭ના આદેશની અમલવારી અગાઉથી જ સ્થગિત રાખી હતી.

૯.૧૬ ઉપરોક્તના દૃષ્ટિએ, થોડા સમય માટે એમ માની લઈએ કે તપાસ અધિકારીના નિષ્કર્ષો એવા છે કે અરજદાર વિરુદ્ધ લગાવવામાં આવેલા આરોપો સાબિત થયા છે, તો નોંધવા યોગ્ય છે કે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા અરજદારોને જારી કરવામાં આવેલા આરોપપત્રો અરજદારે શ્રી પી. રામજી વિરુદ્ધ તેમના દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ફોજદારી ફરીયાદમાં ગુપ્ત અહેવાલ રજૂ કરવા સંબંધિત છે. વધુમાં, શ્રી પી. રામજી પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ના સી.વી.ઓ. હતા છતાં, તેમની કે ડૉ. જી.એસ. રાવની તપાસ અધિકારી સમક્ષ પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા પૂછપરછ કરવામાં આવી નહોતી.

૯.૧૭ તારીખ ૫મી નવેમ્બર, ૨૦૧૬ના તપાસ અહેવાલમાં તપાસ અધિકારીએ તારીખ ૧૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૬ના આરોપોને અનુસરી, અરજદાર વિરુદ્ધ આક્ષેપિત આરોપોના સંદર્ભમાં પુરાવાનું મૂલવણી / વિશ્લેષણ નીચે મુજબ કર્યું છે:

“પ. આરોપના દરેક મુદ્દા સંબંધિત પુરાવાની આકલન /
મૂલવણી:

પ.૧ અનુચ્છેદ ૨ જોકે, આરોપી અધિકારીએ પોતાના બચાવમાં એવું જણાવ્યું છે કે તેણે સોગંદનામા પર કોઈપણ અહેવાલ, જેને ડૉ. જી.એસ. રાવ, સીઓએમ, ઓઓટી વાડીનાર, કે.પી.ટીનો અહેવાલ હોવાનું દર્શાવવામાં આવ્યું હોય, કથિત આરોપોના નિવેદનમાં ઉલ્લેખ મુજબ માનનીય વધારાના મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ, ગાંધીધામની અદાલતમાં કેસ નં. ૩૨૨/૨૦૧૫ બાબતે ક્યારેય રજૂ કર્યો નહોતો, તેમ છતાં તેણે તપાસ અધિકારીના પ્રશ્નના જવાબમાં પોતે જ ખાતરી આપી છે કે આંક પી-૧ એ જ દસ્તાવેજ છે જે આરોપી અધિકારીએ ફોજદારી તપાસ નં. ૩૨૨/૨૦૧૫ માં દાખલ કરેલી અરજી સાથે ‘પરિશિષ્ટ-બી’ તરીકે રજૂ કર્યો હતો. “૨૭.૧૨.૨૦૧૦ થી ૨૬.૦૧.૨૦૧૩ સુધીના ગાળામાં એમ/એસ જાયસુ શિપિંગ કંપની પ્રા. લિ. દ્વારા કરવામાં આવેલ કાર્ય.” એવો દસ્તાવેજનો શીર્ષક છે અને તેના અંતે હસ્તાક્ષરકર્તા તરીકે ‘સીઓએમ’ લખાયેલું છે. દસ્તાવેજનું શીર્ષક અને અંતે આવેલું ‘સીઓએમ’ એ દર્શાવે છે કે આ અહેવાલ ડૉ. જી.એસ. રાવ દ્વારા, જે તે સમયે ઓઓટી

વાડીનારના સીઓએમ હતા, આંક પી-૧ અદાલતમાં રજૂ કરવામાં આવ્યો તે સમયે તૈયાર કરાયેલ સત્તાવાર અહેવાલ હતો.

૫.૧.૧ સી.ઓ.એ તેમના તા. ૩૦/૦૮/૨૦૧૬ ના લેખિત સંક્ષેપમાં પાનું-૨ના અંતિમ પરિચ્છેદમાં એવી દલીલ કરી છે કે " આંક પી-૧ બાબતે એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે, માનનીય અદાલત સમક્ષ રજૂ કરાયેલ અરજિના મુખ્ય ભાગમાં સી.ઓ.એ ક્યારેય તેનો કોઈ ઉલ્લેખ કર્યો નહોતો. અદાલતે પણ જોડાયેલ દસ્તાવેજની સૂક્ષ્મ વિગતોમાં પ્રવેશ કર્યો નહોતો. અને ક્યાંય એવો ઉલ્લેખ નથી કે તે ડૉ. જી.એસ. રાવ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે." આ દલીલ કોઈ પણ રીતે સી.ઓ. દ્વારા લેવાયેલા બચાવને સમર્થન આપતી નથી, અને આરોપોના નિવેદનમાં ડૉ. જી.એસ. રાવ, સીઓએમ ઓઓટી વાડીનારના અહેવાલ તરીકે દાવો કરીને દસ્તાવેજ રજૂ કર્યાની આક્ષેપિત ક્રિયાને પડકારતી કે તેના વિરોધમાં પણ જતી નથી. સી.ઓ.એ પોતે જ લેખિત બચાવ સંક્ષેપના અંતથી અગાઉના પાનાના અંતિમ પરિચ્છેદ દ્વારા સ્વીકાર્યું છે કે આંક પી-૧, આંક ડી-૩નો ભાગ છે (સી.ઓ.ની ફરિયાદ/અરજી).

પ.૧.૨ કંડલા પોર્ટ કર્મચારીઓ (આચરણ) નિયમાવલી, ૧૯૬૪ ના નિયમ ૮ ની જોગવાઈ મુજબ, “બોર્ડના કોઈ સામાન્ય અથવા વિશેષ આદેશ અનુસાર અથવા તેને સોંપવામાં આવેલી ફરજોનું સદ્ભાવપૂર્વક પાલન કરતી વખતે સિવાય, કોઈ કર્મચારી એવો કોઈપણ અધિકૃત દસ્તાવેજ અથવા માહિતી, જે તે વ્યક્તિને સંપ્રેષિત કરવા માટે તેને અધિકૃતતા ન હોય, તે કોઈપણ વ્યક્તિને પ્રત્યક્ષ અથવા પરોક્ષ રીતે સંપ્રેષિત કરશે નહીં.” સી.ઓ.ને અહેવાલ કોઈને પણ સંપ્રેષિત કરવાની અધિકૃતતા નહોતી અને તેથી તેણે અધિકૃત અહેવાલ અનધિકૃત રીતે રજૂ કર્યો છે. ઉપરોક્ત કંડલા પોર્ટ કર્મચારીઓ (નિયમાવલી) ૧૯૬૪ માં નિયમ ૮ હેઠળ આપેલ ‘સ્પષ્ટીકરણ’ થી આ બાબત વધુ સ્પષ્ટ થાય છે, જે આ પ્રમાણે છે: “જો કોઈ કર્મચારી પોતાની રજૂઆત, અપીલ વગેરેમાં બોર્ડ અથવા અન્ય કોઈ મેજર પોર્ટ ટ્રસ્ટ અથવા સરકારના પરિપત્રો અને સૂચનાઓ, જેમાં ગુપ્ત તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવેલાં પણ સામેલ હોય, તેમજ ફાઈલોમાંથી નોંધો અને અન્ય એવી માહિતીનો ઉલ્લેખ કરે અથવા નકલ કરે, જે સામાન્ય રીતે તેણે જોઈ હોવાની અથવા સાચવી રાખી હોવાની અપેક્ષા ન હોય, તો એવી કાર્યવાહી માત્ર અયોગ્ય જ નહીં પરંતુ આ નિયમના ભંગરૂપ પણ ગણાશે.” આરોપ ૩ ડૉ. જી.એસ.

રાવ, પી.ડબલ્યુ.-૧ એ પોતાના નિવેદનમાં પુષ્ટિ કરી છે કે આંક પી-૨ તેમના દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અહેવાલ છે. આંક પી-૨ નું શીર્ષક આંક પી-૧ જેવું જ છે, એટલે કે “એમ/એસ જયસુ શિપિંગ કંપની પ્રા. લિ. દ્વારા ૨૭.૧૨.૨૦૧૦ થી ૨૬.૦૧.૨૦૧૩ દરમિયાન કરવામાં આવેલ ટ્રેજિંગ કાર્ય બાબતનો અહેવાલ.” સાદા વાચનમાં સરળતાથી જાણવા મળે છે કે આંક પી-૧ દેખાવમાં આંક પી-૨ જેવું જ લાગે છે, પરંતુ ધ્યાનપૂર્વક વાંચતાં લખાણના મુખ્ય ભાગમાં તફાવતો દેખાઈ આવે છે. શ્રી નેમિચંદ કલેર, પી.ડબલ્યુ.-૨ એ નિવેદન આપ્યું છે કે તેમણે તુલનાત્મક ચાર્ટ સ્વરૂપે હકીકતપત્રક (આંક પી-૩) તૈયાર કર્યું હતું, જેમાં દર્શાવ્યું છે કે આંક પી-૧ નું લખાણ આંક પી-૨ કરતાં ૩૨ સ્થળોએ ભિન્ન છે. કેટલાંક સ્થળોએ આંકડા અને લખાણ સુવિધાપૂર્વક બદલવામાં આવ્યા છે. તેમજ કેટલાંક સ્થળોએ પંક્તિઓ/ અત્રે સુધી કે પરિચ્છેદ પણ કાઢી નાખવામાં આવ્યા છે અને કેટલાંક સ્થળોએ કેટલાક શબ્દો/પંક્તિઓ ઉમેરવામાં આવ્યા છે. આથી સ્પષ્ટ રીતે દર્શાય છે કે આંક પી-૧, આંક પી-૨ ના લખાણમાં છેડછાડ કરીને તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે અને તે છેડછાડ કરાયેલ/બનાવટી દસ્તાવેજ છે. ૫.૨.૧ સી.ઓ.એ પોતે જ તા. ૩૦/૦૮/૨૦૧૬ ના લેખિત

સંક્ષેપના પાનાં-૨ ના છેલ્લાં પરિચ્છેદમાં ઘાટા અક્ષરોમાં આવેલી વાક્યરચના દ્વારા સ્વીકાર્યું છે કે તેણે આંક પી-૧ દસ્તાવેજ “૧૦૦૦ કરોડના ટ્રેજિંગ કૌભાંડમાં સંકળાયેલા લોકોને બચાવવા આરોપીઓ દ્વારા તૈયાર કરાયેલ બનાવટી અહેવાલ” એવા શીર્ષક સાથે, ફોજદારી તપાસ નં. ૩૨૨/૨૦૧૫ માં અરજી સાથે રજૂ કરાયેલી ‘દસ્તાવેજોની ચાદી’ માં રજૂ કર્યો હતો. આ રીતે, જો કે છેડછાડ કરાયેલ/બનાવટી દસ્તાવેજનું યોગ્ય શીર્ષક “એમ/એસ જયસુ શિપિંગ કંપની પ્રા. લિ. દ્વારા ૨૭.૧૨.૨૦૧૦ થી ૨૬.૦૧.૨૦૧૩ દરમિયાન કરવામાં આવેલ ટ્રેજિંગ કાર્ય બાબતનો અહેવાલ” છે, તેમ છતાં અરજી સાથેની દસ્તાવેજોની ચાદીમાં દર્શાવેલ શીર્ષક (આંક ડી-૩ ના પાનાં ૧૩ પર) જુદું અને ખોટું છે, એટલે કે “૧૦૦૦ કરોડના ટ્રેજિંગ કૌભાંડમાં સંકળાયેલા લોકોને બચાવવા આરોપીઓ દ્વારા તૈયાર કરાયેલ બનાવટી અહેવાલ,”

પ.ર.ર મુદ્દાનું વિશ્લેષણ કરવા માટે, મેં પ્રતિવાદમાં સી.ઓ. દ્વારા રજૂ કરાયેલ આંક ડી-૩ ધ્યાનપૂર્વક વાંચ્યો છે. આંક ડી-૩ એ વધારાના મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલતમાં સી.ઓ. દ્વારા રજૂ કરાયેલ અરજી છે. સી.ઓ.એ પોતાની

અરજી/અરજીપત્ર (આંક ડી-૩) માં જણાવ્યું છે કે શ્રી પી. રમજી, તે સમયના સી.વી.ઓ. તથા કંડલા પોર્ટના અન્ય અધિકારીઓ ભ્રષ્ટાચાર અને ફોજદારી પ્રવૃત્તિઓ સાથે તેમજ કરોડો રૂપિયાના ટ્રેડિંગ કૌભાંડ સાથે સંકળાયેલા હતા. તેણે અનેક સ્થળોએ શ્રી પી. રમજીને “આરોપી” તરીકે દર્શાવ્યો છે. તેણે અપરાધના કોઈ કૃત્યને સમર્થન આપતું કોઈ આધાર રજૂ કર્યો નથી, પરંતુ વધારાના મુખ્ય જ્યુડીશિયલ મેજિસ્ટ્રેટને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૪૦૬, ૪૨૦, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧, ૩૮૫, ૩૮૯ અને ૫૦૬(૨) તથા ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમની કલમ ૧૩(૧) (સી) (ડી)(૧, ૨, ૩) હેઠળ ફોજદારી કેસ નોંધવા માટે કાર્યવાહી શરૂ કરવા અને મામલામાં કાયદેસરની કાર્યવાહી કરવા વિનંતી કરી છે. તેથી, “૧૦૦૦ કરોડના ટ્રેડિંગ કૌભાંડમાં સંકળાયેલા લોકોને બચાવવા માટે આરોપી દ્વારા તૈયાર કરાયેલ બનાવટી અહેવાલ” એવો ખોટો શીર્ષક ઘણું કહી જાય છે અને અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરવા માટે છે કે જાણે બનાવટી દસ્તાવેજ શ્રી પી. રમજી દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવ્યો હોય. તેથી, તે જ શ્રી પી. રમજીની પ્રતિષ્ઠાને કલંકિત કરવાની અને તેમને ફોજદારી તપાસમાં ફસાવવાની મનશા સાથે અદાલતમાં રજૂ કરવામાં આવ્યો છે. અરજીનો લખાણ (આંક ડી-૩) પણ શ્રી રમજીની છબીને કલંકિત

કરવા અને કંડલા પોર્ટને અપકીર્તિ પહોંચાડવા જેવા મુદ્દાઓથી પરિપૂર્ણ છે.

પ.ર.૩ કોઈપણ વ્યક્તિ, જે વધારાના મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલત અથવા કાયદાની અન્ય કોઈ અદાલતનો આશરો લે છે, તે પોતાના અરજીપત્રક/અરજી સાથે પરિશિષ્ટ રૂપે દસ્તાવેજોની સાચી નકલ અથવા ઝેરોક્સ, તેમજ દસ્તાવેજનું યોગ્ય શીર્ષક આપી, રજૂ કરવા બાધ્ય ગણાય છે. સી.ઓ. દ્વારા દસ્તાવેજ રજૂ કરવાની આવી ક્રિયા, જેમાં અદાલતમાં રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજના લખાણમાં ૩૨ સ્થળે ચેડાં કરવામાં આવ્યા હતા અને તેને ખોટા શીર્ષક સાથે પરિશિષ્ટ તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યો હતો, ઈચ્છનીય નથી અને કલ્પનાના કોઈપણ અંશે તેને ન્યાયોચિત ઠેરવી શકાય તેવી નથી. સી.ઓ.એ એવો બચાવ લીધો છે કે લખાણમાં થયેલા ફેરફારો/ભિન્નતાઓ મૂળભૂત નથી. આ બચાવ, કાયદાની અદાલતમાં સત્તાવાર દસ્તાવેજની ઝેરોક્સ અથવા ‘સાચી નકલ’ ના સ્થાને બદલાયેલ લખાણ ધરાવતો દસ્તાવેજ રજૂ કરવાનો, કોઈ રીતે ન્યાયોચિત ઠેરવતો નથી.

પ.૩ કલમ ૪ તપાસની કાર્યવાહી સંબંધિત દસ્તાવેજોના નિરીક્ષણના તબક્કે એવું જાણવા મળ્યું છે કે આંક પી-૨ એક

સત્તાવાર દસ્તાવેજ છે, જેને ‘ગોપનીય’ તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવ્યો છે. પી.ડબલ્યુ.-૧ એ પોતાના નિવેદનમાં પુષ્ટિ કરી છે કે આંક પી-૨ ગોપનીય દસ્તાવેજ છે અને તેણે આ અહેવાલ કોઈને પણ મોકલ્યો નહોતો. તેથી, સી.ઓ.ને આંક પી-૨ સુધી પહોંચ હોવી અનુમાનિત નથી. આંક પી-૧, આંક પી-૨ ના લખાણમાં ૩૨ સ્થળોએ છેડછાડ કરીને (ફેરફારો કરીને) તૈયાર કરાયેલ છેડછાડ કરાયેલ/બનાવટી દસ્તાવેજ છે.

પ.૩.૧ સી.ઓ.એ લેખિત બચાવ સંક્ષેપના પૃષ્ઠ -૫ ના પેરા ૨ અને ૩ દ્વારા કેટલીક શક્યતાઓ દર્શાવીને આંક પી-૧ ૧૦૬ પાનાંનો કેવી રીતે બને છે તે સમજાવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે. જ્યારે ૦. દ્વારા પૂછવામાં આવ્યું કે, ‘કૃપા કરીને સ્પષ્ટ કરો કે, તમને આંક પી-૧ સુધી પહોંચ કેવી રીતે મળી? અને તમને આ દસ્તાવેજ કેવી રીતે મળ્યો?’ ત્યારે સી.ઓ.નો જવાબ હતો, “જેમ કે આ મામલો માનનીય ગુજરાત વડી અદાલત સમક્ષ બાકી છે, તેથી તે ન્યાયાધીન હોવાથી વિગતો જાહેર કરવી મારા તરફથી યોગ્ય નથી.” તે સ્ફટિક સમાન સ્પષ્ટ છે કે તેમની આઈ.ઓ.ને આપેલ જવાબ ખોટો હતો અને તેમણે દસ્તાવેજ તેમને કેવી રીતે મળ્યો તે જાહેર કરવાનું ટાળ્યું

હતું. તેથી, આ હકીકતો દર્શાવે છે કે સી.ઓ.ને દસ્તાવેજ સુધી પહોંચ વાજબી માર્ગે પ્રાપ્ત થઈ નહોતી. આ હકીકતો સ્થાપિત કરે છે કે, સી.ઓ.એ કે.પી.ટી.માં ટી.પી. અને પી.આર.ઓ. તરીકેની પોતાની પદસ્થિતિનો દુરુપયોગ કરીને દસ્તાવેજ સુધી પહોંચ મેળવી હતી અને આંક પી-૨ ના લખાણમાં ૩૨ સ્થળે ફેરફારો (ચેડાં) કરીને આંક પી-૧ તૈયાર કર્યો હતો..

૫.૩.૨ ઉપરોક્ત પેરા ૫.૧.૨ માં કરેલ વિશ્લેષણ મુજબ, સી.ઓ. સત્તાવાર દસ્તાવેજ પી-૨ ની નકલ અથવા ઉદ્ધરણ રજૂ કરવા માટે અધિકૃત નથી, છતાં સી.ઓ. એ ગાંધીધામના અતિરિક્ત મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ તે દસ્તાવેજ બિનઅધિકૃત રીતે રજૂ કર્યો હતો. ”

૯.૧૮ ઉપરોક્ત વિશ્લેષણના આધારે, તપાસ અધિકારીએ નીચે મુજબના નિષ્કર્ષો નોંધ્યા:

“૬. નિષ્કર્ષો: આરોપના દરેક લેખ અંગેના કારણો સહિતના નિષ્કર્ષો નીચે મુજબ આપવામાં આવે છે:

૬.૧ આર્ટિકલ ૧ પેરા ૨.૩ (ઉપરોક્ત) માં જણાવ્યા મુજબ, વર્તમાન આરોપપત્રના આરોપોના લેખોમાંનું આર્ટિકલ/ એ જ

આરોપ છે, જે મેમોરેન્ડમ નં.

જીએ/પીએસ/એસબી/૨૦૧૫/૨૬૦૭ તારીખ

૦૩/૧૧/૨૦૧૫ દ્વારા શરૂ કરાયેલા અન્ય એક કેસમાં તપાસ

હેઠળ છે. અને એક જ આરોપ માટે બે તપાસો થઈ શકતી

નથી. તેથી, વર્તમાન તપાસ માત્ર આર્ટિકલ ૨, આર્ટિકલ ૩

અને આર્ટિકલ ૪ના મુદ્દા અંગે જ કરવામાં આવી છે અને

આર્ટિકલ-૧ અંગે કરવામાં આવી નથી.

૬.૨ અનુચ્છેદ ૨ આરોપના અનુચ્છેદ અંગે કોઈ નિષ્કર્ષ

નોંધવા માટે ઉત્તર આપવાના બે મુદ્દાઓ/પ્રશ્નો છે :

૧) શું, સી.ઓ., ટ્રેડ પ્રમોશન એન્ડ પબ્લિક રિલેશન્સ

અધિકારી તરીકે ફરજ બજાવતા વખતે, કોઈ સત્તા વિના,

૨૭/૧૨/ ૨૦૧૦ થી ૨૬/૦૧/૨૦૧૩ દરમિયાન મેસર્સ

જયસ્તુ શિપિંગ કંપની પ્રાઇવેટ લિમિટેડ દ્વારા હાથ ધરાયેલ

ટ્રેજિંગ કામના કરાર સંદર્ભે, ગાંધીધામના એડિશનલ

જ્યુડીશિયલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલતમાં કેસ નં. ૩૨૨/૨૦૧૫

માં, ડૉ. જી.એસ. રાવ, સી.ઓ.એમ., ઓ.ઓ.ટી.વાડીનાર

કે.પી.ટી.નો અહેવાલ હોવાનું દાવો કરતાં સોગંદનામા પર

અહેવાલ રજૂ કર્યો હતો? અને, ૨) શું, અનધિકૃત રીતે

દસ્તાવેજ રજૂ કરવાની આ કૃત્ય કંડલા બંદરના અધિકારીને

શોભે તેવી નથી અને કંડલા બંદર કર્મચારી (વર્તન) નિયમો, ૧૯૬૪ ના નિયમ ૩ (૮)(૧), ૩(૮) (૪), ૩(૮)(૬) અને ૮ નો ભંગ કરે છે? પુરાવાની મૂલવણીના આધારે બન્ને મુદ્દા/પ્રશ્નોના જવાબ હકારાત્મક છે.

કારણો: :

ક) વધારાના મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ ફોજદારી તપાસ અરજી/અરજી નં ૩૨૨/૨૦૧૫ (આંક ડી-૩) ની શરૂઆત એ રીતે થાય છે કે “ફરિયાદી કંડલા પોર્ટમાં ટ્રેડ પ્રમોશન અને પબ્લિક રિલેશન ઓફિસર તરીકે ફરજ બજાવે છે ... ” આંક ડી-૩ ના પાનું ૧૧ પર સી.ઓ.નું સોગંદનામું છે, જેમાં અદાલત સમક્ષ જે કંઈ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે તે સત્ય હોવાનું પ્રમાણિત કરવામાં આવ્યું છે.

બ) ઉપર પરિષ્દે જ.પ.૧ માં કરાયેલ વિશ્લેષણ મુજબ, સી.ઓ.એ તપાસ અધિકારીના પ્રશ્નના ઉત્તરમાં પોતે જ પુષ્ટિ કરી છે કે આંક પી-૧ એ દસ્તાવેજ છે, જે ફોજદારી તપાસ નં. ૩૨૨/૨૦૧૫ માં સી.ઓ. દ્વારા દાખલ કરાયેલ અરજી સાથે ‘એન્કલોઝર-બી’ તરીકે રજૂ

કરવામાં આવ્યો હતો. આંક પી-૧ નો લખાણ તેના શીર્ષકથી શરૂ થાય છે, “૨૭.૧૨.૨૦૧૦ થી ૨૬.૦૧.૨૦૧૩ દરમિયાન એમ/એસ જેસુ શિપિંગ કંપની પ્રા. લિ. દ્વારા કરાયેલા ટ્રેજિંગ કામ બાબતનો અહેવાલ.” અને અંતે હસ્તાક્ષરકર્તા તરીકે ‘સીઓએમ’ લખાયેલ છે. દસ્તાવેજનું શીર્ષક અને અંતે આવેલ ‘સીઓએમ’ દર્શાવે છે કે આ અહેવાલ ડૉ. જી.એસ. રાવ દ્વારા, જે તે સમયે ઓઓટી વાડીનારના સીઓએમ હતા, સત્તાવાર અહેવાલ તરીકે તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે આંક પી-૧ અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો.

ક) પી. ખાજખાન વિ. પોસ્ટ માસ્ટર જનરલ એ.પી., ૧૯૭૫ (૨) ૪૧૭ ના મામલામાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે “સરકારી કર્મચારીને શોભે નહીં એવું કશું ન કરવું” આવા શબ્દો તેની કચેરીની ફરજો સાથે સંબંધિત હોઈ શકે છે તેમજ તેના ખાનગી જીવન સાથે પણ સંબંધિત હોઈ શકે છે. આ નિયમ સરકારી કર્મચારીને દરેક સમયે, કચેરીમાં હોય કે કચેરીની બહાર, એવું કશું ન કરવા માટે આદેશિત કરે છે જે અયોગ્ય હોય અથવા અનુચિત હોય અથવા સરકારી કર્મચારી તરીકેની તેની

સ્થિતિને અનુરૂપ ન હોય. ’એ જ તુલનાના આધારે, પોર્ટ અધિકારી દ્વારા કરવામાં આવેલ કોઈપણ કૃત્ય, જે અયોગ્ય હોય અથવા અનુચિત હોય અથવા કાંડલા પોર્ટના અધિકારી તરીકેની તેની સ્થિતિને અનુરૂપ ન હોય, તે કાંડલા પોર્ટના અધિકારીને ન શોભે તેવું કૃત્ય ગણવાનું રહેશે. તેથી, સી.ઓ. દ્વારા બિનઅધિકૃત રીતે દસ્તાવેજ રજૂ કરવાની ક્રિયા પોર્ટ અધિકારીને ન શોભે તેવા કૃત્ય સમકક્ષ છે.

ડી) કંડલા પોર્ટ કર્મચારીઓ (આચરણ) નિયમનો, ૧૯૬૪ ના નિયમન ૮ નીચે આપેલ સ્પષ્ટીકરણના દૃષ્ટિએ, જો કોઈ કર્મચારી પોતાની રજૂઆત, અપીલ વગેરેમાં ફાઈલોમાંથી ઉદ્ધરણ આપે અથવા નકલ કરે તથા એવી અન્ય માહિતીનો ઉલ્લેખ કરે, જે તેમણે સામાન્ય રીતે જોઈ હોવાની કે યાદ રાખી હોવાની અપેક્ષા ન હોય, તો તેવી કાર્યવાહી માત્ર અયોગ્ય જ નહીં પરંતુ આ નિયમનના ઉલ્લંઘનરૂપ પણ ગણાશે. તેથી, પોતાની અરજી સાથે આંક પી-૧ રજૂ કરવાની તેની ક્રિયા કંડલા પોર્ટ કર્મચારીઓ (આચરણ) નિયમનો, ૧૯૬૪ ના નિયમન ૮ નો ભંગ છે.

ઈ) ઉપરોક્ત પરિચ્છેદ જ માં કરવામાં આવેલી પુરાવાની મૂળવણીને ધ્યાનમાં લેતા, દસ્તાવેજ રજૂ કરવાનો હેતુ તે સમયના સી.વી.ઓ. શ્રી પી. રામજીને ફોજદારી તપાસ / કેસમાં સંડોવવાનો, તેમની છબીને કલંકિત કરવાનો અને કંડલા પોર્ટને બદનામ કરવાનો હતો. તેથી, આંક પી-૧ દસ્તાવેજનું રજૂકરણ કંડલા પોર્ટના હિતને પ્રતિકૂળ રીતે અસર કરે તે રીતે કરાયેલ કૃત્ય, શિસ્તને હાનિકારક અને આદેશઅવગણનાસભર કૃત્ય સમાન છે અને તેથી કંડલા પોર્ટ કર્મચારી (વર્તન) નિયમો, ૧૯૬૪ ના નિયમ ૩(૮)(૧), ૩(૮)(૪) અને ૩(૮)(૬) નો ભંગ કરે છે.

ઉપરોક્તને ધ્યાનમાં લેતાં, આક્ષેપોના લેખના કલમ ૨ હેઠળનો આક્ષેપ સાબિત થયેલો હોવાનું જણાય છે.

૬.૩ અનુચ્છેદ ૩ આરોપના અનુચ્છેદ અંગે નિષ્કર્ષ નોંધવા માટે ઉત્તર આપવાના ત્રણ મુદ્દા/પ્રશ્નો છે :

૧) શું, સી.ઓ., ટ્રેડ પ્રમોશન અને પબ્લિક રિલેશન્સ ઓફિસર તરીકે ફરજ બજાવતાં, કોઈ સત્તા વિના, ૨૭/૧૨/૨૦૧૦ થી ૨૬/૦૧/૨૦૧૩ દરમિયાન એમ/એસ જયસુ

શિપિંગ કંપની પ્રા. લિ. દ્વારા કરાયેલા ટ્રેજિંગ કામના કરાર સંબંધે, ડૉ. જી.એસ. રાવ, સી.ઓ.એમ., ઓ.ઓ.ટી. વાડીનાર કે.પી.ટી.નો અહેવાલ હોવાનું દાવો કરતાં, ગાંધીધામના એડલ્ જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલતમાં કેસ નં. ૩૨૨/૨૦૧૫ બાબતે સોગંદનામા પર ચેડાં કરાયેલો / ખોટો અહેવાલ રજૂ કર્યો હતો? ૨) શું, ચેડાં કરાયેલા / ખોટા અહેવાલની રજૂઆત કરવાની ક્રિયા અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરવા તથા શ્રી પી.રામજીની પ્રતિષ્ઠાને કલંકિત કરવા અને કંડલા બંદરની છબીને નુકસાન પહોંચાડવા માટે હતી? અને ૩) શું, ચેડાં કરાયેલો / ખોટો દસ્તાવેજ રજૂ કરવાની ક્રિયા કંડલા બંદરના અધિકારીને શોભે તેવી નથી અને કંડલા બંદર કર્મચારી (વર્તન) વિનિયમો, ૧૯૬૪ ના વિનિયમ ૩ (૮) (૧), ૩(૮) (૪) ૩(૮)(૫), ૩(૮)(૬) અને ૮ નો ભંગ કરે છે? પુરાવાની મૂલવણીના આધારે, ત્રણેય મુદ્દા/પ્રશ્નોના જવાબ હકારાત્મક છે, સિવાય કે આ ક્રિયા કંડલા બંદર કર્મચારી (વર્તન) વિનિયમો, ૧૯૬૪ ના વિનિયમ ૩(૮)(૫) નો ભંગ કરતી નથી.

કારણો:

ક) સી.ઓ.એ અદાલતમાં સત્તાવાર દસ્તાવેજની ઝેરોક્સ અથવા સાચી નકલ રજૂ કરી નથી. તેણે સત્તાવાર દસ્તાવેજની ઝેરોક્સ તરીકે દર્શાવ્યું છે, પરંતુ અદાલતમાં રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજનો લખાણ (આંક પી-૧) સત્તાવાર દસ્તાવેજ (આંક પી-૨)થી ૩૨ સ્થળોએ ભિન્ન છે. આથી સૂચિત થાય છે કે સત્તાવાર દસ્તાવેજના લખાણમાં પ્રથમ ૩૨ સ્થળોએ ચેડાં કરવામાં આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ તે અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો. તેથી અદાલત સમક્ષ રજૂ કરાયેલ દસ્તાવેજ ચેડાં કરાયેલ/બનાવટી દસ્તાવેજ છે. સી.ઓ. દ્વારા આપવામાં આવેલું આ સમર્થન કે ભિન્નતાઓ મહત્વની નથી, વિશ્વસનીય નથી, કારણ કે તેને દસ્તાવેજમાં કોઈપણ ફેરફાર કરવાનો અધિકાર નહોતો.

બ) દસ્તાવેજનું સાચું શીર્ષક “એમ/એસ જેસુ શિપિંગ કંપની પ્રા. લિ. દ્વારા ૨૭.૧૨.૨૦૧૦ થી ૨૬.૦૧.૨૦૧૩ દરમિયાન કરાયેલા ટ્રેડિંગ કામ બાબતનો અહેવાલ” છે. પરંતુ આ દસ્તાવેજ અરજી/અરજિપત્ર સાથે જોડાયેલી દસ્તાવેજોની યાદીમાં દર્શાવાયેલ ખોટા શીર્ષક સાથે અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યો છે,

એટલે કે “૧૦૦૦ કરોડના ડ્રેજિંગ કૌભાંડમાં સંકળાયેલા લોકોને બચાવવા માટે આરોપીએ તૈયાર કરેલો બનાવટી અહેવાલ.” સી.ઓ.એ પોતાની અરજી/અરજિપત્ર (આંક ડી-૩) માં જણાવ્યું છે કે શ્રી પી. રામજી, તે સમયના સી.વી.ઓ., અને કંડલા પોર્ટના અન્ય અધિકારીઓ ભ્રષ્ટાચાર તથા ગુનાહિત પ્રવૃત્તિઓ સાથે તેમજ કરોડો રૂપિયાના ડ્રેજિંગ કૌભાંડ સાથે સંકળાયેલા હતા. તેમણે અનેક સ્થળોએ શ્રી પી. રામજીનો ઉલ્લેખ “આરોપી” તરીકે કર્યો છે. તેમણે કોઈપણ ગુનાકીય કૃત્યનું સમર્થન કર્યું નથી, પરંતુ વધારાના મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૪૦૬, ૪૨૦, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧, ૩૮૫, ૩૮૯ અને ૫૦૬(૨) તથા ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમની કલમ ૧૩(૧)(સી) (ડી)(૧, ૨, ૩) હેઠળ ફોજદારી કેસ નોંધાવવા કાર્યવાહી શરૂ કરવા અને બાબતમાં કાયદેસરની કાર્યવાહી કરવા વિનંતી કરી છે. તેથી “૧૦૦૦ કરોડના ડ્રેજિંગ કૌભાંડમાં સંકળાયેલા લોકોને બચાવવા માટે આરોપીએ તૈયાર કરેલો બનાવટી અહેવાલ” એવું ખોટું શીર્ષક ઘણું કહી જાય છે અને તેનો હેતુ અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરવાનો છે કે આ બનાવટી દસ્તાવેજ શ્રી પી.

રામજીએ શ્રી પી. રામજીની છબીને કલંકિત કરવા તથા તેમને ફોજદારી તપાસ/કેસમાં ફસાવવાના ઇરાદાથી તૈયાર કર્યો છે. અરજીનો લખાણભાગ (આંક ડી-૩) પણ શ્રી રામજીની પ્રતિષ્ઠાને કલંકિત કરવા અને કંડલા પોર્ટને બદનામ કરવા માટેની સામગ્રીથી પરિપૂર્ણ છે.

ગ) પોર્ટ અધિકારી દ્વારા કરવામાં આવેલ કોઈપણ કૃત્ય, જે અયોગ્ય અથવા અનુચિત હોય અથવા કંડલા પોર્ટના અધિકારી તરીકેની તેની પદસ્થિતિને અનુકૂળ ન હોય, તે કંડલા પોર્ટના અધિકારીને અશોભે તેવા કૃત્ય તરીકે ગણવામાં આવવાનું છે. તેથી, સી.ઓ. દ્વારા અદાલત સમક્ષ છેડછાડ કરાયેલ/બનાવટી દસ્તાવેજ રજૂ કરવાની ક્રિયા પોર્ટ અધિકારીને અશોભે તેવા કૃત્ય સમકક્ષ છે. અન્ય કારણો પેટા ફકરા ૬) અને ઈ) છે અને તે ઉપરોક્ત ફકરા ૫.૧ ના પેટા ફકરા ૬) અને ઈ) માં આપેલ કારણો જેવા જ છે.

એફ) તપાસની કાર્યવાહી દરમિયાન રજૂ કરવામાં આવેલા પુરાવામાં એવું દર્શાવવા માટે કશું જ નથી કે કોઈ એવા કૃત્ય માટે દુષ્પ્રેરણા અથવા દુષ્પ્રેરણા કરવાનો પ્રયાસ થયો હતો જે ગેરવર્તન સમાન બને. તેથી કંડલા

પોર્ટ એમ્પ્લોઈઝ (કન્ડક્ટ) રેગ્યુલેશન, ૧૯૬૪ ના આંક
૩(૮)(૫) ના નિયમનનું કોઈ ઉલ્લંઘન થતું નથી.

ઉપરોક્તને ધ્યાનમાં લેતા, આરોપપત્રના આક્ષેપોની કલમ ૩
ને સાબિત થયેલ હોવાનું ઠરાવવામાં આવે છે, આ નોંધ સાથે
કે નિયમન ૩(૮)(૫) નો કોઈ ભંગ થયો નથી.

૬.૪ આરોપના કલમ ૪ અંગે નિષ્કર્ષ આપવા માટે જવાબ
આપવાના બે મુદ્દા/પ્રશ્નો છે : ૧) શું, સી.ઓ.એ, ટ્રેડ
પ્રોમોશન અને પબ્લિક રિલેશન્સ અધિકારી તરીકે ફરજ
બજાવતા સમયે, પોતાની પદસ્થિતિનો દુરુપયોગ કરીને ડૉ.
જી. એસ. રાવ, સી.ઓ.એમ., ઓ.ઓ.ટી., વાડીનાર,
કે.પી.ટી. દ્વારા તૈયાર કરાયેલ સત્તાવાર અહેવાલમાં ચેડાં કર્યા
/ ખોટી બનાવટ કરી હતી, અને તેને ૨૭/૧૨/ ૨૦૧૦ થી
૨૬/૦૧/૨૦૧૩ દરમિયાન એમ/એસ જયસુ શિપિંગ કંપની
પ્રા. લિ. દ્વારા કરવામાં આવેલ ટ્રેજિંગ કામના કરાર સંદર્ભે
તૈયાર કરાયેલ સત્તાવાર અહેવાલ હોવાનું દાવો કર્યો હતો, જે
એક ગુપ્ત દસ્તાવેજ છે, અને તે જ દસ્તાવેજ ગાંધીધામના
અધિક વધારાના જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલતમાં કેસ નં
૩૨૨/૨૦૧૫માં બિનઅધિકૃત રીતે રજૂ કર્યો હતો? ૨) શું,
પદસ્થિતિનો દુરુપયોગ કરીને ગુપ્ત દસ્તાવેજમાં ચેડાં / ખોટી

બનાવટ કરીને તે જ દસ્તાવેજ અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવાની ક્રિયા કંડલા પોર્ટના અધિકારીને અયોગ્ય ઠરે તેવી છે અને કંડલા પોર્ટ કર્મચારીઓ (આચરણ) નિયમો, ૧૯૬૪ ના નિયમન ૩ (૮)(૧), ૩(૮) (૪), ૩(૮)(૬) અને ૮નું ઉલ્લંઘન કરે છે? બંને મુદ્દા/પ્રશ્નોના જવાબો, પુરાવાની મૂલવણીના આધારે, હકારાત્મક છે.

કારણો:

ક) દસ્તાવેજોની તપાસ અને પી.ડબ્લ્યુ.-૧ની જુબાનીથી એ સ્થાપિત થાય છે કે આંક પી-૨ એ “એમ/એસ જયસુ શિપિંગ કંપની પ્રા. લિ. દ્વારા ૨૭.૧૨.૨૦૧૦થી ૨૬.૦૧.૨૦૧૩ દરમિયાન કરવામાં આવેલ ટ્રેડિંગ કાર્ય બાબતનો અહેવાલ” શીર્ષક ધરાવતો સત્તાવાર દસ્તાવેજ છે અને તે ‘ગોપનીય’ દસ્તાવેજ છે.

બ) ૧.૦. દ્વારા ‘કૃપા કરીને સ્પષ્ટ કરો કે, તમને આંક પી-૧ સુધી પહોંચ કેવી રીતે મળી? અને તમને આ દસ્તાવેજ કેવી રીતે મળ્યો?’ એમ પૂછવામાં આવતા, સી.ઓ.નો જવાબ એવો હતો કે, “જ્યારે મામલો ગુજરાતની માનનીય વડી અદાલત સમક્ષ બાકી છે, ત્યારે તેની વિગત જાહેર કરવી મારા

તરફથી યોગ્ય નથી, કારણ કે મામલો વિચારાધીન છે.” તે સ્ફટિકસ્પષ્ટ છે કે ૧.૦.ને આપેલો તેનો જવાબ ખોટો હતો અને તેણે દસ્તાવેજ તેને કેવી રીતે મળ્યો તે જાહેર કરવાનું ટાળ્યું હતું. તેથી, આ હકીકતો દર્શાવે છે કે સી.ઓ.ને દસ્તાવેજ સુધી પહોંચ યોગ્ય અને વાજબી સાધનો દ્વારા મળી નહોતી. આ હકીકતો સ્થાપિત કરે છે કે સી.ઓ.એ કે.પી.ટીમાં ટીપી અને પીઆરઓ તરીકેની પોતાની સ્થિતિનો દુરુપયોગ કરીને દસ્તાવેજ સુધી પહોંચ મેળવી હતી અને આંક પી-૨ના લખાણમાં ૩૨ સ્થળોએ ફેરફારો (ચેડાં) કરીને આંક પી-૧ તૈયાર કર્યો હતો.

ક) કંડલા પોર્ટના અધિકારી તરીકેની તેની પદસ્થિતિને અનુરૂપ ન હોય એવું, અયોગ્ય અથવા અનુચિત એવું પોર્ટ અધિકારી દ્વારા કરાયેલ કોઈપણ કૃત્ય, કંડલા પોર્ટના અધિકારીને અશોભનીય વર્તનરૂપ કૃત્ય તરીકે ગણવાનું રહેશે. તેથી, પોતાની પદસ્થિતિનો દુરુપયોગ કરીને ગોપનીય દસ્તાવેજમાં છેડછાડ/બનાવટ કરવાનું અને તે જ દસ્તાવેજ સી.ઓ. દ્વારા અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવાનું કૃત્ય, પોર્ટ અધિકારીને અશોભનીય વર્તનરૂપ કૃત્ય સમકક્ષ છે. અન્ય કારણો ઉપપરિચ્છેદ ૬) અને ૯) મુજબ છે અને ઉપરોક્ત

પરિચ્છેદ ૫.૧ ના ઉપપરિચ્છેદ ૬) અને ઈ) માં દર્શાવ્યા મુજબ જ છે. ઉપરોક્તને ધ્યાનમાં રાખીને, આરોપોના લેખનો અનુચ્છેદ ૪ સાબિત થયેલ હોવાનું જાણવા મળે છે.

નિષ્કર્ષ :

આરોપોના લેખના આરોપલેખ-૧ અંગે તપાસ કરવામાં આવી નથી, કારણ કે તે જ આરોપ સ્મારક નં જી.એ./પી.એસ./એસ.બી./૨૦૧૫/૨૬૦૭, તારીખ ૦૩/૧૧/૨૦૧૫ દ્વારા જારી થયેલ અન્ય આરોપપત્રનો પુનરાવર્તિત આરોપ છે.

ત્રણે આરોપ કલમો, એટલે કે આરોપ કલમ ૨, આરોપ કલમ ૧ અને આરોપ કલમ ૪, સાબિત થયેલ હોવાનું નોંધાયું છે, સાથે એવી નોંધ કરવામાં આવી છે કે કાંડલા પોર્ટ કર્મચારી (આચરણ) નિયમનો, ૧૯૬૪ ના નિયમ ૩(૮)(પ) નો કોઈ ભંગ થયેલ નથી. ”

૯.૧૯ અરજદાર વિરુદ્ધ લગાવવામાં આવેલા આક્ષેપોના અનુસંધાને તપાસ અધિકારીએ આપેલા ઉપરોક્ત કારણોના અવલોકનથી એવું જણાય છે કે અદાલતમાં ડૉ. જી.એસ. રાવનો ગોપનીય અહેવાલ રજૂ

કરાયેલો હતો તે અહેવાલ, અધ્યક્ષ અધિકારીએ તપાસ અધિકારી સમક્ષ નોંધ પર રજૂ કરેલા અહેવાલથી ભિન્ન છે. વધુમાં, અરજદારે એવો અહેવાલ ક્યારેય સોગંદનામા સાથે રજૂ કર્યો નથી અને ગાંધીધામ-કચ્છ ખાતેના માનનીય મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ તા. ૨૫મી જુલાઈ, ૨૦૧૫ના રોજ પસાર કરેલા, પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, એન્ટી ક્રપ્શન બ્યુરોને ફરિયાદ નોંધવાની દિશા આપતા આદેશ પરથી દેખાય છે કે આવા અહેવાલને અદાલતે કોઈ નિષ્કર્ષે પહોંચવા માટે ધ્યાનમાં લીધો નહોતો. તેથી, અરજદારે શ્રી પી. રામજી વિરુદ્ધ તેમની વ્યક્તિગત હેસિયતમાં દાખલ કરેલી ફરિયાદમાં ગાંધીધામ-કચ્છ ખાતેના માનનીય મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ આવા અહેવાલને નોંધ પર મૂક્યો હોય તો તેને એવા કોઈ નિયમોના ભંગ તરીકે ગણાવી શકાશે નહીં કે જેના માટે અરજદાર ઉપર સેવામાંથી દૂર કરવાનો અથવા બરતરફીનો કડક અને મુખ્ય દંડ લાદી શકાય. પ્રાથમિક દ્રષ્ટિએ એવો કોઈ પુરાવો નથી કે જે દર્શાવે કે અરજદારે ગોપનીય અહેવાલમાં છેડછાડ કરી હતી. નોંધ પરથી એ પણ સ્પષ્ટ રીતે બહાર આવતું નથી કે અરજદારે કોઈ ગેરહેતુસર ગાંધીધામ-કચ્છ ખાતેના માનનીય મુખ્ય જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ રજૂ કરવા માટે અહેવાલને ખોટો બનાવ્યો હતો.

૯.૨૦ ઉપરોક્ત તારણોના આધારે તપાસ અધિકારીએ જે એવો નિષ્કર્ષ નોંધ્યો છે કે અરજદારે નિયમાવલિ, ૧૯૬૪ ની નિયમ ૩(૮)(૧),

૩(૮)(જ), ૩(૮)(ડ) અને ૮ નો ભંગ કર્યો છે, તે સ્વીકાર્ય થઈ શકતો નથી. તેથી, ઉપરોક્ત નિયમાવલિઓને ધ્યાનમાં લેતાં, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. અરજદારને ભાવિ રોજગારમાં અપાત્રતા ઊભી કરે તેવી સેવામાંથી દૂર કરવાનો / બરતરફ કરવાની આજ્ઞા આપી નિયમાવલિ, ૨૦૦૪ ની નિયમ ૯ હેઠળ મુખ્ય દંડ / સજા લાદી શકતો નહોતો. અરજદારે પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. પાસે ૨૦ વર્ષથી વધુ સેવા બજાવી હોવાની પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતાં, વધુમાં વધુ અરજદાર ઉપર નિયમાવલિ, ૨૦૦૪ ની કલમ ૯(૧૫) મુજબ વાર્ષિક અથવા વર્ષવાર વધારો અટકાવવાની જેવી લઘુ સજા અથવા દંડ લાદી શકાય તેમ હતું.

૧૦. ઉપરોક્ત ચર્ચાના પ્રકાશમાં, વર્તમાન કેસની હકીકતોમાં, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. દ્વારા અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાનો તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ ની આજ્ઞા પસાર કર્યા પછી, અરજદારને સેવામાંથી બરતરફ કરવાની તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ ની આજ્ઞા પસાર કરી શકાતી નહોતી. તેથી, વિવાદિત તા. ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ નો આદેશ રદ કરવામાં આવવો જરૂરી છે અને મામલો શિસ્ત સત્તાધિકારી સમક્ષ પરત મોકલવો જરૂરી છે, જેથી અરજદારના કેસનું પુનર્વિચારણ કરી, ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ અરજદારના વાર્ષિક / સાલના વેતનવધારોને ભવિષ્યમાં અમલથી રોકી રાખવાની નાની સજા / દંડ લાદી શકાય.

૧૦.૧ તે જ રીતે, પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી. પણ અરજદાર વિરુદ્ધ આક્ષેપિત આરોપોને ધ્યાનમાં લઈને, ખાસ કરીને ત્યારે જ્યારે અરજદાર દ્વારા રજૂ કરાયેલ શૈક્ષણિક લાયકાત સંબંધિત સંબંધિત દસ્તાવેજોની ચકાસણી કર્યા પછી પરીક્ષણકાળ પૂર્ણ થવા પર અરજદારોની સેવા નિયમિત કરવામાં આવી હતી અને અરજદારે ૧૯૯૭થી ૨૦૧૫ સુધી, અર્થાત્ ૧૮ વર્ષથી વધુ સમય માટે, ટ્રેડ પ્રમોશન-કમ-પબ્લિક રિલેશન ઓફિસર તરીકેની જગ્યાએ પોતાની ફરજો બજાવી હતી, ત્યારે અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાનો મુખ્ય સજા ફરમાવતો તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭નો આદેશ પસાર કરી શક્યો હોત નહીં.

૧૦.૨ ઉપરોક્ત કારણોને ધ્યાનમાં લેતાં, તારીખ ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭નો આદેશ પણ રદ કરવામાં આવવાનો છે અને મામલો અરજદારની વાર્ષિક / વર્ષદર વધારો ભવિષ્યલક્ષી અસરથી રોકી રાખવા અંગેના નિયમાવલી, ૨૦૦૪ના નિયમ ૯(૧૫) હેઠળ નાની સજા અથવા શાસ્તિ લાદવા માટે શિસ્ત સત્તાધિકારી પરત મોકલવામાં આવવાનો છે.

૧૦.૩ આમ કરતાં, અરજદારને પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી સાથે પોતાની ફરજો લગનપૂર્વક નિભાવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે અને તેને કોઈ આધાર વિના ‘વિસલ બ્લોઅર’ તરીકે કાર્ય ન કરવા બાબતે ચેતવણી આપવામાં આવે છે.

૧૦.૪ અરજદારને પણ ભવિષ્યમાં પોતાની કબજામાં કોઈપણ ઠોસ સામગ્રી અથવા પુરાવા વિના પ્રતિવાદી-કે.પી.ટીના અધિકારીઓ વિરુદ્ધ કોઈ ફરિયાદ કરવા અથવા કોઈ જાહેરખબર કરવા પરથી પ્રતિબંધિત કરવામાં આવે છે.

૧૧. ઉપરોક્ત અવલોકનો અને દિશાનિર્દેશો સાથે, આ અરજી અનુરૂપ રીતે અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવે છે અને વિવાદિત તા. ૬મી જુલાઈ, ૨૦૧૭ તથા ૧૪મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૮ ના બંને આદેશો આથી રદ કરવામાં આવે છે અને મામલો પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ને પરત મોકલવામાં આવે છે જેથી તે આ આદેશની પ્રાપ્તિની તારીખથી બાર અઠવાડિયાની અંદર નાની સજા અંગે આદેશ પસાર કરે અને અરજદારને પાછલા વેતન (અથવા પાછલા પગાર) ના લાભ વિના પરંતુ નોકરીની સાતત્યતા સાથે, તેના મૂળ પદ પર અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય પદ પર સેવામાં પુનઃસ્થાપિત કરે, કારણ કે અરજદાર તેના મૂળ પદ પર અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય પદ પર નાની સજાને પાત્ર છે. પ્રતિવાદી-કે.પી.ટી.ને એ પણ નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તે સુનાવણીની તક આપ્યા પછી સમકાલીન રીતે અરજદાર પર નાની સજા લાદવા અંગે પણ આદેશ કરે. નિયમ ઉપરોક્ત હદ સુધી સંપૂર્ણ કરવામાં આવે છે.

(ભાર્ગવ ડી. કારિયા, ન્યાયમૂર્તી)

ઉમેશ / –

*Translation of this Judgement has been provided by M/S
Hyperlink E-Solutions Pvt. Ltd.*

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદીત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહીં. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.
